

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี เพื่อศึกษาสถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นจังหวัดปัตตานี และศึกษาปัจจัยมีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้ ตอนที่ 1 แนวคิดการสื่อสาร ประกอบด้วย ความหมาย วิธีการสื่อสาร และรูปแบบของการสื่อสาร ตอนที่ 2 เรื่องเพศ ประกอบด้วย ความหมายของเรื่องเพศ และการเรียนรู้เรื่องเพศ ตอนที่ 3 แนวคิดวัยรุ่น ประกอบด้วย ความหมายของวัยรุ่น พัฒนาการและการปรับตัวทางเพศของวัยรุ่น ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ปัญหาวัยรุ่นมุสลิม การปรับตัวทางสังคม อิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ความเท่าเทียมทางเพศในศาสนาอิสลาม และความผิดชินา (ความผิดประเวณีในศาสนาอิสลาม) ตอนที่ 4 อนามัยเจริญพันธุ์และสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไทย ประกอบด้วย ความหมายอนามัยเจริญพันธุ์ สถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ อนามัยเจริญพันธุ์ จังหวัดปัตตานี และการทำแท้งในศาสนาอิสลาม ตอนที่ 5 แนวคิดการสื่อสารเรื่องเพศ การสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทย ตอนที่ 6 ครอบครัวมุสลิมและการเลี้ยงดูบุตร ประกอบด้วย ความหมายครอบครัว ความหมายครอบครัวมุสลิม บทบาทการอบรมเลี้ยงดูบุตร สถานะของมารดาในอิสลาม การเลี้ยงลูกให้ถูกทางตามคำสอนของอัลกุรอาน และซุนนะฮ์ และการเลี้ยงลูกตามทฤษฎีธรรมชาติ (กระบวนการ ตรีปิยะห์แบบอิสลาม) ตอนที่ 7 การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมุสลิม ประกอบด้วย ความหมายการสื่อสารในครอบครัว ความสำคัญของการสื่อสารในครอบครัว ครอบครัวกับเพศศึกษา ครอบครัวอิสลามกับเรื่องเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ในศาสนาอิสลาม ตอนที่ 8 บริบทพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ตอนที่ 9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตอนที่ 10 กรอบแนวคิดในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดการสื่อสาร

ความหมายการสื่อสาร

การสื่อสาร กาญจนา มีศิลป์วิภักย์ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสื่อสารคือ พฤติกรรมของมนุษย์ทั้งที่ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนหรือพฤติกรรมที่ไม่ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน โดยบางคนถือว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์ที่สามารถสื่อความหมายได้ หรือก่อให้เกิดความหมายได้ก็ถือเป็น การสื่อสารทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าผู้แสดงพฤติกรรมนั้นจะไม่มีเจตนาสื่อสารก็ตาม การสื่อสารของมนุษย์มักจะแตกต่างกันออกไปตามแนวความคิดของแต่ละบุคคล และ อัมพร เบญจพลพิทักษ์ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลจากผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งต้องการ โดยรูปแบบของการสื่อสาร สามารถถูกจำแนกได้แตกต่างกันตามเกณฑ์ต่างๆที่ใช้ในการทำความเข้าใจ การสื่อสารอย่างลึกซึ้ง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เป็นการแลกเปลี่ยนคำพูด อักษร สัญลักษณ์หรือการแสดงออกทางพฤติกรรม ทำให้เกิดการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนข่าวสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความหมายและมีความเข้าใจที่ตรงกัน ในการสื่อสารในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ที่เหมาะสมในการสื่อสารจนเกิดการสื่อสารนั้นขึ้น โดยการสื่อสารนั้น จะมีวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปซึ่งวิธีการสื่อสารดังนี้

วิธีการสื่อสาร

กิตานันท์ มลิทอง (2543) กล่าวถึงวิธีของการสื่อสารว่า วิธีของการสื่อสารได้แบ่งตามลักษณะการรับรู้ได้ 3 แบบดังนี้ 1. การสื่อสารด้วยวาจาหรือ“วจนภาษา”(Oral Communication) เช่น การพูด การร้องเพลง เป็นต้น 2. การสื่อสารที่มิใช่วาจาหรือ“อวจนภาษา” (Nonverbal Communication) และการสื่อสารด้วยภาษาเขียน (Written Communication) เช่น การสื่อสารด้วยท่าทาง ภาษามือ และตัวหนังสือ เป็นต้น 3. การสื่อสารด้วยการใช้จักขุสัมผัสหรือการมองเห็น (Visual Communication) เช่น การสื่อสารด้วยภาพ โปสเตอร์ สไลด์ เป็นต้น หรือโดยการใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ เช่น ลูกศรชี้ทางเดิน เป็นต้น ภายใต้วิธีการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสารก็เป็นลักษณะของการตอบสนองของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทำให้เกิดการสื่อสารขึ้น ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

รูปแบบของการสื่อสาร

1. การสื่อสารทางเดียว (One - Way Communication) เป็นการส่งข่าวสารหรือการสื่อความหมายไปยังผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยที่ผู้รับไม่สามารถมีการตอบสนองในทันที (Immediate Response) ให้ผู้ส่งทราบได้ แต่อาจจะมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับ (Feedback) ไปยังผู้ส่งภายหลังได้ การสื่อสารในรูปแบบนี้จึงเป็นการที่ผู้ส่งและผู้รับไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้ทันที จึงมักเป็นการสื่อสารโดยอาศัยสื่อมวลชน เช่น การฟังวิทยุ หรือการชมโทรทัศน์เหล่านี้ เป็นต้น 2. การสื่อสารสองทาง (Two - Way Communication) เป็นการสื่อสารหรือการสื่อความหมายที่ผู้รับมีโอกาสตอบสนองมายังผู้ส่งได้ในทันที โดยที่ผู้ส่งและผู้รับอาจจะอยู่ต่อหน้ากันหรืออาจอยู่คนละสถานที่ก็ได้ แต่ทั้งสองฝ่ายจะสามารถมีการเจรจา การโต้ตอบกันไปมาโดยที่ต่างฝ่ายต่างผลัดกันทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ส่งผู้รับในเวลาเดียวกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง เป็นการแลกเปลี่ยนคำพูด อักษร สัญลักษณ์ หรือข่าวสารระหว่างบุคคล 2 คน โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ซึ่งกระบวนการสื่อความหมายจะเริ่มตั้งแต่การแปลความหมาย การถ่ายทอดข่าวสารซึ่งกันและกันแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยผ่านสื่อต่างๆที่เหมาะสม และตอบสนองวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี และเป็นการแสดงถึงกิริยา ท่าทาง คำพูด และความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างกัน ทั้งการได้ยินได้ฟัง ได้อ่านหรือการรับรู้ถึงความหมายเดียวกันในการสื่อสาร เป็นการเรียนรู้รูปแบบในการสื่อสารหลากหลายครั้ง ก็เกิดความคิด ความเข้าใจในกระบวนการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้รู้ปัญหาในการสื่อสารแต่ละรูปแบบว่าเป็นอย่างไร จึงจะช่วยคาดคะเนในสิ่งที่จะสื่อสารจนเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างของบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 เรื่องเพศ

ความหมายของเรื่องเพศ

จรรยาศักดิ์ แก้วกล้า (2557) กล่าวถึง เรื่องเพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่บอกว่าเป็นเพศชายหรือหญิง บางครั้งหมายถึงแรงขับหรือสัญชาตญาณตามธรรมชาติของมนุษย์ ที่แสดงออกเป็นพฤติกรรม บางครั้งหมายถึงพฤติกรรมทางเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์

“เพศศึกษาที่ทุกคนต้องรู้” (2557) เรื่องเพศ หรือ ในภาษาอังกฤษเรียกว่า เซ็กส์ (sex) มีความหมายที่กำกวม ดีความได้หลายความหมาย เช่น บางครั้งคำว่า เซ็กส์ (sex) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่บอกว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง บางครั้งหมายถึงแรงขับหรือสัญชาตญาณตามธรรมชาติของมนุษย์ที่แสดงออกเป็นพฤติกรรม บางครั้งหมายถึงพฤติกรรมทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเพศศึกษาเป็นเรื่องของธรรมชาติที่สามารถควบคุมได้ ปรุงแต่งได้ ปรับปรุงได้ ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีที่ดำรง และไม่ให้ความต้องการตามธรรมชาติมาอยู่เหนือหรือตีปะ รวมทั้ง ต้องมีสติยั้งคิด ในการกระทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการตามธรรมชาติ การเรียนรู้เรื่องเพศ จึงเป็นการเรียนรู้ผู้ชาย เข้าใจผู้หญิง เรียนรู้ถึงการมีความรัก กามารมณ์ ที่ประสานสอดคล้องกัน โดยการคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เรื่องเพศ เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่บนร่างกายของแต่ละบุคคล ที่เป็นลักษณะทางกายภาพหรือสรีระ ที่บอกถึงลักษณะการเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย โดยทั้งสองเพศมีความแตกต่างทางร่างกาย ก่อให้เกิดประสบการณ์ การเข้าใจถึงพฤติกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิต ซึ่งนับตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งด้านความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม

เรื่องเพศเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรม ก่อให้เกิดประสบการณ์ พนม เกตุมาน (2550) การเรียนรู้เรื่องเพศนั้น ประกอบด้วยเนื้อหาตามพัฒนาการ 6 ด้าน ดังนี้ 1. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Human sexual development) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโต พัฒนาการทางเพศตามวัย ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน 2. สัมพันธภาพ (Interpersonal relation) การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน และต่างเพศ การเลือกคู่ การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสามี-ภรรยา พ่อ-แม่-ลูก 3. ทักษะส่วนบุคคล (Personal and communication skills) ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์และควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ 4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behaviors) การแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือบทบาททางเพศ (gender role) ที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศและวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เกิดความเสียหายทางเพศ (เช่น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปราศจากการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการติดเชื้อ) การสร้างเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมอย่าง

สมดุล 5. สุขอนามัยทางเพศ (Sexual health) ความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์ สังเกตการเปลี่ยนแปลงต่างๆและความผิดปกติในลักษณะและหน้าที่ของอวัยวะเพศ การหลีกเลี่ยงอันตรายจากการชอกช้ำ บาดเจ็บ อักเสบ และติดเชื้อ รวมถึงการถูกล่วงเกินทางเพศ 6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and culture) ค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย การให้เกียรติเพศตรงข้าม การรักษานวลสงวนตัว ไม่ปล่อยใจให้เกิดเพศสัมพันธ์โดยง่าย การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยุทางเพศต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ พันธศักดิ์ ศุกระฤกษ์ (2547) โดยการเรียนรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องจะทำให้เข้าใจได้ว่า

1. เรื่องเพศ เป็นเรื่องของธรรมชาติ เป็นการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ตั้งแต่วัยเด็ก วัยที่เจริญพันธุ์ วัยทอง วัยสูงอายุ ฯลฯ
2. ความต้องการทางเพศและการตอบสนองของทางเพศนั้นเป็นธรรมชาติพื้นฐานของการเจริญพันธุ์ แต่กามารมณ์ของมนุษย์นั้น สามารถที่จะควบคุมให้มีการเสนอและสนอง ตามครรลองของขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม และรวมถึงเรื่องความสามารถในการควบคุมในการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศ
3. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องกับเพศศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ที่ครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และเรื่องของการเจริญพันธุ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับของฮอร์โมนเพศในร่างกาย อารมณ์ทางเพศ ความรัก ของเพศชายและเพศหญิง รวมถึงเรื่องการใช้ชีวิตคู่ การวางแผนของครอบครัว การคุมกำเนิด การตั้งครรรภ์ และการมีบุตรด้วย รวมทั้งการดูแลสุขอนามัยของอวัยวะเพศและอวัยวะที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสม
4. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นโรคที่ควบคุมป้องกันได้ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจในการมีความสัมพันธ์ทางเพศที่มีความปลอดภัย และต้องปฏิบัติตามแนวทางอย่างเคร่งครัด
5. การมีเพศสัมพันธ์ควรจะเป็นเพศสัมพันธ์ที่มีความรับผิดชอบ หากมีความต้องการทางเพศขึ้น ซึ่งการตอบสนองต่ออารมณ์และสิ่งเร้านั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องมีเพศสัมพันธ์เสมอไป แต่การอดทนหรือหาทางหลีกเลี่ยง แต่ทั้งนี้แล้วการไม่มีเพศสัมพันธ์เป็นทางออกที่เหมาะสมกว่า
6. ความเข้าใจผิดและความเชื่อผิดๆที่เกี่ยวกับเรื่องเพศนั้น เกิดเพราะผู้คนจะมองเรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าอาย ต้องปกปิด แต่การได้รับความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้อง จะแก้ไขความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องเพศไปได้มาของพัฒนาการของสังคมและบุคคลด้วย
7. โดยนัยดังกล่าวข้างต้นจะต้องเคารพในสิทธิทางเพศ ซึ่งสังคมจะต้องเป็นผู้สร้างเงื่อนไขที่จะกำหนดความพอใจของบุคคล เพื่อให้บรรลุถึงพัฒนาการสูงสุดและจะต้องเคารพในสิทธิทางเพศ ซึ่งได้แก่สิทธิดังต่อไปนี้คือ
 1. สิทธิที่จะมีเสรีภาพ จะต้องขจัดการบังคับข่มขู่ทางเพศ การแสวงหาผลประโยชน์ และการล่วงเกินทางเพศทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะในเวลาหรือสถานการณ์ใดๆ การต่อสู้เพื่อต่อต้านความรุนแรงทางเพศ เป็นสิ่งที่สังคมควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก
 2. สิทธิที่จะมีความเป็นอิสระ ความเป็นตัวของตัวเองและความปลอดภัยในร่างกาย รวมถึงการควบคุมและการแสวงหาความสุขจากร่างกายของตนเอง โดยปราศจากการทารุณกรรมและความรุนแรงในทุกรูปแบบ
 3. สิทธิเท่าเทียมทางเพศ มีเสรีภาพที่ปราศจากการกีดกัน แบ่งแยกในทุกรูปแบบ รวมทั้งการให้ความเคารพในเรื่องของความแตกต่างและความหลากหลายทางเพศ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง และไม่ว่าจะมีอายุ เชื้อชาติ ศาสนา ชนชั้น หรือมีรสนิยมทางเพศแบบใด
 4. สิทธิที่จะมีสุขอนามัยทางเพศที่ดี รวมทั้งได้รับทรัพยากรสำหรับการวิจัย และการวินิจฉัยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการรักษาพยาบาลมากขึ้น
 5. สิทธิที่จะได้รับความรู้เรื่องเพศที่กว้างขวางและเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เบี่ยงเบน เพื่อช่วยให้การ

ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตทางเพศกระทำได้ดีขึ้น 6. สิทธิที่จะได้รับความรู้ด้านเพศศึกษาที่กว้างขวางและครอบคลุมตั้งแต่เกิดไปจนตลอดชีวิต สถาบันทางสังคมทุกสถาบัน ควรมีส่วนร่วมในขบวนการที่ว่านี้ 7. สิทธิที่จะดำเนินชีวิตร่วมอย่างอิสระ จะแต่งงานหรือไม่ก็ได้ จะหย่าร้างหรือไม่ก็ได้ หรือจะมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมทางเพศอื่นๆ ที่ตนเองประสงค์ 8. สิทธิที่จะตัดสินใจโดยเสรีและรับผิดชอบในการเจริญพันธุ์ สามารถเลือกจำนวนบุตร ระยะห่างระหว่างการมีบุตรแต่ละคน และโอกาสได้รับความช่วยเหลือให้ตั้งครรรภ์ได้ โดยที่เด็กทุกคนควรเป็นที่รักและต้องการของพ่อแม่ 9. สิทธิในความเป็นส่วนตัว สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตทางเพศโดยอิสระ ภายใต้เนื้อหาของจริยธรรมทางสังคมและบุคคล ประสบการณ์ทางเพศ ที่ให้ความพึงพอใจ และมีเหตุผลเท่านั้นที่จะสนับสนุนพัฒนาการของมนุษย์ได้ 10. สุขภาพทางเพศเป็นสิทธิมูลฐานและรากฐานของมนุษยชน เรื่องเพศเป็นต้นกำเนิดของความผูกพัน ที่ลึกซึ้งที่สุดของมนุษย์ เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับความสุขในชีวิตของบุคคล คู่สมรส ครอบครัว และสังคม ดังนั้นการเคารพในสิทธิทางเพศ เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนในทุกวิถีทางพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถจำแนกเนื้อหาในการเรียนรู้ได้

เพศศึกษาที่ทุกคนต้องรู้ (2557) ลักษณะของเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ สามารถแบ่งเป็นลักษณะใหญ่ๆ 4 ด้าน ได้แก่

1. ความรู้ด้านชีววิทยา (Biological aspect) เช่น กายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์ของมนุษย์ทั้งชายและหญิง ลักษณะทางพันธุกรรมและสุพันธุกรรม (Genetic and Eugenic)
2. ความรู้ด้านสุขวิทยา (Hygienic aspect) เช่น เรื่องเกี่ยวกับการป้องกันการเจ็บป่วยและส่งเสริมสุขภาพทางเพศ สุขวิทยาส่วนบุคคลเกี่ยวกับอวัยวะเพศ
3. ความรู้ด้านจิตวิทยา (Psychological aspect) เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับสภาวะจิตใจและอารมณ์ในเรื่องเพศ พัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์ทางเพศในวัยต่างๆ การปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน ความรู้สึก ทักษะคิดต่อเรื่องเพศและต่อเพศตรงข้าม เป็นต้น
4. ความรู้ด้านสังคมวิทยาและวัฒนธรรม (Sociological and cultural aspect) เช่น เรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศในด้านสังคม เช่น ความสัมพันธ์กับเพศเดียวกันและต่างเพศ เพศสัมพันธ์ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การใช้ชีวิตคู่ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมทางเพศต่างๆ และ ดนยา สุเวทเวทิน (2560) กล่าวว่า การเรียนรู้เรื่องเพศในวัยเด็ก เป็นรากฐานที่สำคัญและส่งผลต่อการให้คุณค่า มุมมอง การตัดสินใจ และการเลือกใช้ชีวิตทางเพศของแต่ละคน มี 7 เรื่อง (เพศ) ที่พ่อแม่ควรรู้เพื่อเปิดใจคุยกับลูกดังนี้

1. เมื่อลูกชายฝันเปียก ควรชวนคุยด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ ไม่ดูว่าหรือตีโพยตีพาย พ่อแม่อาจเป็นฝ่ายเริ่มพูดก่อนว่าฝันเปียกเป็นเรื่องธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับผู้ชายทุกคน
2. เมื่อลูกพกถุงยางอนามัย ค่อยๆหาโอกาสเปิดใจคุยกับลูก อาจเริ่มจากการพูดคุยว่าบังเอิญแม่เห็นถุงยางอนามัยอยู่ในห้องที่แม่ถามก็ไม่ได้จะดูหรือว่าเลย เพียงแต่อยากรู้ว่าได้มาอย่างไรหรือลูกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพกถุงยางอนามัยว่าอย่างไรบ้าง พร้อมสอนว่าการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ช่วยป้องกันการท้องไม่พร้อม ป้องกันโรคติดต่อที่มาจากามีเพศสัมพันธ์ได้ แต่ถุงยางอนามัยต้องไม่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพ
3. เมื่อลูกเริ่มสนใจเพศตรงข้าม พ่อแม่ควรรหาโอกาสสำคัญคุยกับลูกเพื่อเป็นการทำความรู้จัก สร้างความสนิทสนมและป้องกันลูกหันไปปรึกษากลุ่มเพื่อน ด้วยการพูดคุย

อย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ดูท่า หรือนิ่งเฉย 4. เมื่อลูกสาวมีตกขาว ให้อธิบายว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ ที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงทุกคน ตกขาวคือ มูกใสหรือข้น สีขาวๆ เหลืองๆ ที่ออกมาจากช่องคลอด ซึ่งแตกต่างกันไปในระหว่างช่วงรอบเดือน 5. เมื่อลูกชายสงสัยว่าอวัยวะเพศเปลี่ยนไป ให้อธิบายกับลูกไปว่าเมื่อมีสิ่งมากระตุ้นอารมณ์ทางเพศ นั้นจะทำให้อวัยวะเพศขยายและแข็งตัว 6. เมื่อลูกพาแฟนมาที่บ้าน พ่อแม่หลายคนยอมให้ลูกพาแฟนเข้าบ้าน ด้วยเหตุผลที่ว่า ดีกว่าปล่อยให้ไปไกลหูไกลตา ทั้งนี้พ่อแม่ควรหาเวลาคุยกับลูกเพื่อให้รู้ว่าพ่อแม่เชื่อว่าลูกดูแลตัวเองและแฟนได้จริง และลูกจะไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจในภายหลัง 7. เมื่อลูกมีแนวโน้มจะเป็นเพศทางเลือก ไม่ควรกีดกัน หรือดูต่ำว่ากล่าว แต่ควรทำความเข้าใจว่าคนกลุ่มนี้ไม่ใช่คนผิดปกติ แม้ว่าลูกจะเป็นเพศไหนก็สามารถเป็นคนดี ไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคมได้

หากห้ามไม่ให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์อาจดูเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ดังนั้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงการป้องกันอย่างถูกวิธี มีส่วนช่วยป้องกันการเกิดภาวะท้องไม่พร้อมในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างมาก เพราะ ‘ยิ่งพูดเร็วเท่าไร ลูกก็จะปลอดภัยมากขึ้น แต่การพูดคุยจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศให้เกิดความไว้วางใจกันเสียก่อน โดยที่พ่อแม่รับฟัง ไม่ด่วนตัดสิน หรือห้ามปรามด้านความคิดเห็นของเขา เมื่อก้าวถึงเรื่องเพศ ในส่วนของพัฒนาการทางเพศในช่วงวัยรุ่นนั้นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ทำให้สืบเนื่องที่จะต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่น

ตอนที่ 3 แนวคิดวัยรุ่น

ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่น คำกล่าวของ พนม เกตุมาน (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายด้าน ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านพร้อมๆ กัน จึงเป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก การปรับตัวได้สำเร็จจะช่วยให้อายุรุ่นพัฒนาตนเองเกิดบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป การเรียนรู้พัฒนาการวัยรุ่นจึงมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายจิตใจสังคมและช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ในวัยรุ่น เช่น ปัญหาทางเพศหรือปัญหาการใช้สารเสพติด ในขณะที่ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) กล่าวว่า วัยรุ่น คือ วัยที่อยู่ในระยะกำลังเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ อยู่ระหว่างวัยที่กำลังจะเริ่มเป็นหนุ่มสาวจนถึงวัยที่จะเป็นผู้ใหญ่ หากจะพิจารณาตามช่วงอายุเด็กแต่ละคนจะเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน เป็นเพียงโดยประมาณวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหาและเป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์วัยรุ่นเป็นวัยพายุบุแคม อารมณ์วู่วาม เจ้าคิดเจ้าแค้น ตัดสินใจเร็ว และรุนแรงอาจเกิดการทะเลาะวิวาทกันด้วย สาเหตุเพียงเล็กน้อยด้วยอารมณ์เพียงวูบเดียวได้ การแสดงออกโดยทั่วไปของวัยนี้มักจะมีอะไรที่ผิดปกติ และสุพัตรา สุภาพ (2541, น. 58) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กจะพ้นจากสภาพของความเป็นผู้เยาว์ และเริ่มเข้าสู่ภาวะของความเป็นหนุ่มสาว มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เพื่อที่จะก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมีความแปรปรวนของอารมณ์และจิตใจซึ่งเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมแปลกๆ มีความต้องการที่จะให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน และต้องการความเป็นอิสระจากผู้ปกครอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เป็นวัยที่เชื่อมระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลง ทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความแปรปรวนของอารมณ์และจิตใจ ซึ่งเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมแปลกๆ และต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนและต้องการ ความเป็นอิสระจากผู้ปกครองด้วย ทำให้วัยรุ่นกับเพศเป็นสิ่งคู่กัน

พัฒนาการและการปรับตัวทางเพศของวัยรุ่น โดยเพศกับวัยรุ่น (2556) กล่าวไว้ว่า เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิง จะมีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว มีน้ำหนักและมีส่วนสูงของร่างกายที่เพิ่มขึ้น รวมถึงสัดส่วนของอวัยวะภายในร่างกาย ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น แขนและขาที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มือและเท้ามีอัตราการเจริญเติบโตเร็วกว่าอวัยวะอื่นๆ รวมถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อารมณ์ เช่น โดยมีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย การมีความเข้าใจและความรู้สึกเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น พัฒนาการเจริญเติบโตทางเพศของวัยรุ่น สำหรับช่วงวัยดังกล่าว ยังมีการพัฒนาการทางเพศ ที่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและหน้าที่ของอวัยวะเพศที่เปลี่ยนแปลงไป ที่จะแสดงถึงความพร้อมของอวัยวะสืบพันธุ์ ทำให้วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่วัยรุ่น

วัยรุ่นชาย สิ่งที่วัยรุ่นชายเปลี่ยนไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นมีดังนี้

สิ่งที่วัยรุ่นชายเปลี่ยนไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น 1. รูปร่างเปลี่ยนไป มีกล้ามเนื้อตามส่วนต่างๆ ของร่างกายเพิ่มมากขึ้น และมีพลังกำลังมากขึ้น 2. มีขนขึ้นในส่วนต่างๆ ของร่างกาย อย่างเช่น แขน ขา รักแร้ รอบอวัยวะเพศชาย รวมทั้งมีหนวดเคราที่ขึ้นตามใบหน้า และรอบริมฝีปาก 3. เสียงของวัยรุ่นเปลี่ยนไปจากเมื่อก่อน เสียงจะห้าวและแปร่งขึ้น 4. ขนาดของอวัยวะเพศชาย มีขนาดที่โตหรือขนาดใหญ่ขึ้นเมื่อวัยรุ่นอายุ 10 - 12 ปี 5. องคชาติของเพศชาย มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เมื่อมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือจากการสัมผัส 6. การแข็งตัวขององคชาติ และการหลั่งน้ำกามของเพศชาย ในเวลากลางคืนที่เรียกว่า "ฝันเปียก" ซึ่งเป็นลักษณะที่แสดงออกถึง การที่ร่างกายและอวัยวะสืบพันธุ์ของเพศชายเริ่มเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่

วัยรุ่นหญิง สิ่งที่เปลี่ยนไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นมีดังนี้

สิ่งที่วัยรุ่นหญิงเปลี่ยนไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นมีดังนี้ เสียงทุ้ม ทรวงอกขยาย สะโพกผายออก โดยวัยรุ่นผู้หญิงจะมีประจำเดือนครั้งแรก ตอนอายุประมาณ 12 -13 ปี ซึ่งโดยปกติแล้ว ประจำเดือนของผู้หญิงในรอบ 28 วัน จะมีไข่อสุก 1 ใบ และประจำเดือนแต่ละครั้งนั้นจะไม่เท่ากัน อาจช้าหรือเร็วขึ้นในรอบเดือนนั้นละ 3 - 5 วัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีพัฒนาการทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไปตามวัย โดยเด็กผู้ชายและผู้หญิง เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิงจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ พัฒนาการในทุกๆ ด้าน ก็เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสรีระทางร่างกายของวัยรุ่นก็เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งหน้าที่ของอวัยวะเพศ ทำให้วัยรุ่นมีลักษณะทางเพศที่แสดงถึงความพร้อมของอวัยวะสืบพันธุ์ด้วยทั้งเพศหญิงและเพศชายที่ก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า

พัฒนาทางเพศของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ทำให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้เรื่องเพศในวัยรุ่นได้ดีและเข้าใจมากขึ้น

การเรียนรู้เรื่องเพศนั้น ประกอบด้วยเนื้อหาตามพัฒนาการ 6 ด้าน ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Human sexual development) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโต พัฒนาการทางเพศตามวัย ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน 2. สัมพันธภาพ (Interpersonal relation) การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ การเลือกคู่ การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสามี-ภรรยา พ่อ-แม่-ลูก 3. ทักษะส่วนบุคคล (Personal and communication skills) ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์และควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องของเรื่องเพศ 4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behaviors) การแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือบทบาททางเพศ (gender role) ที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศและวัย ที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เกิดความเสียหายทางเพศ (เช่น เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเพศสัมพันธ์ที่ปราศจากการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการติดเชื้อ) การสร้างเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล 5. สุขอนามัยทางเพศ (Sexual health) ความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์ สังเกตการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และความผิดปกติในลักษณะและหน้าที่ของอวัยวะเพศ การหลีกเลี่ยงอันตรายจากการชอกช้ำ บาดเจ็บ อักเสบ และติดเชื้อ รวมถึงการถูกล่วงเกินทางเพศ 6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and culture) ค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย การให้เกียรติเพศตรงข้าม การรักษานวลสงวนตัว ไม่ปล่อยใจให้เกิดเพศสัมพันธ์โดยง่าย การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยู่ทางเพศต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคมของวัยรุ่น ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เปลี่ยนไปด้วย

ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

จตุพร ต้นเหือด (2555) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกาย จิตใจ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเพศ วัยรุ่นจะเริ่มให้ความสนใจต่อเพศตรงข้ามเริ่มมีความรู้สึกทางเพศประกอบกับเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรงและอาจยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องนักในเรื่องเพศ รวมทั้งสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีปัจจัยและสถานการณ์ที่ยั่วยู่ชักนำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่ายและอาจนำมาซึ่งการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจที่จะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมามากมายไม่ว่าจะเป็นโรคเอดส์ถูกพักการเรียนฆ่าตัวตาย ทำแท้งผิดกฎหมาย ทอดทิ้งเด็ก เป็นต้น วัยรุ่นจึงควรมีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม รู้จักหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากปัจจัยและสถานการณ์เสี่ยง ที่จะนำไปสู่การ

มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ โดยไม่ตั้งใจเพื่อที่จะได้มีชีวิตอย่างสดใส ในช่วงวัยรุ่นและเติบโตไปสู่ผู้ใหญ่อย่างมีความสุข การเปลี่ยนแปลงไปของสังคมในปัจจุบันนำมาซึ่งปัจจัยและสถานการณ์ต่างๆ ที่ล่อแหลมและอันตรายต่อวัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมทางเพศเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของวัยรุ่น หากวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม จนเกิดการมีเพศสัมพันธ์อาจทำให้เกิดปัญหาการติดเชื้อเอชไอวีและโรคทางเพศสัมพันธ์อื่นๆตามมา และในวัยรุ่นหญิงอาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจได้ ดังนั้นนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่นจึงควรเรียนรู้ถึงการหลีกเลี่ยง และป้องกันตนเองจากปัจจัยและสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจเพื่อที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นชายที่เป็นปัญหา ได้แก่

การอ่านการ์ตูนลามกและสื่อลามก เช่น วีซีดี วีดีโอ เป็นต้น เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะสื่อลามกเหล่านี้มักจะแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ผิดไปจากความจริง เพื่อจะดึงดูดความสนใจของผู้ดู การดูสื่อลามกอาจทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจไปหลอกลวงหรือข่มขืนผู้อื่นได้ หากดูสื่อเหล่านี้เป็นประจำจะทำให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติได้ นอกจากนี้ยังเป็นการใช้เวลาว่างไปอย่างเปล่าประโยชน์ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตจึงควรเอาเวลาไปออกกำลังกายหรือทำสิ่งอื่นที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคมมากกว่า

การทดลองมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยอาจจะเป็นเพื่อนหญิง คู่รักหรือหญิงขายบริการทางเพศ จะทำให้ติดเชื้อเอชไอวีและโรคทางเพศสัมพันธ์อื่นๆได้หากไม่ใช่วิธีอย่างอนามัย รวมทั้งยังทำให้ฝ่ายหญิงเสียหาย และอาจเกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ถูกดำเนินทางกฎหมาย หากฝ่ายหญิงแจ้งความว่า ถูกล่อลวงหรือใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ หรือฝ่ายหญิงอาจตั้งครรภ์ ในขณะที่วัยรุ่นชายยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบ เพราะยังไม่จบยังไม่สามารถทำงานหาเงินมาส่งเสียเลี้ยงดูและยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะมีครอบครัวหรือเป็นพ่อของลูก

การสำส่อนทางเพศโดยมีการสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายๆคน จะมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและโรคทางเพศสัมพันธ์หากไม่ใช่วิธีอย่างอนามัย โดยเฉพาะหากมีการตีมีสุราจะทำให้มีเมมาและไม่ใช่วิธีอย่างอนามัย

พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงที่เป็นปัญหา ได้แก่

การแต่งตัวให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย เช่น ใส่เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเกาะอกกางเกงขาสั้น กางเกงเอวต่ำ เป็นต้น จะเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ง่าย

การยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก เพราะคิดว่าความสัมพันธ์จะยาวนานมั่นคงหรือทำให้คนรักไม่ไปมีคนอื่นจริงๆ แล้วเป็นการแสดงออกที่ผิดเพราะการที่ผู้หญิงยอมมีเพศสัมพันธ์จะทำให้ฝ่ายชายคิดว่าผู้หญิงอาจเคยมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นมาแล้วเช่นกันและการทำเช่นนี้ไม่ทำให้ฝ่ายชายมีความรักและความสัมพันธ์ต่อผู้หญิงตลอดไปได้เพราะความรักจะมีองค์ประกอบด้านอื่นๆ ได้แก่ความเข้าใจความเห็นใจความเอื้ออาทร มีนิสัยใจคอที่เข้ากันได้ เป็นต้นอีกทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องเติบโตต่อไปและยัง

ต้องเจอผู้คนอีกมากในวันข้างหน้า หากวันใดที่ต้องเลิกคบกับฝ่ายชายในฐานะคนรักแล้วจะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจในภายหลังนอกจากนี้ยังเป็นการทำให้พ่อแม่และบุคคลที่รักเราต้องเสียใจกับพฤติกรรมของเราและยังอาจติดโรคเอดส์จากคนรักหรือตั้งครรรภ์โดยไม่ตั้งใจได้

การมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นได้ง่ายหากเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว พบว่าผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรักไปแล้ว มักจะยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรักคนต่อมาหรือเพื่อเหตุผลอื่น เช่น เพื่อแลกกับเงินที่จะมาซื้อสิ่งของราคาแพง ตามที่ตนเองต้องการเพราะคิดว่าตนเองไม่บริสุทธิ์แล้ว ไม่มีอะไรจะเสียอีกแล้วความคิดเช่นนี้ไม่ถูกต้อง เพราะคนทุกคนมีคุณค่าและศักดิ์ศรีในตัวเอง การที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนในอดีต ไม่ได้ทำให้คุณค่าของตัวเราลดลง หากการกระทำของตัวเราในปัจจุบันและอนาคตต่างหาก จะเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของตัวเรา อาจกล่าวได้ว่า เมื่อวัยรุ่นเติบโตขึ้น การเรียนรู้ในสังคมก็เพิ่มขึ้นด้วย เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ ความเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์หรือโรคทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรรภ์ จากพฤติกรรมทางเพศที่วัยรุ่นปฏิบัติตัว ทำให้วัยรุ่นต้องเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคม

ปัญหาวัยรุ่นมุสลิม

อับดุลลอฮ์ สุลอหมัด (2558) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่หลายคนให้ความสนใจมากที่สุด เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ร้อน ขาดการยั้งคิด รักสนุก ตามเพื่อน คิดอะไรง่าย ๆ ฯลฯ เป็นวัยที่อยู่ในด้านหัวเลี้ยวหัวต่อ บางคนอาจจะเสียคนในช่วงวัยนี้ หรือบางคนอาจจะสร้างอนาคตที่ดีให้กับตัวเองให้กับตัวเองในช่วงนี้ วัยรุ่นมุสลิมก็เช่นกัน ประการสำคัญที่วัยรุ่นมุสลิมต้องเข้าใจก็คือ การประพฤติปฏิบัติตัวที่แตกต่างจากศาสนาอื่น เพราะสิ่งสำคัญก็คือ เรามีแบบอย่างของเราในการดำเนินชีวิต จากบรรดา นบี บรรดาซอฮาบะฮ์ รวมถึงคนดีๆในยุคนั้น เรามีคู่มือในการดำเนินชีวิต ก็คือ พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน เรามีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตของเรา ไม่ว่าจะเป็นความดีหรือความชั่วที่เราปฏิบัติ นั้น ต้องกลับไปสู่การตอบแทนหรือการลงโทษจากอัลลอฮ์ ซุบฮานะฮูวะตะอาลา ดังนั้นวัยรุ่นมุสลิมจะปฏิบัติตัวตามแบบอย่างวัยรุ่นศาสนาอื่นมิได้ด้วยประการทั้งปวง มีดังนี้

1. ปัญหาวัยรุ่นมุสลิมไทยกับชิชา ปัญหาวัยรุ่นกับเรื่องชิชา เป็นปัญหาที่น่ากลัวที่สุด เพราะปัจจุบันเรื่องชิชากลายเป็นเรื่องธรรมดาของศาสนาอื่น การอยู่กันตามลำพังสองต่อสองของชาย-หญิง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน เป็นต้น ซึ่งการได้เห็นแบบอย่างจากสังคมตะวันตก จึงเป็นสิ่งจูงใจต่อวัยรุ่น ปัจจุบันจะสังเกตเห็นถึงสิ่งต่างๆเหล่านี้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางควงคู่กันระหว่างวัยรุ่นมุสลิมกับมุสลิมะฮ์ตามห้างสรรพสินค้า ตลาด ทั้งที่อยู่ในสภาพเครื่องแบบนักเรียนนักศึกษา หรือการนั่งซ้อนมอเตอร์ไซด์กันเป็นคู่ๆ หลังจากเลิกเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่อันตรายเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่นำไปสู่การทำชิชา ก็คือ การมีเพศสัมพันธ์ หลังจากนั้นก็จะมามีปัญหาที่ตามมาคือ การตั้งครรรภ์ก่อนการนิกาย 2. ปัญหาวัยรุ่นมุสลิมไทยกับการแต่งกาย อิสลามได้บอกถึงวิธีการแต่งกายที่ถูกต้องตามหลักศาสนา ไม่ว่าจะเป็นมุสลิมินที่ต้องปกปิดเอาเราะฮ์ ก็คือ สะดือถึงหัวเข่า ส่วนมุสลิมะฮ์นั้น เอาเราะฮ์ ก็คือ ทุกส่วนของร่างกายยกเว้นฝ่ามือ กับ ใบหน้า แต่สังคมในปัจจุบันเดินตามรอยชาวตะวันตก จึงทำให้วัยรุ่นมุสลิมหันไปนิยมการแต่งกายตามชาวตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นการ

แต่งกายโป๊ เปลือย ใส่เสื้อผ้ารัดรูปเห็นสัดส่วน แต่งตัวด้วยลวดลายที่สะดุดตาเพศตรงข้าม การไม่คลุมฮิญาบ ใส่กระโปรงสั้น แต่งหน้าเพื่อ โอ้อวดความสวยงาม การแต่งกายที่คลั่งไคล้ตามดารา-นักร้อง นักแสดง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผิดหลักการอิสลามเป็นอย่างมาก 3. ปัญหาวัยรุ่นมุสลิมกับการเลียนแบบกลุ่มคนอื่น ปัจจุบันวัยรุ่นมุสลิมชอบที่จะปฏิบัติหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับประเพณีกลุ่มคนอื่น ที่อาจจะเกี่ยวข้องกับหลักความเชื่อต่างๆมากมาย อย่างเช่น ในวันวาเลนไทน์ที่มีการให้ดอกกุหลาบ ซ็อกโกแลต ไปเที่ยวกันเป็นคู่ๆ ยอมเสียตัวให้กับคนรัก การจดทะเบียนสมรสในวันนีที่อำเภอบางรัก เป็นความเชื่อปฏิบัติกันมาของชาวคริสต์ ชาวยิว ซึ่งวัยรุ่นมุสลิมก็เข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นกัน หรือจะเป็นประเพณีสงกรานต์ของชาวพุทธที่เกี่ยวข้องกับหลักความเชื่อต่างๆ ก็มีวัยรุ่นมุสลิมมากมายที่ไปสาดน้ำร่วมกับประเพณีนี้ด้วยหรือจะเป็นการเฉลิมฉลอง countdown ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ วัยรุ่นมุสลิมก็ไปเฮฮาไปกับเขาด้วยหรือจะเป็นการจัดงานวันเกิด เป่าเค้ก และอีกมากมาย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเพราะประเพณีของชาวตะวันตกนั้นกำลังเข้าครอบงำวัยรุ่นมุสลิมให้หนีออกจากหลักการศาสนาอย่างช้าๆ 4. ปัญหาวัยรุ่นมุสลิมกับการเรียนรู้เรื่องศาสนา การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญกับวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ในการที่จะนำความรู้ที่มีประโยชน์ไปใช้ในการดำเนินชีวิต แต่การที่เราเป็นบ่าวผู้ที่ศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ์ เราก็จะต้องศึกษาในเรื่องของหลักการของศาสนาให้มากๆ เพราะเราจะต้องนำความรู้ทางด้านศาสนาติดตัวเราไปหลังจากที่เรากลับไปหาอัลลอฮ์ แต่ทุกวันนี้วัยรุ่นมุสลิมให้ความสนใจกับเรื่องราวของศาสนาน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเรียนอ่านอัลกุรอานกันแค่เพียงให้จบเล่ม แต่ไม่ทำความเข้าใจกับเนื้อหาในอัลกุรอาน หรือต้องการเรียนจบชั้นสูงๆ ปริญญาตรี ปริญญาโท หรือ ปริญญาเอก แต่ไม่ทำความเข้าใจในเรื่องของศาสนา ไม่ว่าจะเป็นการละหมาดที่ถูกต้อง การอาบน้ำญะนาบะฮ์ การถือศีลอด การแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันด้วยกับ หลักการทางศาสนา ถ้าวันนีเราเป็นวัยรุ่นที่เรียนทางสามัญ แต่สิ่งที่ขาดมิได้ก็คือเราก็ต้องศึกษาเรื่องศาสนาไปพร้อมๆ กันด้วย เพื่อที่เราจะได้นำความรู้เรื่องศาสนานั้นติดตามเราไปในวันที่เรานั้นอยู่ในกุโบร์

สรุปได้ว่า พฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่วัยรุ่นมุสลิมต้องจดจำขึ้นใจ เพื่อเอาไว้ห้ามปรามตัวเองจากการที่เราจะถลำเข้าไปสู่การทำซินา การสัมผัสเพศตรงข้าม อิสลามนั้นป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ถ้าหากวัยรุ่นแต่งกายโป๊-เปลือย ใส่เสื้อผ้ารัดรูปเห็นสัดส่วน ไม่คลุมฮิญาบ อาจจะทำให้เกิดอันตรายจากคนชั่วได้ตลอดเวลา ซึ่งในสังคมปัจจุบันข่าวการข่มขืนหญิงสาวมีให้เห็นกันทุกวัน

การปรับตัวทางสังคม

สุชาติ หอมบุญและคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ซึ่งการปรับตัวทางสังคมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ที่วัยรุ่นต้องมีการปรับตัว ได้แก่ การคบเพื่อนในวัยเดียวกัน การนัดออกไปเที่ยวกับเพื่อนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นก็จะเริ่มสนใจคบเพื่อนต่างเพศ มีการนัดเที่ยวกับเพื่อน โดยเป็นการเปิดโอกาสที่ทำให้ทั้งฝ่ายผู้ชายและฝ่ายผู้หญิงได้รู้จักสนิทสนมกันมากขึ้น ซึ่งสังคมไทยในปัจจุบัน ยอมรับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น แต่วัยรุ่นจะต้องระวังเป็นอย่างมากในเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศ ต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย โดยเฉพาะวัยรุ่นผู้หญิง วัยรุ่นเด็กผู้หญิงกับการคบเพื่อนชายและไปเที่ยวกับเพื่อนชาย อาจก่อให้เกิด

ความเสียหายและเกิดปัญหาอื่นๆ อาจตามมาได้ ทำให้การไปเที่ยวด้วยกันกับเพื่อนต่างเพศ จึงไม่จำเป็นต้องไปพักค้างคืน ควรไปกับเพื่อนเป็นกลุ่มๆ อีกทั้งไม่ควรไปในสถานที่ประเภท สถานเริงรมย์ต่างๆ และวัยรุ่นควรจะขออนุญาตพ่อแม่ และผู้ปกครองก่อนทุกครั้งเมื่อออกไปเที่ยว

อย่างไรก็ตาม พ่อแม่ผู้ปกครองและครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปรับตัวทางสังคม ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองและครูความเป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติตนและการแสดงออกทางเพศให้เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้วัยรุ่นมีการปรับตัวทางเพศที่เหมาะสม เพราะวัยรุ่นเป็นวัยมีพฤติกรรมการลอกเลียนแบบอยู่แล้ว เมื่อวัยรุ่นเห็นพฤติกรรมหรือการกระทำต่างๆ นอกจากนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองและครู สามารถให้วัยรุ่นเรียนรู้ ความเข้าใจ และสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องเพศ อีกทั้งให้วัยรุ่นมีความสนใจในการดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่อาจมีขึ้น เพราะสามารถช่วยให้วัยรุ่นปรับตัวในสังคมให้เป็นไปอย่างเหมาะสมได้ พยายามเลี่ยงเบนความสนใจจากเรื่องเพศ โดยการแนะนำให้วัยรุ่นใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำงานอดิเรก ส่งเสริมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาให้กับวัยรุ่น โดยนอกจากจะช่วยให้วัยรุ่นมีร่างกายแข็งแรงแล้ว อีกทั้งเป็นการผ่อนคลาย และความกดดันที่มีความเกี่ยวข้องกับทางเพศได้อีกด้วย นอกจากนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองและครูไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือจู้จี้กับวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขามากเกินไปด้วย ทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจะเปลี่ยนแปลง และอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง ดังนั้นจึงควรให้ความเป็นอิสระทางความคิดกับวัยรุ่น

อิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ

สุชาติ หอมบุญและคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเยาวชน เป็นปัญหาสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่เกิดปัญหาสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ปัจจัยต่างๆมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนในปัจจุบันเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ อิทธิพลจากครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรม นักเรียนจึงควรเรียนรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีอิทธิพลทางเพศเพื่อจะสามารถปฏิบัติอย่างเหมาะสม ไม่ถูกชักนำไปในทางที่ไม่ถูกต้องซึ่งจะเป็นผลเสียของอนาคตของตนเอง โดยอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ มีดังนี้

โดยสุชาติ หอมบุญและคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวถึง อิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศว่า

1. อิทธิพลจากครอบครัว โดยครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับความรู้ต่างๆ จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในครอบครัว ถ้าหากครอบครัวใดที่พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัวที่ได้รับการศึกษา ก็จะสามารถสอนหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลในครอบครัวในสิ่งที่ดี มีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับในสิ่งที่ดีที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในครอบครัวสอนและให้คำแนะนำ รวมถึงจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่หากเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้ามกัน อย่างเช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาในระดับน้อย มีฐานะยากจน หรือพ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น พุดจาหยาบคาย พุดจาไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เด็กก็จะซึมซับการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าวที่ไม่ถูกต้องนั้นมาปฏิบัติได้
2. อิทธิพลจากเพื่อน ซึ่งเพื่อนนั้นจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อวัยรุ่น ทั้งด้านดีและด้านไม่ดี โดยเด็กที่คบเพื่อนที่ดี อาจมาจากครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีเด็ก ก็จะได้เพื่อนที่ดีชักชวนกันทำ

กิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ ดังนั้นเพื่อนจึงเป็นบุคคลที่วัยรุ่น รักใคร่ มีความไว้วางใจและมีความสนิทสนมกับเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน มีรสนิยมและความสนใจในสิ่งต่างๆ หรือเรื่องต่างๆ ที่เหมือนกัน และมีคล้ายคลึงกัน 3. อิทธิพลจากสังคม โดยอิทธิพลที่มาจากสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ จนทำให้บุคคลในสังคมมีความแตกต่างกันในหลายๆด้าน ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่ขาดโอกาสทางการศึกษา กลุ่มบุคคลที่ทันสมัย หรือตามยุคสมัย มากจนเกินไป และนำความทันสมัยนั้นไปใช้ในทางที่ผิด โดยการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ หรือพฤติกรรมที่ผิดๆ จากสิ่งที่ทันสมัย เช่น จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต มากจนเกินไป หรืออีกกลุ่มบุคคลที่เกิดจากวิกฤติทางเศรษฐกิจ หรือสภาพคล่องทางเศรษฐกิจในครอบครัว ทำให้มีสถานภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไป จึงทำให้เกิดปัญหามากในปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งวัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆทั้งด้าน ร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของส่วนสูง และน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางร่างกาย ในวันหนึ่งนั้น วัยรุ่นอาจจะมีความรู้สึกมั่นใจในตนเอง สนุก วิดกกังวล ก้าวร้าว จะพบเห็นว่าวัยรุ่นจะไม่ชอบร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกในครอบครัว แต่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับคนในวัยเดียวกัน วัยรุ่นมักศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเองจากการปฏิบัติ และการเรียนรู้เมื่อไม่ได้ข้อมูลจากผู้ใหญ่ หรือถูกปิดกั้นความคิดและการแสดงความคิดเห็น แต่จะเป็นการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก อาจทำให้เกิดปัญหาที่ยากจะแก้ไขได้ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดที่กล่าวมาจะส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นโดยตรงที่จะเกิดขึ้นกับตัวเด็ก

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศกับวัยรุ่นนั้น โดยกล่าวว่า วัยรุ่นทั้งเพศหญิงและเพศชาย เมื่อเข้าสู่ความเป็นวัยรุ่น จะมีการเปลี่ยนแปลง มีการเจริญเติบโตตามพัฒนาการซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 1. ให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงและสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปกับร่างกายของตนเอง 2. รู้จักปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม 3. วัยรุ่นรู้จักการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น เพื่อให้วัยรุ่นเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม 4. เมื่อวัยรุ่นมีข้อสงสัย หรือปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ควรปรึกษา พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู หรือบุคคลที่มีความรู้และเป็นบุคคลที่น่านับถือ เป็นต้น วัยรุ่นจะเริ่มให้ความสนใจต่อเพศตรงข้าม เริ่มมีความรู้สึกทางเพศประกอบกับเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป และการปรับตัวของวัยรุ่น โดยปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ทั้งเพศหญิงและเพศชาย อาทิเช่น การดูสื่อลามก การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามก่อนวัยอันควร หรือการสำส่อนทางเพศโดยมีการสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายๆคน การยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก การแต่งตัวให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม การมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นได้ง่ายหากเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวส่งผลให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า เนื้อหาและรายละเอียดดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ที่เป็นสิ่งที่วัยรุ่นและครอบครัวจะต้องทราบถึงการเปลี่ยน ที่มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับการศึกษา ที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศใน

1645
2562

ครอบครัวและพัฒนาการการเปลี่ยนทั้ง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และเป็นวัยที่มีความสนใจเรื่องเพศ ดังนั้นจากอิทธิพลต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น ส่งผลให้นามัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นต้องมีการเรียนรู้

ทักษะชีวิตในการปกป้องกันตนเองเรื่องเพศ

โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 (ม.ป.ป.) กล่าวถึงทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองเรื่องเพศของวัยรุ่น โดยคุณลักษณะของการปฏิเสธ 1. สิทธิและความต้องการส่วนบุคคล 2. การแสดงออกให้เห็นว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นมีความคิดเห็น เจตคติ หรือความต้องการต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

ซึ่งหลักการปฏิเสธ จะมีเนื้อหาสำคัญดังนี้ 1. ควรปฏิบัติตนด้วยการใช้คำพูด น้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจน 2. แสดงพฤติกรรมความรู้สึกควบคู่กับข้ออ้างประกอบเหตุผล และการเลือกใช้ทักษะการปฏิเสธ 1. เมื่อไม่ยอมมีส่วนร่วมหรือไม่ชอบการร่วมกิจกรรมต่างๆ แต่ถ้าหากต้องกระทำแล้วจะรู้สึกอึดอัดใจ และไม่สบายใจ 2. เมื่อรู้สึกลังเลใจ สับสน หรือไม่สามารถตัดสินใจต่อการเลือกกระทำต่อสถานการณ์ที่ไม่อยากกระทำ

ความสำคัญของทักษะในการต่อรองเพื่อลดความเสี่ยง ซึ่งมีทักษะในการต่อรองในการป้องกันตนเองในเรื่องเพศมีความสำคัญดังนี้ 1. เป็นการสร้างความตระหนักรู้ในตนเองของบุคคลต่อการรู้จักและรับรู้สิทธิของตนเอง 2. เป็นการสร้างเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลทั้ง 2 ฝ่าย 3. เป็นกระบวนการที่ช่วยให้พัฒนาในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. เป็นขั้นตอนหรือวิธีการในการคิดวิเคราะห์และคาดการณ์สถานการณ์ โดยใช้รูปแบบกระบวนการบูรณาให้มีความสอดคล้องกับทักษะในชีวิตประจำวัน 5. เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกของกลุ่มบุคคลให้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น โดยจะใช้ทักษะการต่อรองเพื่อด้วยการประนีประนอม ซึ่งจะมีวิธีและกระบวนการสร้างการต่อรองที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้ 1. การตั้งสติ และจิตใจให้นิ่ง ไม่แสดงอาการความตกใจหรือความหวาดกลัว วิตกกังวล และมีความเครียดจนเกินเหตุ 2. รับฟังข้อมูล ข้อเสนอหรือความคิดเห็นอย่างตั้งใจ 3. ไม่ควรแสดงพฤติกรรมการตอบรับหรือการปฏิเสธโดยทันที 4. แสดงกิริยาท่าทางที่เป็นมิตรด้วยการพูดจาที่สุภาพและไพเราะ 5. แสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองพร้อมกับเหตุผลที่สามารถโต้แย้งข้อมูลดังกล่าวได้ 6. เปลี่ยนกิจกรรมเดิมที่เลือกไว้หากิจกรรมอื่นมาทดแทน 7. หลีกเสี่ยงหรือออกห่างจากสถานการณ์ดังกล่าว

การป้องกันตนเองจากปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งมีวิธีป้องกันตนเองให้หลีกเลี่ยงจากสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีดังนี้ 1. การปิดกั้นโอกาส 2. การปิดกั้นตนเอง 3. การปิดกั้นอารมณ์ 4. การใช้ทักษะชีวิตด้านการปฏิเสธ การต่อรอง และการตัดสินใจ 5. การใช้ถุงยางอนามัย 6. ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

ความเท่าเทียมทางเพศในศาสนาอิสลาม

มุฮัมมัดซาก็ เจ๊ะหะ (2554) ให้ความหมายว่า ในศาสนาอิสลามไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ล้วนมีความเท่าเทียมกันทางเพศในทุกๆ ด้าน ซึ่งหากถ้าผู้ชายคนใดทำร้ายร่างกายหรือฆ่าผู้หญิง เขาบุคคลนั้นก็จะต้องได้รับโทษอย่างรุนแรงตามกฎหมายอิสลาม ซึ่งกฎหมายอิสลามจะมีความเข้มงวดและสามารถลดการเกิดอาชญากรรมหรือเหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศลงได้ โดยศาสนาอิสลามมุ่งเน้นปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของชายและหญิง ถ้าผู้ชายบุคคลใดทำร้ายผู้หญิงจนถึงแก่ชีวิต เขาก็จะต้องรับโทษประหารชีวิต เช่นเดียวกันถ้าผู้หญิงบุคคลใดทำร้ายผู้ชายถึงแก่ชีวิต เขาก็จะต้องได้รับโทษแบบเดียวกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้หญิงและผู้ชายจะมีเกียรติและมีค่าในชีวิตที่เท่าเทียมกันทุกประการ

ความผิดซินา (ความผิดประเวณี) ในศาสนาอิสลาม

มุฮัมมัดซาก็ เจ๊ะหะ (2554) กล่าวถึงซินาไว้ว่า หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่ไม่ได้แต่งงานและสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายอิสลาม ก็จะได้ว่าเป็นการกระทำความผิดซินา (ความผิดประเวณี) ในทุกกรณี

ท่านนบีได้ประกาศว่าการทำผิดซินาเป็นการกระทำที่ชั่วร้ายรองลงมาจากที่ตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์(ซริก)โดยกล่าวว่า : “ไม่มีบาปไหนที่รุนแรง ณ อัลลอฮ์ถัดจากซริก นอกจากการที่ชายปล่อยน้ำอสุจิในมดลูกของหญิงที่ต้องห้ามสำหรับเขา” ซึ่งความผิดซินาจะต้องได้รับการลงโทษอย่างรุนแรงในโลกหน้า

ศาสนาอิสลามจะประณามการทำความผิดที่มีความผิดด้านประเวณี และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะต้องหลีกเลี่ยงพฤติกรรมทุกอย่างที่จะนำไปสู่การทำผิดประเวณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมองผู้หญิงด้วยเชิงการเกิดอารมณ์ทางเพศ อาจจะใช้สายตาหรือการสัมผัสมือ โดยท่านนบีได้กล่าวว่า

“การมองหญิงแปลกหน้า (ด้วยอารมณ์ค้นหา) ถือว่าได้กระทำความบาป”

ท่านนบีได้กล่าวถึงบันไดขั้นต่อไปที่จะนำไปสู่การผิดประเวณีว่า

บทลงโทษของการผิดประเวณีในศาสนาอิสลาม

มุฮัมมัดซาก็ เจ๊ะหะ (2554) กล่าวถึงบทลงโทษของการ มีบทลงโทษฮัฎ สำหรับผู้กระทำความผิดประเวณีซึ่งถูกบัญญัติไว้ในอัล-กุรอานและซุนนะฮ์ อายะฮ์อัล-กุรอาน ถูกประทานแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อบรรเทาความลำบากใจของผู้เข้ารับนับถืออิสลามใหม่ซึ่งเคยอยู่ในสังคมที่พัวพันกับการผิดประเวณีโดยเฉพาะในสมัย ญะฮิลียะฮ์ (สมัยก่อนอิสลาม) อายะฮ์แรกที่ถูกประทานลงมาเกี่ยวข้องกับหญิงโดยเฉพาะ อายะฮ์ที่สองเกี่ยวข้องกับทั้งชายและหญิง อัลลอฮ์ตรัสว่า ความว่า ถ้าคนสองคนในหมู่ของพวกเจ้าที่กระทำการลามกนั้น พวกเจ้าจงลงโทษเขาเสียทั้งสองคน หากทั้งสองสำนึกผิดกลับเนื้อกลับตัว และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ก็จงระงับการลงโทษเขาทั้งสองเสีย แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษผู้ทรงเมตตาเสมอ อายะฮ์ที่สามได้อธิบายเกี่ยวกับบทลงโทษของการทำผิดประเวณี ความว่า หญิงมีชู้และชายมีชู้ พวกเจ้าจงโบยแต่ละคนในสองคนนั้น คนละหนึ่งร้อยทีและอย่าให้ความสงสารยับยั้ง

การกระทำของพวกเขาเจ้าต่อคนทั้งสองนั้น ในบัญญัติของอัลลอฮ์เป็นอันขาด หากพวกเขาเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวันปรโลก และจงให้กลุ่มหนึ่งของบรรดาผู้ศรัทธาเป็นพยานในการลงโทษเขาทั้งสอง

เมื่ออายะฮ์ข้างต้นถูกประทานลงมา ก็เป็นที่เข้าใจว่าผู้กระทำผิดประเวณีจะต้องรับโทษโบยหนึ่งร้อยที โดยสำหรับผู้ที่ยังไม่แต่งงานหรือสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายจะมีบทลงโทษก็คือ โบยหนึ่งร้อยที และเนรเทศออกจากภูมิลาเนาเป็นเวลาหนึ่งปี แต่สำหรับผู้แต่งงานหรือสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะได้รับบทลงโทษก็คือ โบยหนึ่งร้อยทีและขว้างก้อนหินจนตาย

ผู้ที่ได้รับโทษของการขว้างก้อนหินนั้นต้องมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้กระทำผิดนั้นมีสภาพจิตใจที่เป็นปกติ
- (2) เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม
- (3) เป็นบุคคลที่สมรสแล้ว
- (4) เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ

นอกจากนี้ อิสมาอีล บินกอเซ็ม (2558) กล่าวถึง บทลงโทษ 3 อย่าง สำหรับผู้ผิดประเวณี

1. ผู้ที่ถูกฆ่าอันเนื่องมาจากการผิดประเวณี (ซินา) นั้นถือว่าเป็นการฆ่าที่น่าขยะแขยงที่สุดสำหรับผู้ที่เคยผ่านการแต่งงาน เขาจะถูกลงโทษโดยการขว้างด้วยก้อนหินจนตาย และยังเป็นการลงโทษทั้งร่างกายและจิตใจ ตามบทบัญญัติอิสลามสำหรับผู้ที่เป็นโสดยังไม่เคยแต่งงานให้โบย 100 ทีแล้วเนรเทศออกจากถิ่นฐานของตัวเอง

2. กางลงโทษผู้ผิดประเวณีนั้น ผู้ที่จะกระทำการลงโทษนั้นจะต้องหักห้ามตัวเองมิให้มีความสงสารผู้ที่ทำผิดประเวณี

3. จะต้องให้ผู้คนได้ร่วมดูการลงโทษของผู้ผิดประเวณีด้วย ดังนั้นผู้ใดที่เขาได้ถูกชำระโทษของการผิดประเวณีในขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ เท่ากับว่าความผิดของเขานั้นได้ถูกลบล้างไป

และบทลงโทษที่ได้รับแล้ว สิ่งที่ผู้ผิดประเวณีจะต้องได้รับโทษในโลกนี้ คือ 1.เขาจะประสบกับความยากจน 2.อายุจะสั้น ใบหน้าหมดราศี หมองคล้ำ 3.ประสบกับความทุกข์ยากในการดำเนินชีวิต มีแต่ความวิตกกังวลใจ 4.มลาอิกะฮ์จะไม่นำสิ่งดี ๆ มาให้แก่พวกเขา พวกเขาจะอยู่เป็นเพื่อนและนำพาแต่ความชั่วร้ายมาให้

วิธีการลงโทษ

มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ (2554) ได้กล่าวถึงวิธีการลงโทษไว้ว่า มีจุดมุ่งหมายของการกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงดังกล่าว ก็เพื่อเป็นอุทาหรณ์เตือนใจให้กับสังคม ซึ่งมีวิธีการตัดสินว่า ผู้ที่กระทำผิดประเวณีบุคคลใด จะต้องได้รับโทษโดยการขว้างก้อนหินจนตาย โดยจะมีการพิจารณาจากพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือในการให้ข้อมูลจำนวนสี่คน ซึ่งพยานทุกคนนั้นจะต้องเห็นการกระทำผิดอย่างชัดเจน หากมิเช่นนั้นแล้ว ก็จะต้องยกประโยชน์ให้แก่จำเลย ในกรณีนี้ที่จำเลยรับสารภาพในการกระทำ

ความผิด ก็จะไม่จำเป็นต้องสืบหาพยานหลักฐานอย่างอื่นอีก อย่างไรก็ตามหากผู้ที่เป็นจำเลยในการกระทำความผิดสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาดังกล่าวจริง ซึ่งโดยการเปล่งวาจาเป็นจำนวนสามครั้ง แต่ครั้งที่สี่หากกลับคำหรือถอนคำสารภาพ ในกรณีเช่นนี้ก็จะไม่สามารถลงโทษจำเลยได้

ตอนที่ 4 อนามัยเจริญพันธุ์และสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไทย

อนามัยการเจริญพันธุ์ (reproductive health) ในพ.ศ. 2540 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศนโยบายอนามัยการเจริญพันธุ์ โดย จารุพรรณ สิริสมบูรณ์ (ม.ป.ป.) โดยให้คำนิยามเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ใหม่ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นว่า คือ “ภาวะความสมบูรณ์ แข็งแรงของร่างกายและจิตใจที่เป็นผลสัมฤทธิ์อันเกิดจากกระบวนการ และหน้าที่ของการเจริญพันธุ์ที่สมบูรณ์ของทั้งชายและหญิง ทุกช่วงอายุของชีวิตซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข” คำนิยามของอนามัยการเจริญพันธุ์ เหมือนกับของสุขภาพอนามัย แต่เป็นเรื่องของระบบสืบพันธุ์ทั้งในด้านหน้าที่กระบวนการเจริญพันธุ์ และพฤติกรรมทางเพศที่รับผิดชอบ ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐาน 3 อย่าง คือ

ณัฐกิจ ชันแก้ว (2558) กล่าวถึงอนามัยเจริญพันธุ์ หมายถึง ภาวะความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายและจิตใจที่เป็นผลจากกระบวนการ และการทำหน้าที่การเจริญพันธุ์ที่สมบูรณ์ทางเพศชายและหญิงทุกช่วงอายุ อันส่งผลให้มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ชุมารณณ์ ฝาชัยภูมิ (2559) โดยอนามัยเจริญพันธุ์ที่ดี มีอยู่ 4 อย่าง ประกอบด้วย

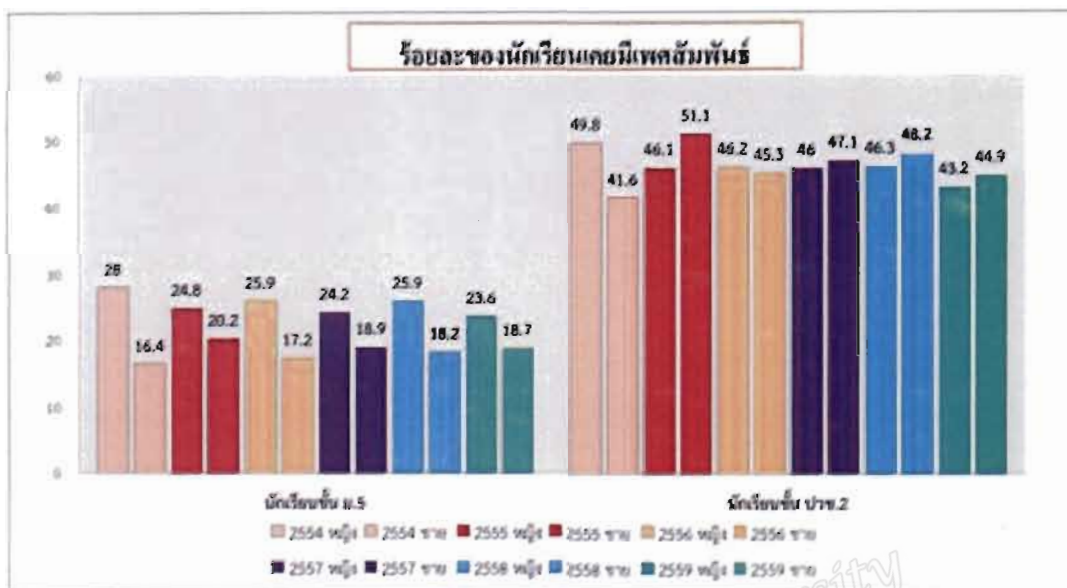
1. เพศสัมพันธ์ทุกครั้งต้องเกิดขึ้นโดยสมัครใจ ปราศจากการถูกบังคับและปลอดภัยการติดเชื้อโรค
2. การตั้งครรภ์ทุกครั้งต้องเกิดขึ้นโดยตั้งใจ
3. การเกิดทุกครั้งจะต้องเป็นการเกิดอย่างมีสุขภาพดีทั้งผู้หญิงและทารก
4. เด็กต้องเกิดมาด้วยความพร้อม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า อนามัยเจริญพันธุ์ เป็นความสมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายและจิตใจที่เกิดและการทำงานและทำหน้าที่ของพัฒนาการเจริญเติบโต ที่สมบูรณ์ของร่างกายทั้งชายและหญิง ทั้งความสามารถของบุคคล การประสบผลสำเร็จและปลอดภัยในการดำเนินชีวิต โดยอนามัยเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นก็จะปรากฏสถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์จากสำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ดังนี้

สถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นประกอบด้วยดังนี้

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ร้อยละของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ พ.ศ. 2559 มีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย โดยพบว่าประมาณ 1 ใน 4 ของนักเรียนชายและ 1 ใน 5 ของนักเรียนหญิง ระดับชั้น ม.5 เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนในนักเรียนระดับ ปวช.2 ประมาณร้อยละ 40 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของนักเรียนลดลงมาเล็กน้อยแสดงว่า เด็กนักเรียนรู้จักหักห้ามใจหรือลดการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยเรียนลงมาในระดับหนึ่ง ดังรูปภาพที่ปรากฏ

ภาพที่ 1 ร้อยละของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์

ที่มา: สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.)

การใช้ถุงยางอนามัย สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.) กล่าวถึง การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในกลุ่มนักเรียน ชาย/หญิง ทั้ง ม.5 และ ปวช.2 ในประเทศไทย มีประมาณร้อยละ 70 และส่วนร้อยละการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดในนักเรียนชั้น ม.5 สูงกว่าการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก แสดงว่านักเรียนเริ่มที่จะเห็นความสำคัญ ของการป้องกันการติดเชื้อในกรณีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น จากครั้งแรก แต่พบว่าการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดในกลุ่มนักเรียนชั้น ปวช.2 อยู่ที่ระดับต่ำกว่าร้อยละ 70 ทั้งในเพศชายและเพศหญิง ซึ่งน้อยกว่าการใช้เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ซึ่งก็จะต้องดูว่าเหตุใดที่ทำให้ลดปริมาณการใช้ถุงยาง อาจเป็นเพราะเด็กกลุ่มนี้อาจจะมีความแตกต่างจากเด็กสายสามัญในการเรียนและช่วงเวลาการเรียนและกิจกรรมของโรงเรียน ไม่เหมือนกัน ทำให้การใช้ถุงยางอนามัยครั้งล่าสุดน้อยกว่าการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรก ดังรูปดังกล่าวที่ปรากฏ

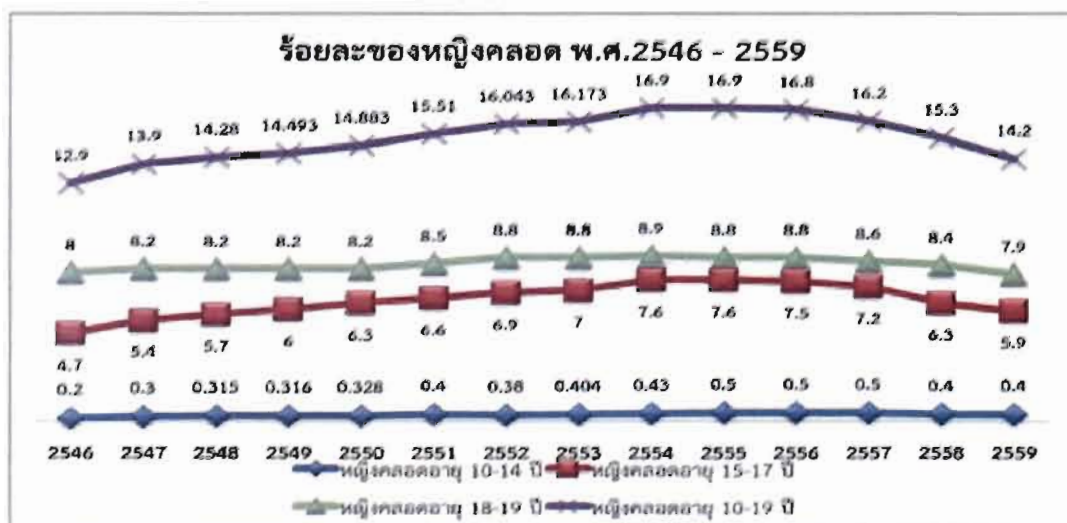
ภาพที่ 2 การใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรก

ที่มา: สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.)

การคลอดในวัยรุ่น สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.) จากสำรวจการคลอดในวัยรุ่น มีร้อยละการคลอดของแม่วัยรุ่นเปรียบเทียบกับแม่ที่คลอดทุกกลุ่มอายุ จากข้อมูลสถิติของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา โดยในปี 2559 แม่คลอดบุตรที่มีอายุ 10 – 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.2 จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้ การคลอดบุตรของผู้หญิง ช่วงอายุของการคลอดบุตร อยู่ในช่วงอายุที่น้อยเริ่มมีอายุที่น้อยลงเรื่อยๆ อาจเป็นเพราะสังคมปัจจุบันเปิดกว้างมากขึ้น เทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น และความอยากรู้อยากลอง และความท้าทายในช่วงวัยดังกล่าว ทำให้ความเป็นแม่ของวัยรุ่น มีอายุที่ลดลงเรื่อยๆ ดังภาพประกอบดังกล่าว

ภาพที่ 3 ร้อยละของหญิงคลอด พ.ศ. 2546 – 2559

ที่มา: สำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.ป.)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์ในปัจจุบันนี้ การมีเพศสัมพันธ์มีการลดลงเล็กน้อยและเด็กหักห้ามใจในการมีเพศสัมพันธ์ได้ในระดับหนึ่ง ส่วนการใช้ถุงยางวิยรุ่นเริ่มเห็นความสำคัญมากขึ้นในการใช้ถุงยางระหว่างการใช้เพศสัมพันธ์ และเมื่อมองถึงการคลอดของคุณแม่วิยรุ่น รวมทั้งการคลอดซ้ำเริ่มมีอายุน้อยลงเรื่อยๆ ดังนั้นทำให้วิยรุ่นต้องทราบถึงสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์เพื่อทราบถึงสิทธิและความเสมอภาคในการดำเนินชีวิต

สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ (reproductive rights)

นาถฤดี เตนต์ดวง (2551) คือ สิทธิที่ถูกระบุไว้แล้วในกฎหมายและข้อตกลงต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ เป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคลและของคู่สมรส ประกอบด้วยสิทธิมนุษยชน 12 ประการ คือ 1. สิทธิในชีวิต การไม่ตกอยู่ในอันตรายจากการตั้งครรภ์หรือถูกทำแท้ง เพราะเหตุแห่งเพศและเพราะ การขาดบริการสุขภาพ ขาดบริการการปรึกษาและขาดข้อมูลข่าวสารในเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ 2. สิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล มีความพึงพอใจและสามารถควบคุมชีวิตด้านเพศและการเจริญพันธุ์ของตนเองได้ ไม่ถูกวิธีทางการแพทย์เข้าแทรกแซงเว้นแต่จะยินยอมโดยอิสระ และเต็มใจบนฐานการรับรู้ข้อมูลครบถ้วนถูกต้องทุกด้าน ไม่ถูกคุกคาม การทำร้ายทางเพศ การที่ไม่ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ ทำหมัน และทำแท้ง 3. สิทธิในความเสมอภาคและความเป็นอิสระจากการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ บุคคลได้รับการดูแลเอาใจใส่ บริการสุขภาพ และข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับอนามัยการเจริญพันธุ์โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามตลอดชั่วอายุขัยของตน 4. สิทธิในความเป็นส่วนตัว การบริการดูแลเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ทั้งหมดต้องเคารพความเป็นส่วนตัวและการตัดสินใจของผู้รับบริการ ทั้งเรื่องการคุมกำเนิดและการทำแท้งรวมทั้งการรักษาความลับของผู้รับบริการด้วย 5. สิทธิในเสรีภาพแห่งความคิด บุคคลมีเสรีภาพในการคิดและการแสดงความคิด เกี่ยวกับชีวิตในด้านเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างเป็นอิสระจากการถูกบีบบังคับทางความคิด ระบบความเชื่อและศาสนา รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ผ่านสื่อใดๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ที่ดี ผู้ให้บริการมีสิทธิที่จะปฏิเสธการให้บริการที่ขัดแย้งกับความคิดความเชื่อของตนเอง เช่น การทำแท้ง การแนะนำคนไข้ไปรับบริการการคุมกำเนิดจากผู้ให้บริการที่มีคุณภาพรายอื่นๆ ที่สามารถให้บริการได้ ยกเว้นในกรณีฉุกเฉินเสี่ยงต่อชีวิต 6. สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารและการศึกษา บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่รอบด้านเพื่อประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของตนเอง 7. สิทธิในการเลือกว่าจะสมรสหรือไม่ และสิทธิในการวางรากฐานและการวางแผนครอบครัว บุคคลที่อยู่ในวัยสมรสและมีครอบครัวต้องมีความเป็นอิสระ ในการตัดสินใจเรื่องการสมรสไม่ถูกบังคับได้รับบริการสุขภาพเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมถึงผู้มีบุตรยากและผู้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 8. สิทธิในการตัดสินใจว่าจะมีบุตรหรือไม่และจะมีเมื่อใด บุคคลมีสิทธิในการตัดสินใจอย่างเสรี และมีความรับผิดชอบว่าจะมีบุตรหรือไม่ และมีเมื่อใดโดยต้องได้รับข้อมูลข่าวสารครบถ้วนรอบด้านรวมทั้งวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ใช้สิทธิในข้อนี้ได้โดยสมบูรณ์ 9. สิทธิในการดูแลและป้องกันสุขภาพ บุคคลมีสิทธิได้รับบริการสุขภาพทุกด้านด้วยคุณภาพสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้รวมถึงได้รับการปกป้องจากธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ของตนเอง 10. สิทธิในการได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ บุคคลต้องได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ที่จะช่วยให้มีสุขภาพดีไม่ตกอยู่ในอันตรายหรือได้รับผล กระทบเชิงลบต่อสุขภาพและชีวิต 11. สิทธิในเสรีภาพในการชุมนุมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง บุคคลมีสิทธิในการชุมนุมอย่างสงบ การก่อตั้งสมาคมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรณรงค์ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ และการหาหนทางให้รัฐบาลบรรจุเรื่องสิทธิและสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ให้อยู่ในความสำคัญลำดับต้นๆ 12. สิทธิในการปลอดภัยจากการถูกทารุณกรรม และการปฏิบัติมิชอบ บุคคลต้องได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและความรุนแรงทางเพศทุกรูปแบบ รวมถึงการเข้าร่วมทดลองทางการแพทย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและการควบคุมภาวะเจริญพันธุ์ โดยปราศจากการยินยอมและสมัครใจ โดยได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างครบทุกด้าน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สิทธิอนามัยเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคลที่ทั้งแต่งงานและคนโสด ที่ทุกคนมีสิทธิได้รับการคุ้มครองและการดูแล ทั้งทางด้านการได้รับรู้เรื่องราวข่าวสารต่างๆ การรับบริการต่างๆ ที่เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ในการดูแลด้านสุขภาพของแต่ละบุคคล เพื่อสุขภาพและอนามัยเจริญพันธุ์ที่ดีและปลอดภัยให้อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย เพราะทุกคนมีเสรีภาพในการคิด ในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินชีวิต

เมื่อก้าวถึงการดูแลความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายและจิตใจ ในช่วงวัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น จากสถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์ในประเทศไทยผ่านมา จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประชากรเด็กและเยาวชนในจังหวัด

อนามัยเจริญพันธุ์ จังหวัดปัตตานี

จากผลการสำรวจสถานการณเด็กและสตรีในจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 - 2559 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559) จากการสำรวจอัตราการมีบุตรของวัยรุ่นในจังหวัดปัตตานี (ต่อ 1,000 คน) อัตราการเจริญพันธุ์ของผู้หญิงอายุ 15 - 19 ปี ร้อยละ 45% ต่อ 1,000 คน เห็นได้ว่าอัตราการคุมกำเนิด ร้อยละของผู้หญิงอายุ 15 - 49 ปี ที่สมรสหรืออยู่กินฉันสามีภรรยาและกำลังคุมกำเนิดด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง (ไม่ว่าตนเองหรือคู่สมรส) ในจังหวัดปัตตานี มีร้อยละ 43.7% ส่วนการฝากครรภ์กับผู้ชำนาญการ คิดเป็นร้อยละผู้หญิงอายุ 15 - 49 ปี โดยที่การคลอดบุตรในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาและการได้รับการตรวจครรภ์ระหว่างการตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้องในจังหวัดปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 99.3% ซึ่งทัศนคติต่อความรุนแรงในครอบครัวของผู้ที่มีอายุ 15 - 49 ปี ระบุว่า มีเหตุอันสมควรหากสามีทำร้ายร่างกายภรรยาในสถานการณ์ต่างๆอย่างน้อย 1 สถานการณ์ โดยผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 14.9% และผู้ชาย คิดเป็นร้อยละ 10.4% และมีการสมรสก่อนอายุ 15 ปี สำหรับผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 2.7% ส่วนการสมรสก่อนอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.6% อีกทั้งมีการตรวจหาเชื้อเอชไอวีระหว่างการฝากครรภ์ (HIV testing during antenatal care) ในจังหวัดปัตตานี ของผู้หญิงที่มีอายุ 15 - 49 ปี ที่ให้กำเนิดบุตรในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาและฝากครรภ์ระหว่างการตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง ได้รับการเสนอให้ตรวจหาเชื้อเอชไอวี + ได้รับการตรวจ + การทราบผล การตรวจขณะไป

ตรวจครรภ์ในจังหวัดปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 38.4% นี้คือสถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์สำหรับเด็กและสตรีในจังหวัดปัตตานี

อารีดำ สาเมาะ (2554) กล่าวว่า การสอนเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ ตามหลักศาสนาอิสลาม เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง ถึงแม้ไม่มีการห้ามให้พูดถึง แต่จะมีวิธีการสอนอย่างไร ไม่ให้เด็กกระทำในสิ่งที่ต้องห้าม ส่วนการเรียนการสอนเรื่องเพศในโรงเรียน ก็จะต้องสอนให้สอดคล้องด้วย ซึ่งจากการร่วมตรวจพฤติกรรมของวัยรุ่นในจังหวัดปัตตานี จากข้อมูล พบว่า วัยรุ่นกว่า 200 คู่ ได้กระทำผิดประเวณีเมื่อเจ้าหน้าที่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี แจ้งให้เข้าไปตรวจสอบ และจับกุม โดยทางเจ้าหน้าที่ของรัฐอ้างว่า เป็นสิทธิส่วนบุคคล โดยโครงสร้างทางกฎหมายของประเทศไทยมีหลายเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับหลักการอิสลาม ทำให้คณะกรรมการอิสลามฯ แก้ปัญหาไม่ได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีนัยยะขัดแย้งระหว่างบทบัญญัติทางกฎหมายกับหลักศาสนาอิสลาม ดังนั้นทำให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้กระทรวงสาธารณสุขมีมาตรการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน แก้ปัญหาโดยให้โรงพยาบาลมีคลินิกวัยรุ่น เพื่อให้คำปรึกษากับวัยรุ่นโดยตรง แก้ไขทุกปัญหาทุกเรื่องตลอดเวลา โดยมีนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ประจำจังหวัดปัตตานี ชื่อ นายอิสมาแอมามะ วิเคราะห์มาตรการของกระทรวงสาธารณสุขว่า การแก้ปัญหาดังกล่าว เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เพราะเนื่องจากบริบทของพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น สามารถนำหลักการทางศาสนาอิสลามเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ในอดีตช่วงที่ฐานะทางสังคมยังมีพื้นฐานทางหลักศาสนาที่มีความเข้มแข็งอยู่ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถที่จัดการกับปัญหาเรื่องดังกล่าวได้ แต่ ณ ปัจจุบันนี้ สังคมมีความตระหนักเรื่องศาสนาน้อยลง ขณะเดียวกันความอบอุ่นในครอบครัวเริ่มลดน้อยลง แต่ถ้าหากฐานของครอบครัวมีความเข้มแข็ง สังคมก็จะดีขึ้น

ส่วนสาเหตุที่ตัวเลขของแม่วัยรุ่นมีตัวเลขที่สูงขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ ประชากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นิยมการแต่งงานตั้งแต่อายุน้อยหรือยังเป็นวัยเด็กอยู่ ขณะเดียวกันพฤติกรรมของวัยรุ่นในปัจจุบัน ทำให้อัตราการท้องไม่พร้อมหรือการตั้งครรภ์แบบไม่พึงประสงค์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลจากหน่วยงานสาธารณสุข ที่ได้มีการสรุปถึงปัญหาอนามัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นและเยาวชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ประเด็น คือ 1.แนวโน้มวัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุน้อยลงเรื่อยๆ 2. กลุ่มคนโสดที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในอัตราเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ 3. วัยรุ่นผู้หญิงมีการยอมรับประเพณี วัฒนธรรม หรือแนวคิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเพิ่มมากขึ้น 4. จำนวนของวัยรุ่นและเยาวชนที่ป่วยเป็นโรคทางเพศ 5. แม่วัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในทุกปี 6. มีวัยรุ่นและเยาวชนจำนวนมากที่ติดเชื้อ HIV 7. วัยรุ่นและเยาวชนมีการทำแท้งมากขึ้น 8. เด็กและวัยรุ่นมีการถูกล่วงละเมิดทางเพศและถูกระงับการตั้งครรภ์รุนแรง ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาดังกล่าวเบื้องต้น ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ฝ่ายปกครอง สถานศึกษา จึงมีมาตรการตรวจเข้มในวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ตามหอพัก โดยให้มีสารวัตรนักเรียนออกตรวจตรา สำหรับปัญหาการอยู่ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น และปัญหายาเสพติด แต่มาตรการที่กำหนดขึ้นนั้น กลับนำมาใช้ในช่วงระยะเวลาแค่ช่วงเวลาสั้นๆ ไม่ได้มีการดำเนินการต่อเนื่อง “ก่อนยังจับแต่งงาน และเรียกค่าเสียหายจากฝ่ายชายได้อยู่ เด็กสมัยนี้อ้างสิทธิส่วนบุคคลทำให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทำอะไรไม่ได้ ต้อง

ช่วยกันผลักดันให้มีกฎหมายอิสลาม ที่มีเนื้อหาครอบคลุมไปถึงการแก้ปัญหาสังคม จึงจะสามารถแก้ปัญหานี้ได้ ในขณะที่ “ดร.นินาวาลย์ ปานากาเซ็ง” หัวหน้าโครงการวิจัยการรวมพลังแม่วัยใสในวัยเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวว่า เรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร จะหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง ที่จะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ มีงานวิจัยพบว่าเด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยงท้องก่อนวัยอันควร มาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัว และไม่เข้าใจหลักการศาสนา ซึ่ง “ดร.นินาวาลย์ ปานากาเซ็ง” กล่าวว่า ปัญหาที่วัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงท้องก่อนวัยอันควร กลุ่มนี้ประสบกับเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหวง่าย สังคมต้องยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้น และต้องทำความเข้าใจ และค่อยๆ คิดว่า จะมีวิธีการอย่างไรที่ทำให้เด็กเหล่านี้ มีชีวิตอยู่ได้อย่างไม่是一切ทุกข์ใจมากนัก เพราะตัวเด็กและวัยรุ่นก็จะมีกังวล เราจะมึวิธีอย่างไรที่จะทำให้เด็กรู้ว่า การกระทำดังกล่าวไม่ถูกต้องตามหลักการทางศาสนา “สามจังหวัดชายแดนใต้ ยังละเลยไม่ให้ความสำคัญกับการเลี้ยงดูและให้ความอบอุ่นแก่เด็กเล็ก ทำให้เด็กโตขึ้นมาในสภาพขาดความอบอุ่น ต้องแสวงหาความอบอุ่นด้วยตัวเอง ประกอบกับสื่อยุคปัจจุบัน ออกมาสื่อสารเรื่องเพศกันอย่างกว้างขวาง ทำให้ปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น ซึ่งนำมาสู่การท้องในวัยเรียนมากขึ้น และแนวโน้มอายุของแม่วัยเรียนจะลดลงมาเรื่อยๆ นี่คือนิสัยที่สังคมมุสลิม 3 จังหวัดชายแดนใต้ ต้องนำไปคิดต่อว่าจะแก้ปัญหาได้อย่างไร” ต่อมา “นายรอซาลี ซานานะอะ” เป็นอดีตนักกิจกรรมและคณะกรรมการชมรมด้านสังคม มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวถึง ปัญหาของวัยรุ่นมุสลิมเกี่ยวกับการกระทำความผิดหลักการศาสนาอิสลาม หรือ ZINA จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน ซึ่งสำหรับศาสนาอิสลามถือว่าการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นการกระทำที่ร้ายแรงจะต้องถูกลงโทษสะท้อนให้เห็นถึง ข้อกฎหมายที่ได้มีการบังคับใช้ในปัจจุบันที่ ที่ไม่มีการรองรับปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ขณะที่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี หรือผู้นำทางศาสนา ก็ไม่มีสิทธิที่จะดำเนินการให้เด็กมีความผิดได้ นอกจากมีการจับให้แต่งงานให้ถูกต้องตามประเพณี หรือเรียกร้องให้ฝ่ายชายจ่ายค่าเสียหายให้ฝ่ายผู้หญิง ถึงแม้วัยรุ่นจะอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง จะทำอะไรก็ไม่ได้ ได้แต่เข้าไปตักเตือนว่า วัยรุ่นที่มีการอยู่ก่อนแต่งงานในหลักการศาสนาอิสลาม ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง นอกจากวัยรุ่นเหล่านั้นไม่ฟัง บางครั้งมีการทำร้ายผู้ที่เข้าไปตักเตือนด้วย ซึ่งเป็นอีกหนึ่งข้อมูลจากอดีตนักศึกษา “นายรอซาลี ซานานะอะ” “ผมอยากให้มหาวิทยาลัยมีมาตรการสอดส่องดูแลนักศึกษาให้ใกล้ชิดมากกว่านี้ โดยเฉพาะกับวัยรุ่นมลายุมุสลิม ผมคิดว่าหอพักของนักศึกษาทุกหอพัก รวมทั้งหอพักนอกมหาวิทยาลัย ควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย จะได้เข้าไปควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ สังคมที่นี้ยังให้ความเคารพผู้นำศาสนาและคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ผมต้องการให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอำนาจจัดการแก้ปัญหาเหล่านี้ ด้วยการเพิ่มเนื้อหาในกฎหมายอิสลาม ให้ครอบคลุมเรื่องนี้ โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเข้ามาดูแลได้

การคุมกำเนิด

กองอนามัยการเจริญพันธุ์ (2550) ในภาพรวมของการใช้วิธีคุมกำเนิดของวัยรุ่น มีการใช้ในสัดส่วนที่มากพอสมควร แต่เมื่อพิจารณาดูรายละเอียดของการใช้วิธีคุมกำเนิด พบว่า มีการใช้วิธีคุมกำเนิดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่น และการใช้วิธีคุมกำเนิดทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ใน

สัดส่วนที่ต่ำปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ได้แก่ การติดเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรรภ์ไม่ปรารถนาซึ่งจะตามมาด้วยการทำแท้งอีกด้วย ดังนั้นจึงควรให้ความรู้ความเข้าใจ และให้บริการเกี่ยวกับเรื่องการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่น ความรู้ด้านเพศศึกษา เพื่อลดอัตราการตั้งครรรภ์ และการทำแท้งในวัยรุ่นลง โดยการคุมกำเนิดมีวิธีการคุมกำเนิดได้หลายวิธีด้วยกัน

วิธีการคุมกำเนิด

ทิพย์สิริ กาญจนวาศี (2557) กล่าวถึงการคุมกำเนิด (Contraception) เป็นวิธีการที่ใช้ในการวางแผนครอบครัว โดยการคุมกำเนิด หมายถึง การป้องกันการปฏิสนธิหรือป้องกันการตั้งครรรภ์ คือไม่ให้ตัวอสุจิของฝ่ายชาย มีโอกาสเข้าผสมกับไข่สุกของฝ่ายหญิงจึงไม่เกิดตัวอ่อน (Embryo) ในครรรภ์ การคุมกำเนิดเป็นการวางแผนครอบครัววิธีหนึ่งที่ยอมรับกันมาเป็นระยะเวลาช้านาน ในปัจจุบัน คู่สมรสมักจะมีการวางแผนครอบครัวว่าจะมีบุตรกี่คน จะเริ่มมีบุตรคนแรกเมื่อไรและจะเว้นระยะห่าง การมีบุตรกี่ปี โดยจะพิจารณาจากสถานะด้านสุขภาพของฝ่ายหญิง รวมทั้งด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อจะให้บุตรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีการศึกษาที่ดี เมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพของครอบครัวและมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศต่อไป โดยคู่สมรสไปขอรับบริการได้ตาม หน่วยงานสาธารณสุขต่างๆ เช่น โรงพยาบาลหน่วยงานวางแผนครอบครัว หรือศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งวิธีการคุมกำเนิด แบ่งออกเป็น 2 วิธี จากข้อมูล “การคุมกำเนิด (contraception)” (ม.ป.ป.) 1. การคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เมื่อเลิกใช้แล้วผู้ใช้กลับตั้งครรรภ์ได้ตามปกติ มีอยู่ด้วยกัน หลายวิธี ในฝ่ายหญิง ได้แก่ การกินยาคุมกำเนิด การใส่ห่วงคุมกำเนิดและการนบระยะปลอดภ้ย เป็นต้น ในฝ่ายชาย ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัย 2. การคุมกำเนิดแบบถาวรเป็นวิธีการป้องกันการตั้งครรรภ์ถาวร เหมาะสำหรับผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรแล้วหรือผู้ที่ไม่สามารถมีบุตรได้แล้ว เช่น โรคเกี่ยวกับรังไข่และมดลูก เป็นต้น วิธีที่ใช้ทั้งในฝ่ายชายและฝ่ายหญิง คือการทำหมัน

การทำแท้งในศาสนาอิสลาม

มุฮำหมัดซาคี เจ๊ะหะ (2554) กล่าวถึงการทำแท้งในศาสนาอิสลามไว้ว่า อิสลามได้ห้ามการทำแท้งโดยสิ้นเชิงและถือว่าการกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำที่ร้ายแรง เมื่อสตรีบุคคลใดตั้งครรรภ์ บุคคลนั้นจะต้องไม่ทำอันตรายกับทารกผู้นั้นที่อยู่ในครรรภ์ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม หากมีอันตรายที่ร้ายแรงใด ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อครรรภ์ ก็จะทำให้มีผลต่อทารกในวัยแรกเกิด ซึ่งนักกฎหมายอิสลามได้กล่าวว่า การทำแท้งเป็นสิ่งต้องห้ามและถือว่าเป็นการทำร้าย

ถ้าหากทารกที่ถูกทำแท้งแล้วยังมีชีวิตอยู่ ผู้ที่ทำแท้งจะต้องจ่ายดียะฮฺ (เงินเลือด) ตามที่ชะรีอะฮฺได้กำหนดไว้ แต่ถ้าหากทารกออกมาแล้วเสียชีวิต ผู้ที่ทำแท้งจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนน้อยกว่าดียะฮฺ และถึงแม้ว่าจะมีการจ่ายดียะฮฺ หรือค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว แต่ก็ยังถือเป็นการทำแท้งที่เป็นเชิงอาชญากรรมอยู่ และเป็นกระทำไปโดยปราศจากเหตุผลที่มาจากทางการแพทย์ เช่น เพื่อรักษาชีวิตของมารดาหรือผู้เป็นแม่ เป็นต้น

แต่ถ้าหากทางการแพทย์มีการยืนยันว่า การทำแท้งนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาชีวิตของมารดาเอาไว้ ก็จะต้องถือว่าการทำแท้งนั้น เป็นสิ่งที่ได้รับการอนุมัติ เพราะชะรีอะฮฺได้กำหนดไว้ว่า ถ้า

มีความเกี่ยวข้องกับสองสิ่งที่มีอันตรายทั้งคู่ ก็จะต้องเลือกสิ่งที่มีอันตรายน้อยกว่า ซึ่งแน่นอนว่าชีวิตของผู้เป็นมารดาจะมีความสำคัญกว่า เนื่องจากมารดาเป็นผู้มีชีวิต และมีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไปที่ ดังนั้น ชีวิตของผู้เป็นมารดาจะต้องไม่สูญเสียไปเพื่อทารกในครรภ์ของมารดา

ซึ่งการใช้วิธีการคุมกำเนิด เพื่อการป้องกันการตั้งครรภ์ก็มีความแตกต่างกับการทำแท้ง เนื่องจากการคุมกำเนิดไม่ถือว่าเป็นการฆาตกรรม เพราะทารกนั้นยังไม่มีรูปร่างที่ประกอบเป็นร่างของมนุษย์อย่างสมบูรณ์ โดยจะตรงกันข้ามกับการทำแท้ง ซึ่งตัวของทารกจะมีการเริ่มประกอบเป็นตัวตน หรือสามารถบอกถึงลักษณะตัวบุคคลได้แล้ว

ตอนที่ 5 แนวคิดการสื่อสารเรื่องเพศ

การสื่อสารเรื่องเพศ คือ การทำความเข้าใจ การสื่อสารด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และการสื่อสารตรงประเด็นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

การสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทย

การสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทย จะมีวิธีคิดเรื่องเพศที่แตกต่างกัน ตามกลุ่มช่วงอายุของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัว มียุคสมัยที่แตกต่างกัน และเกิดจากความแตกต่างของรุ่นอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยในปัจจุบัน ที่ยังมีลักษณะของความเป็นครอบครัวขยายอยู่ในสังคมไทย ซึ่งจะมีสมาชิกที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน ที่อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างน้อย 3 รุ่น ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก และ หลาน จึงทำให้บุคคลในแต่ละรุ่น จะมองปัญหาหรือมีความเข้าใจในเรื่องเพศ ที่แตกต่างกันในแต่ละรุ่นอายุ โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง คือ ยายหรือแม่ ที่ยึดอยู่ในกรอบของความสัมพันธ์แบบผู้หญิงและผู้ชายตามแบบฉบับของวัฒนธรรมดั้งเดิม และยึดถือจารีตและประเพณีแบบดั้งเดิม ที่มีการปฏิบัติและสืบทอดต่อกัน โดยสอนตามพื้นฐาน แนวคิดและประสบการณ์ดั้งเดิม หรือประสบการณ์ที่ผ่านมา ที่มีลักษณะการคล้อยตามรูปแบบจารีตประเพณี ที่มีหน้าที่เป็นผู้สอนลูกสาวและลูกผู้ชาย ซึ่งผู้สอนจะมองว่าเรื่องเพศ เป็นเรื่องที่น่าอาย ไม่สมควรหรือไม่เหมาะสมที่จะกล่าวถึง แต่ในขณะที่บุคคลรุ่นลูกเป็นรุ่นที่ต้องการจะก้าวให้ทันกับยุคสมัยในปัจจุบัน และรุ่นลูกมีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งเป็นผลมาจากการที่รุ่นลูกนั้นได้เข้ามาอยู่ร่วมกับการเข้ามาของเทคโนโลยี และพลังของสื่อในทุกรูปแบบ ที่มีการมองเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ทำให้มีสีสัน เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และไม่น่าเสียหายที่จะมีการนำมาพูดถึง ซึ่ง

จากความแตกต่างที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นสิ่งที่มนุษย์ให้ความหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่แตกต่างกันออกไป ตามความคิด ความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย จึงทำให้ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น ที่ถูกถ่ายทอดผ่านบริบทของความไม่รู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ จนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ถูกต้อง และไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือไม่รู้จักรักการป้องกันตนเอง (กมลชนก ขำสุวรรณ, 2556)

ตอนที่ 6 ครอบครัวมุสลิมและการเลี้ยงดูบุตร

ความหมายครอบครัว

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2548) จากสมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของครอบครัวแตกต่างกันไปทั้งในเชิงแง่ชีววิทยา แง่กฎหมาย แง่เศรษฐกิจ และสังคมไว้ดังนี้

ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่มีความเกี่ยวพันกันทางสายโลหิต และกฎหมายที่อยู่ร่วมกันในบ้านเดียวกันมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมีการให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน ซึ่งความสัมพันธ์นั้นอาจจะแน่นแฟ้นมั่นคงหรือไม่กระชับสั้นคลอนหรือร้าวรอน แต่ยังไม่ถึงกับแตกแยกก็ยังนับว่าเป็นครอบครัวอยู่

ในแง่ชีววิทยาครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่มีความเกี่ยวพันกันทางสายโลหิต เช่น สามีภรรยา มีบุตร ซึ่งบุตรเกิดจากอสุจิของบิดาผสมกับไข่สุกของมารดา ฉะนั้นบิดามารดาและบุตร จึงมีความเกี่ยวพันกันทางสายโลหิต

ในแง่กฎหมาย ครอบครัว หมายถึง ชายหญิงจดทะเบียนสมรสกันมีบุตร บุคคลเหล่านั้นเป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย บิดามารดาและบุตรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อกันตามกฎหมาย บุตรมีสิทธิได้รับมรดกจากบิดามารดา ถ้าไม่มีบุตรผู้สืบสายโลหิตขึ้นไปหรือลงมาโดยตรง หรือที่จดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรมก็นับว่าเป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย

ในแง่เศรษฐกิจ ครอบครัว หมายถึง คนที่ใช้จ่ายร่วมกันจากเงินบเดียวกันที่ทำการสมรสแล้วแยกบ้านไปอยู่ต่างหากแต่มีพันธะทางธรรมที่จะต้องส่งเสียเลี้ยงน่องเล่าเรียนเช่นนั้น นับว่าเป็นค่าใช้จ่ายจากบเดียวกัน และเป็นครอบครัวเดียวกัน

ในแง่สังคม ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวกันทางสายโลหิตหรือทางกฎหมาย แต่มีปฏิภิกิริยาสัมพันธ์กันให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อกันมีความปรารถนาดีต่อกัน

สนธิ สมัครการ (2529, น. 4) กล่าวว่า ครอบครัว หมายถึงกลุ่มญาติสนิทกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอยู่ร่วมหลังคาบ้านเดียวกันหรืออยู่ในบริเวณรั้วบ้านเดียวกัน (ในกรณีที่มีบ้านมากกว่าหนึ่งหลัง) ตามปกติแล้วครอบครัวย่อมทำหน้าที่เบื้องต้นที่จำเป็นต่างๆ เพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2544, น. 2) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์ ที่มาจากการแต่งงานหรือการรับเป็นบุตรบุญธรรมและมีการอาศัยอยู่ร่วมกันในลักษณะของการอยู่ร่วมกันแบบครัวเรือน หากนอกเหนือจากนี้ก็จะไม่ถือว่าเป็นครอบครัว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญในการดำเนินชีวิต เป็นจุดเริ่มต้นเล็กๆที่มีความหมาย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความอบอุ่น ความรัก ความเมตตาที่พึงมีต่อกัน มิใช่ว่าการตกลงใจอยู่ร่วมเป็นครอบครัวเดียวกันนั้น ส่วนหน้าที่ของสามีและภรรยาอิสลามเกี่ยวกับครอบครัวมุสลิมก็คือ หน้าที่ของสามีในครอบครัวมุสลิมที่ให้ความสุขแก่ภรรยาและบุตรนั่นเอง

ครอบครัวมุสลิม

ครอบครัวมุสลิมนั้น ประเสริฐ มะหะหมัด (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ครอบครัวที่ดี จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความอบอุ่น ความรัก ความเมตตาที่พึงมีต่อกัน มิใช่ว่าการตกลงใจอยู่ร่วมเป็นครอบครัวเดียวกันนั้น เพื่อสนองความเรียกร้องตามธรรมชาติที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และความผูกพันของสามีภรรยา นั้นว่าสูงส่งและมีค่าควรแก่การรักษา ยิ่งเปรียบได้กับความรักความผูกพันของบุคคลหนึ่งที่มีต่อชีวิตของเขาเอง ในขณะที่ ซัยยิด ซาอิด อัคตาร์ ริซวี (2526) ได้กล่าวไว้ว่า อิสลามเป็นศาสนาที่มีกฎระเบียบแบบแผน มีกฎจารีอะฮ์ซึ่งเป็นกฎที่ประทานลงมาจากพระเจ้า ผู้ที่พิณิจพิเคราะห์อย่างเที่ยงธรรมจะพบว่ากฎระเบียบทุกอย่างนั้นมีความสมดุล ระหว่างความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของมนุษย์ วิธีในการดำเนินชีวิตของมุสลิมทุกคนนั้น มีแบบแผนจากคำสอนอันสมบูรณ์ยิ่ง ที่เปรียบดังประทีปที่ส่องนำทางฉายแสงเจิดจ้ายังทุกแง่มุมของวิถีชีวิตมนุษย์ และ อารง สุทธาศาสน์ (2541) ได้กล่าวไว้ว่า ตั้งแต่ศาสนาอิสลามภาคสมบูรณ์ได้อุบัติขึ้นมาในปี ค.ศ.610 เป็นต้นมา และได้มีบทบาทอย่างกว้างขวางบนเวทีโลก ชาวโลกก็ได้แลเห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าศาสนาอิสลาม มีลักษณะแตกต่างจากศาสนาอื่นๆเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านความคิด ความเชื่อหรือด้านการปฏิบัติ ครอบครัวในรูปแบบอิสลามกับที่มีใช้รูปแบบอิสลามจึงแตกต่างกันและเพื่อให้ศาสนาอิสลามรักษาเอกลักษณ์ของตนเองโดยตลอด อัลลอฮ์ จึงได้กำชับมิให้มุสลิมประนีประนอมศาสนาอิสลามกับศาสนาอื่นไม่ว่ากรณีใดๆ อายะฮ์ในคัมภีร์อัลกุรอานได้สะท้อนให้เห็นถึงจุดยืนของอิสลามอย่างชัดเจนว่า หลักการอิสลามนั้นต้องแยกชัดเจนเสมือนน้ำกับน้ำมัน

โดยเมื่อก้าวถึงครอบครัวในศาสนาอิสลามแล้ว ผู้นำของครอบครัว คือ สามี ส่วนภรรยา คือ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยภายในครอบครัว แม้ว่าสามีจะต้องรับผิดชอบในหน้าที่การเป็นผู้นำของครอบครัว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า สามีจะมีเกียรติมากกว่าผู้ที่เป็นภรรยา (มุฮำหมัดซาคี เจ๊ะหะ, 2554) ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุด ที่เกิดจากความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป และมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความเชื่อความศรัทธาตลอดจนค่านิยมและทัศนคติต่างๆ เป็นสถาบันลำดับแรกที่จะหล่อหลอมบุคลิกภาพให้แก่มนุษย์ก่อนการออกไปใช้ชีวิตจริงในสังคม อิสลามได้เรียกร้องให้สังคมมนุษย์ดำรงชีวิตอย่างสะอาดบริสุทธิ์ สร้างสังคมที่มีสถาบันครอบครัว เป็นจุดหลอมในการสานสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งชายและหญิงที่ห้อมล้อมด้วยความรักอันแท้จริง มีความจริงใจต่อกัน มีความรับผิดชอบ และแบ่งปันภาระหน้าที่อย่างยุติธรรมและสมดุลสู่ความผาสุกในชีวิตอย่างแท้จริง (มัสลัน มาหะมะ, 2552, น. 2) อิสลาม เป็นศาสนาที่ได้วางหลักเกณฑ์ให้ครอบครัวนั้นเป็นสถานที่ ซึ่งดูแลการเจริญเติบโตในทุกมิติคือทั้งด้านร่างกาย จิตวิญญาณและสติปัญญา เพื่อให้สามารถเติบโตมาเป็นส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่รับใช้สังคม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในการสร้างและพัฒนาประชาชาติอิสลามให้มีคุณภาพ เมื่อครอบครัวมีความเข้มแข็งก็จะเป็นฐานสำคัญ ในการฟื้นฟูสังคมต่อไป โดยพ่อแม่มีบทบาทที่สำคัญในการเลี้ยงดูลูก

บทบาทการอบรมเลี้ยงดูบุตร

ศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใส่ใจเป็นอย่างยิ่งต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร เพราะเป็นความรับผิดชอบหลักของผู้เป็นบิดามารดา ที่จะต้องเอาใจใส่อบรมสั่งสอนเด็ก ๆ อย่างใกล้ชิด เด็กที่เติบโตมาภายใต้การพุ่มพักของครอบครัวที่ดี และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย จะส่งผลให้เด็กมีคุณธรรม อีกทั้งจะเป็นเกราะคุ้มกันตัวเด็กจากความเลวร้ายต่างๆ ที่มีเคลื่อนไหวอยู่ในสังคมปัจจุบัน ความเป็นจริงแล้วความขัดแย้งใดๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างสามีภรรยา ย่อมมีผลกระทบโดยตรงและรวดเร็วที่สุด ต่อการอบรมลูกๆ โดยเฉพาะต่อจิตใจของพวกเขา อีกทั้งยังมีผลต่อความเชื่อมั่นและความเปี่ยมเบนแก่พวกเขาเป็นอย่างมาก ดังนั้นกลไกแรกที่จะทำให้การอบรมลูกตามแบบฉบับอิสลามเกิดขึ้นได้จริงต้องเริ่มจากการครองชีวิตคู่ตามแนวทางอิสลาม (นัศรุลลอฮ์ ต็อยยิบ, 2544, น. 83-85) ความคาดหวังในการสร้างครอบครัวอิสลาม คือการสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ ที่สามารถเติบโตมาเป็นคนดีที่มีความยำเกรงและสร้างประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป

เด็กทุกคนเกิดมาในสภาพที่บริสุทธิ์ หากพ่อและแม่เอาใจใส่ในการอบรมดูแลให้ความรัก ความอบอุ่นและอบรมสั่งสอนตามแนวทางของศาสนา เด็กก็จะสามารถเติบโตมาเป็นมุสลิมที่ดี แต่หากเด็กเคยชินกับสภาพแวดล้อมครอบครัว ที่มีแต่ความขัดแย้งหรือการทะเลาะวิวาท บุคลิกที่ไม่ดีเหล่านั้นก็อาจติดตัวเด็กมาด้วย ดังที่ท่าน เราะฮ์ลุลลอฮ์ ได้กล่าวว่า ความว่า “ทารกทุกคนที่เกิดมาอยู่ในสภาพที่บริสุทธิ์ (ฟีฏเราะฮ์) พ่อแม่จะเป็นผู้ที่ทำให้ลูกเป็นยะฮูดี (ยิว) นัศรอนี (คริสเตียน) หรือผู้บูชาไฟ” ศาสนาอิสลาม จึงเข้มงวดและเน้นหนักในเรื่องการอบรมลูกๆ ตั้งแต่การจัดเตรียมบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดี ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ที่จะเอื้อให้การอบรมพวกเขาดำเนินไปอย่างดีที่สุด (นัศรุลลอฮ์ ต็อยยิบ, 2544, น. 85) เพราะการให้การอบรมที่ดีย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลดีต่อลูกในระยะยาวได้

บิดามารดาจึงมีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูบุตรหลานให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ อบรมบ่มนิสัยและปลูกฝังบุคลิกภาพของพวกเขาตามแนวทางอิสลาม มีจริยธรรมที่ดีงาม และสิ่งเหล่านี้จะเป็นจริงได้ง่ายมากยิ่งขึ้น หากได้เห็นจากการปฏิบัติของพ่อแม่เป็นแบบอย่าง พ่อแม่จึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านจิตวิญญาณของลูกเป็นอย่างมาก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่สำคัญในการปกป้องดูแลบุตรหลานให้ห่างไกลจากการลงโทษของพระองค์อัลลอฮ์ โดยการตระหนักในเรื่องการอบรมสั่งสอนให้บุตรหลานอยู่ในแนวทางศาสนา

สถานะของมารดาในอิสลาม

แม่ในคำสอนของท่านศาสนทูต คือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลัม

ซูฟอัม อุซมาน (2552) ได้แปลความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องแม่ไว้ว่า แม่เป็นผู้ที่ควรต้องได้รับการเอาใจใส่และตอบแทนคุณมากกว่าบิดา สำหรับแม่แล้วควรจะต้องได้รับการทำดีมากกว่าผู้เป็นพ่อถึงสามเท่า เพราะเหตุจากความยากลำบากในการอุ้มท้อง การคลอดและการให้นม ความเหนื่อยยากเหล่านี้มีเพียงแม่ผู้เดียวเท่านั้นที่ต้องแบกรับ ส่วนพ่อนั้นมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูเท่านั้น

ท่านศาสนทูต คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ยังได้กล่าวอีกว่า การออกตัณญูต่อพ่อแม่ท่านนั้นเป็นความผิดที่ร้ายแรง แต่การออกตัณญูต่อแม่ท่านนั้นมีบาปที่หนักยิ่งกว่า เพราะท่านศาสนทูต คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้บอกอย่างเจาะจงเลยว่าอัลลอฮฺทรงห้ามการออกตัณญูต่อผู้เป็นแม่ ท่านได้กล่าวถึงความว่า ครั้งหนึ่ง ท่านศาสนทูต คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ประกาศในขณะที่จะออกไปญิฮาดทำสงครามกับกองทัพของศัตรู สาวกผู้หนึ่งได้มาหาท่าน เพื่อขอร่วมในการพลีชีพเพื่อสวสวรรค์ด้วย ท่านกลับถามเขาว่า "ท่านมีมารดาอยู่หรือไม่" ชายผู้นั้นตอบว่า มีท่านศาสนทูตจึงกล่าวแก่เขาว่า "จงกลับไปอยู่กับแม่ของท่าน เพราะแท้จริงสวรรค์อยู่ใต้ฝ่าเท้า ของนาง" ความหมายที่ถูกอธิบายก็คือ ผลตอบแทนที่เป็นสวรรค์นั้น เกี่ยวข้องกับการทำดีต่อผู้เป็นแม่ด้วยการทำให้แม่พอใจ เสมือนกับว่าแม่นั้นเป็นเจ้าของสวรรค์ ผู้ใดที่ต้องการจึงต้องเข้าไปหาและทำดีกับแม่จึงจะได้รับผลตอบแทนนั้น

เพียงเท่านี้คงพอจะเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า อิสลามได้ให้ความหมายกับสถานะผู้เป็นแม่ไว้สูงเพียงใด อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งด้วยความล้ำเลิศ และอัลลอฮฺเท่านั้น ที่ทรงกำหนดทุกสิ่งทุกอย่างด้วยปัญญาอันลึกซึ้ง

อัมพร หมาดเต็น (2560) โดยหลักการดังกล่าวสอดคล้องกับอิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา อธิการบดี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ในฐานะผู้รู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอธิบายหลักการศาสนาอิสลามตามแนวทางปฏิรูปแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ตลอดจนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทความสัมพันธ์หญิงชายในอิสลาม โดยอิสมาอีลลุตฟี กล่าวว่า มีแนวโน้มสนับสนุนให้ผู้หญิงมุสลิมในพื้นที่ภาคใต้รวมทั้งสถาบันการศึกษาในเครือข่ายมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาและสังคมด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนการทำงานและการให้คำแนะนำโดยกลุ่มนักวิชาการชายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยังมีคณาจารย์คนสำคัญของสถาบัน เช่นสุกรี หลังปูเต๊ะ อดีตคณบดีคณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้รับเชิญให้ความรู้ความเห็นต่อประเด็นเพศสภาพในสังคมมุสลิมกับการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อขจัดปัญหาความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมและโครงสร้างในสังคมมุสลิมอย่างต่อเนื่อง แม้นักวิชาการทั้งสอง ได้แก่อิสมาอีลลุตฟีและสุกรีมีบทบาทความเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะการยอมรับในสังคมตลอดจนกลุ่มมุสลิมสายปฏิรูปความเชื่อท้องถิ่น นอกจากได้รับการสนับสนุนแนวคิดเชิงวิชาการจากกลุ่มนักการศาสนาสายใหม่ในพื้นที่แล้ว องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีรวมทั้งองค์กรภาครัฐอีกหลายส่วนให้ความช่วยเหลือเครือข่ายของฮามิดะห์ในการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงพลังและศักยภาพผู้หญิงในมิติศาสนาอย่างต่อเนื่องในนามงานพบปะ มุสลิมะห์หรือmultaqaMuslimah ซึ่งเน้นการบรรยายของผู้รู้ทั้งหญิงและชายในค่ายอิสลามสายปฏิรูปหรือสายใหม่เป็นหลัก เพื่อขยายขยายการเสริมความรู้ให้กับผู้หญิงจำนวนมากกว่าพันคนที่เข้าร่วมงานในแต่ละครั้ง ผ่านบทบาทความเป็นมารดาและภรรยาตลอดจนเรียกร้องการช่วยเหลือดูแลสังคมจากการเป็นแบบอย่างที่ดีจากนี้นักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง และทำงานหนักจากบ้านซึ่งมีแนวโน้มในการให้ความสำคัญกับการบทบาทของผู้หญิงในกระบวนการสันติภาพ เน้นย้ำการดำรงสถานะของความเป็นภรรยา แม่ และแม่บ้านที่ดีโดยถือว่าบ้านเป็นพื้นที่ของผู้หญิงและเป็นสถานที่สำคัญในการสร้างสังคมที่สงบสันติ

การเลี้ยงลูกให้ถูกทางตามคำสอนของอัลกุรอานและซุนนะฮ์

ฟารามาช บิน มุฮัมหมัด เราะฮ์บ์ (2558) กล่าวว่า การเลี้ยงดูลูก เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ พ่อแม่ควรกระตือรือร้นป้องกันลูกไม่ให้หลงทาง ซึ่งเป็นการทำทนายอันยิ่งใหญ่ในตัวของตนเอง และจะยากยิ่งเป็นวิญญูสำหรับมุสลิมที่ต้องเลี้ยงลูกในสังคมที่ไม่ใช่อิสลาม ที่ซึ่งความกดดันของสังคมมักจะกระทบต่อหลักการและอุดมคติของศาสนาอิสลาม พ่อแม่สามารถรับมือกับปัญหาการเลี้ยงลูกได้ หากมีความพยายามอย่างมากที่จะกระทำการตามอัลกุรอานและซุนนะฮ์ โดยที่มีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูลูกของตนทั้งเพศหญิงและเพศชาย ดังนี้

1. เมื่อลูกอายุ 7 ขวบ จะต้องสอนให้ลูกนั้นได้ทำการอาบน้ำละหมาด และจะต้องสอนว่ามีวิธีการละหมาดอย่างไร
2. เมื่อลูกอายุ 10 ขวบ พ่อและแม่นั้นสามารถลงโทษเขาได้ หากเขาปฏิเสธที่จะละหมาด ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญว่าผู้ปกครองจะควรสอนลูกด้วยวิธีการใด และมีวิธีการยกย่องลูกบ้างไม่ควรที่จะลงโทษหรือดุด่าลูกเพียงอย่างเดียว โดยจะมีจุดประสงค์เพื่อการจัดระเบียบ เมื่อเขาอายุมากขึ้น เพื่อจะได้ไม่ต้องเตือนให้กระทำการละหมาดและหน้าที่อื่นๆ
3. พ่อและแม่ควรอธิบายเรื่องการประพฤติดัวในมัสยิด ควรที่จะสนับสนุนให้ลูกท่องจำอัลกุรอาน และเรียนหลักการท่องจำไปพร้อมๆกัน เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงความหมายในสิ่งที่เขากำลังเรียนรู้
4. เมื่อลูกเป็นหนุ่มเป็นสาวก็จะต้องถือศีลอดตลอดเดือนรอมฎอน นอกจากนี้ก็ควรสอนให้ลูกออกกะกาตและสร้างบุญกุศล และถ้าหากมีโอกาสหรือเป็นไปได้ พ่อและแม่ก็น่าจะพาลูกของตนไปประกอบพิธีฮัจญ์ด้วย
5. พ่อแม่ต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับลูกตลอดชีวิต ในเรื่องที่จะสอนพวกเขาว่าจะพัฒนาทัศนคติให้ได้รับชัยชนะได้อย่างไร โดยสอนถึงความสำคัญของการประพฤดี มีทัศนคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จริงใจ โดยพ่อแม่ควรที่จะปลุกฝังคุณสมบัติดังกล่าวให้กับลูก และสอนให้ลูกนั้น หัดควบคุมอารมณ์ ยับยั้งความโกรธ
6. พ่อและแม่ควรสอนให้ลูกมีความกล้าหาญและเข้มแข็ง โดยพ่อและแม่จะต้องให้ความรักกับลูกๆ เตือนพวกเขาว่า ไม่ต่อสู้เพื่อความโอ้อวด เพื่อชื่อเสียง แต่จุดประสงค์ที่แท้จริงคือ การทำเพื่อให้อิสลามนั้นยิ่งใหญ่บนโลก ซึ่งขั้นแรกผู้ที่เป็นมุสลิมต้องเผยแพร่การเป็นตัวอย่างที่ดี และชี้แจงต่อคนต่างศาสนาให้มีความเข้าใจศาสนาอิสลามอย่างแจ่มแจ้ง
7. พ่อและแม่จะต้องสอนลูกให้ทักทายแบบอิสลาม โดยจะกล่าวคำว่า “อัสลามุอะลัยกุม”

8. พ่อแม่จะต้องแน่ใจว่าลูกๆของตน สามารถรู้ว่าอาหารชนิดใดที่สามารถรับประทานได้หรือรับประทานไม่ได้ เริ่มแรกจะต้องสอนให้ลูกๆล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร ให้ใช้มือขวาในการรับประทานอาหาร และกล่าว “บิสมิลลาฮ์” ก่อนรับประทานอาหาร พร้อมทั้งกล่าวคำว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮ์” นอกจากนี้จะต้องสอนให้รู้ถึงอันตรายของยาเสพติด บุหรี่และสุราด้วย
9. พ่อและแม่จะต้องสอนให้ลูกเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนในเรื่องที่ถูกต้องทุกเรื่องให้เคารพเชื่อฟังคำสั่งพ่อแม่ของพวกเขาในเรื่องที่ถูกต้องทุกเรื่อง โดยลูกจะต้องปฏิบัติต่อบุพการีของพวกเขาด้วยความเคารพ และจะต้องดูแลบุพการีเมื่อแก่ตัวลงด้วย ซึ่งลูกๆควรที่จะเรียนรู้เรื่องขอภัยต่อบุพการี และขอใบบุพการีขออภัยให้พวกเขาไม่ควรสาปแช่งลูกเมื่อมีอารมณ์โกรธ
10. สำหรับมุสลิมมีการเฉลิมฉลองได้ 2 เทศกาลเท่านั้น คือ “วันอีดิลฟิตรี” และ “อีดิลอัฎฮา” ซึ่งเป็นวาระแห่งการเฉลิมฉลอง แต่ชาวไม่ควรกระทำการที่ไม่ได้รับการอนุญาต คือ การเฉลิมฉลองที่ทำโดยคนต่างศาสนา ซึ่งมุสลิมควรหลีกเลี่ยงการกระทำตามจารีตของศาสนาอื่น

11. อิสลามมีกล่าวถึงคำสั่ง เกี่ยวกับความต้องการทางเพศจะมีการสนองตอบโดยการผ่านการแต่งงาน ไม่ใช่ผ่านการมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบลับๆ ซึ่งเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง พ่อแม่ควรสอนลูกตอนอายุประมาณ 7 – 10 ขวบ อย่างเช่นเรื่องความเป็นส่วนตัว การอยู่ร่วมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่จะต้องอธิบาย และรวมถึงการตากายให้ถูกต้องแบบอิสลาม และผู้หญิงมุสลิม จำเป็นที่จะต้องสวม ฉีญาบ 12. เมื่อมีเรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้องกับมุสลิม ควรที่จะได้รับการสั่งสอนเรื่อง “ชะยา” โดย ชะยา แปลว่า ความละอาย คือ การงดเว้นจากการทำสิ่งใดที่จิตใจไม่ยอมรับและสามัญสำนึกปฏิเสธ มันเป็นการงดเว้นจากการทำสิ่งที่ทั้งพระเจ้าทรงสร้างและมนุษย์ไม่พึงพอใจ มันป้องกันคนมิให้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และคุ้มครองเขาให้พ้นจากการตกลงไปสู่โลกแห่งความชั่วและการสร้างความเสียหาย ดังนั้น ชะยาจึงเป็นผู้คุ้มครองคนมิให้ก้าวข้ามขอบเขตของอิสลาม (บรรจง บินกาซัน, 2558) โดยเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายจะต้องแยกห้องนอนกันคนละห้อง ในการแบ่งสัดส่วนของห้องนอนกับเด็กทุกคนและพ่อแม่ไม่ควรให้ลูกอ่านหนังสือหรือนิตยสารที่เกี่ยวกับความรัก/กามารมณ์ และดูรายการโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสม โดยพ่อและแม่จะต้องสอนว่า ความรักจะมาหลังจากแต่งงาน รวมถึงการป้องกันการอยู่กินก่อนแต่งงานที่จะเกิดขึ้นกับลูก 13. ความปรารถนาที่รุนแรงและเต็มไปด้วยอารมณ์ในเรื่องของดนตรี พ่อแม่ควรจะอธิบายให้วัยรุ่นเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของอิสลามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดนตรีและการเต้นรำ ควรหากิจกรรมที่มีความเหมาะสมให้กับลูก ด้วยการสนับสนุนให้ลูกอ่าน กุรอานหรือให้ฟังอนาฮีด นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้เด็กผู้ชายเล่นกิจกรรมด้านกีฬา เช่น ชีมา วายน้ำ ยิงปืน การเรียนศิลปะป้องกันตัว ตกปลา เป็นต้น 14. เด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นสาว ควรที่จะได้รับคำแนะนำอย่างเข้มงวดจากพ่อแม่ โดยพ่อและแม่ควรกระตุ้นให้ลูกของตนขยันเรียนหนังสือ เพราะการแสวงหาความรู้ควรเป็นไปเฉพาะเพื่ออัลลอฮ์ และควรหางานที่ “ชะลาล” แม้ว่าจะได้เงินน้อยกว่าก็ตาม นอกจากนี้ควรได้รับคำแนะนำให้มีการเผยแพร่เรื่องศาสนาด้วย

15. เด็กมุสลิมควรเตรียมความพร้อมสำหรับการแต่งงาน การจัดงานแต่งงานสำหรับเด็กมุสลิมที่อายุน้อยอาจสามารถจัดได้ แม้ว่าเด็กยังไม่ถึงวัยรุ่นสาว แต่หากไม่ได้รับการอนุญาตจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การแต่งงานของผู้เยาว์ก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ โดยหลักการเลือกชีวิตคู่ จะต้องพิจารณาจากความสามารถในการเลี้ยงดูภรรยา ความพร้อมทางร่างกาย เรื่องที่ทั้งสองฝ่ายสนใจซึ่งกันและกัน เป็นต้น ถึงแม้พ่อแม่สามารถที่จะสนับสนุนให้สามารถแต่งงานได้ตั้งแต่อายุน้อย แต่พ่อแม่ก็ไม่ควรบังคับให้ลูกสาวแต่งงาน ถ้าหากลูกไม่เต็มใจ

การเลี้ยงลูกตามทฤษฎีธรรมาภิบาล (กระบวนการ ตรีปิยะห์แบบอิสลาม)

อับดุลลอฮ์ สุลโหมัด (2558) กล่าวถึงการเลี้ยงลูกตามทฤษฎีธรรมาภิบาลว่า เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุด โดยเด็กและเยาวชนจะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆส่วน จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และจากบุคคลรอบตัวของเด็ก ที่การอบรม สั่งสอน และเลี้ยงดู ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น โดยได้มีนักจิตวิทยาาระบุว่า การอบรมและเลี้ยงดูและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของเด็ก โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม เพราะพฤติกรรมของเด็กในทุกช่วงวัย จะต้องมีการพัฒนาที่ต่อเนื่องและถูกต้องเหมาะสมกับวัย ดังนั้นจึงต้องอาศัยการบวนการในการพัฒนาวัยรุ่นให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

การเลี้ยงลูกตามทฤษฎีธรรมาภิบาล (กาดัตร์บียะห์แบบอิสลาม) เป็นการเลี้ยงลูกที่เน้นให้เด็กและผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเลี้ยงดูร่วมกัน เพื่อจัดการเรียนรู้และการเรียนการสอน ให้มีรูปแบบสมัยใหม่และยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เพื่อเน้นคุณภาพและศักยภาพของเด็กในทุกๆด้านอย่างเหมาะสม ซึ่งอันดับแรกเด็กจะต้องได้รับการปลูกฝังด้านความเชื่อและความศรัทธาที่ถูกต้อง จากนั้นจึงเริ่มให้เด็กมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเหตุผล ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมในเชิงจริยธรรม ซึ่งการเลี้ยงลูกตามทฤษฎีธรรมาภิบาล จะเน้นการเรียนรู้ที่ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมด้วย

1. ด้านความรู้

ซึ่งด้านความรู้ จะช่วยสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญา กล่าวคือ เป็นการพัฒนาความคิด ความอ่าน และการมีเหตุผล ตลอดจนการมีคุณธรรมและจริยธรรม ที่จะช่วยสร้างให้บุคคลนั้นมีพัฒนาการด้านความคิด การมีสำนึกผิดชอบชั่วดี เพราะจริยธรรมนั้นเป็นหลักการที่จะช่วยให้บุคคลมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และยังเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะกระทำความดี หรือไม่กระทำความดี

2. ด้านเหตุผล เป็นพัฒนาการทางด้านจริยธรรมของเด็ก โดยเป็นขั้นแรกที่เด็กจะต้องมีการควบคุมจากภายนอก อาทิเช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครูผู้สอนที่ต้องคอยย้ำเตือน เมื่อเด็กมีจริยธรรมที่สูงขึ้นแล้ว เด็กก็จะสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ โดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวย้ำเตือนต่อไป ดังนั้น ควรมุ่งให้เด็กเกิดสติปัญญาและมีจิตสำนึก และต้องฝึกฝนให้เด็กได้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. ด้านทัศนคติ เด็กที่ขาดการสาธิตหรือการเป็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครอง เช่น พ่อและแม่ไม่เคยละหมาดให้ลูกเห็นเป็นแบบอย่าง ลูกจะสามารถปฏิบัติการละหมาดได้อย่างไร หากพ่อสูบบุหรี่แล้วจะสอนและเตือนไม่ให้ลูกสูบบุหรี่ได้อย่างไร หากครูผู้ชายสวมกางเกงบอลซาสั้นเตะฟุตบอลแล้วจะสามารถสอนให้นักเรียนสวมกางเขยาวปิดเอวเราหะหะได้อย่างไร สำหรับครูผู้หญิงหากตัดผมทาสีสก๊อต และลิปติก ใส่เสื้อผ้ารัดรูปแล้วจะสามารถสอนให้นักเรียนผู้หญิงคลุมฮิญาบได้อย่างไร

4.ด้านจริยธรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของเด็กที่ประสบความสำเร็จส่วนมาก เป็นเพราะปฏิสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นกับตัวเด็ก และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนของคุณครู การเลี้ยงดูของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และและสังคมรอบตัว หากอยากได้ลูกที่ดี ต้องหาภรรยาที่สามารถจะเป็นแม่ที่ดีของลูก ต้องเลี้ยงลูกเอง ดูแลลูกเอง โดยจะต้องวางแผนตั้งแต่เนิ่นๆ ก่อนแต่งงาน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครอบครัวในความหมายของศาสนาอิสลาม จะเป็นหน่วยในสังคมที่เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่มอบความรัก ความอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัว และครอบครัวมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อพัฒนาการของบุคคลนั้นๆ ทั้งทางด้านจิตใจ สังคมและพฤติกรรม โดยเฉพาะวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัว นับเป็นตัวกำหนดสำคัญว่าพัฒนาการทางจิตใจและ

พฤติกรรมของเด็กจะไปในทิศทางใด และในขณะที่ผู้ปกครองกำลัง ทำการอบรมเลี้ยงดูเด็กอยู่นั้นก็จะเกิดปฏิสัมพันธ์ ขึ้นระหว่างพ่อแม่และลูก เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในครอบครัว

ตอนที่ 7 การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมุสลิม

การสื่อสารในครอบครัว มีผู้นิยามความหมายของการสื่อสารในครอบครัวที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวดังนี้

ความหมายการสื่อสารในครอบครัว

นพพร เนียมนิล (2548, น. 10) กล่าวว่า การสื่อสารในครอบครัว ว่าเป็นปฏิกริยาของสมาชิกในครอบครัว ที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน เพื่อสื่อความหมายเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของตน โดยการใช้ภาษาพูดหรือภาษาท่าทางก็ได้ ในขณะที่ประทุม ฤกษ์กลาง (2545, น. 48) กล่าวว่า การสื่อสารในครอบครัวนั้น เกิดจากการที่สมาชิกในครอบครัว สร้างความผูกพันปรับเปลี่ยนพัฒนาให้เกิดเอกลักษณ์ร่วมกัน ซึ่งกระทำโดยการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และความหมายภายในเครือข่ายความสัมพันธ์ ที่อยู่ภายใต้ระบบวัฒนธรรมของสังคม และสุพิศ รณชาว (2538, น. 38) กล่าวว่า การสื่อสารในครอบครัวว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน เพื่อสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสื่อสารในครอบครัว เป็นการพูดคุยสนทนาในรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารระหว่างบุคคล ที่มีการจำกัดขอบเขตไว้ว่าเป็นการสื่อสารเฉพาะในครอบครัวเท่านั้น โดยการสื่อสาร จึงเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ระหว่างพ่อ แม่ ลูก รวมถึงเรื่องของพฤติกรรมในการสื่อสารที่บุคคลในครอบครัวแสดงออกในการสื่อสาร เพื่อความเข้าใจในการถ่ายทอดข่าวสารและการอบรมสั่งสอน และการตักเตือนในการแสดงความรู้สึกนึกคิด โดยใช้ภาษาพูดและท่าทาง เพื่อช่วยสร้างความรักและความผูกพันในครอบครัว ซึ่งการสื่อสารกันในครอบครัว เป็นสิ่งที่ครอบครัวจะต้องพูดกันกันในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทั่วไปหรือเรื่องเฉพาะ

ความสำคัญของการสื่อสารในครอบครัว

การสื่อสารในครอบครัวมีความสำคัญต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัว การสื่อสารที่ดี ย่อม สร้างสรรค์ให้เกิดความความผาสุกในครอบครัวสร้างความผูกพันอันแน่นแฟ้น มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ก่อให้เกิดความรัก ความอบอุ่น เอื้ออาทร ความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาสงกันและกัน สามารถเป็นที่พึ่งพิงในยามที่สมาชิกในครอบครัวคนใดคนหนึ่ง มีปัญหา รู้จักปรับตัวได้ สอดคล้องกับสถานการณ์หรือปัจจัยภายนอก ที่มีผลกระทบต่อครอบครัวได้ สามารถลดความขัดแย้งในครอบครัวอีก ทั้งยังทำให้สมาชิกทุกคนรู้จักรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดความสุขในครอบครัวซึ่งส่งผลต่อเนื่องถึงความสงบสุขภายในครอบครัว (จิตตินันท์ เดชะคุปต์, 2548) โดย ศักดา ชำคม (2540, น. 23) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตของบุคคล ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัวเป็นสำคัญ และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในครอบครัว ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข ด้วยการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน จะทำให้บุตรเกิดความรู้สึกว่าขาดที่พึ่งหรือขาดคนที่ให้ความรู้สึกเชื่อมั่นได้ และเมื่อเกิดปัญหาใดๆเด็กจะไม่กล้าปรึกษาคนที่บ้าน ดังนั้น กว่าที่คน

ในครอบครัวจะรับรู้ปัญหานั้น ก็อาจจะบานปลายจนยากจะแก้ไขและเป็นปัญหาสังคมในที่สุด นอกจากนี้ ประสบการณ์การอบรมเลี้ยงดูในแต่ละครอบครัว ยังส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลนั้นๆ มากยิ่งกว่าการสื่อสารอื่นๆในชีวิต และเรื่องสอนเพศศึกษาที่บ้านไว้ ซึ่งบ้านหรือครอบครัวเป็นสถานที่ซึ่งเด็กๆ ควรจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ และอุปนิสัยหรือมาตรฐานแห่งความประพฤติ เกี่ยวกับเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศอย่างถูกต้องและเหมาะสม คนส่วนมากเข้าใจกันว่า ถ้าหากไม่มีการสอนเรื่องเพศกันโดยตรงแล้ว ก็หมายความว่า ไม่มีการสอนเรื่องเพศหรือเพศศึกษาเกิดขึ้น แต่ความจริงเรื่องเพศนี้เด็กๆ เรียนรู้ได้หลายทาง ซึ่งจัดเป็นการเรียนการสอนกันโดยทางอ้อม เพราะว่าคนเราย่อมเรียนรู้จากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม (สุชาติ โสมประยูรและวรรณี โสมประยูร, 2541)

การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว พ่อแม่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อพฤติกรรมและทัศนคติทางเพศของบุตร เพราะบุตรสามารถลอกเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศจากพ่อและแม่ ทำให้พ่อและแม่เป็นบุคคลที่เหมาะสม และมีความสำคัญในการสอนและการสื่อสารเรื่องเพศ ในฐานะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับบุตรมากที่สุด จากการศึกษา พบว่า พ่อแม่ยังมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุคคลในครอบครัวน้อย เนื่องจากมีพ่อมาจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจในความสามารถของตนเอง ที่การสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร พ่อแม่บางกลุ่มก็ไม่รู้จะเริ่มพูดคุยอย่างไร หรือควรที่จะเริ่มเมื่อไรดี ส่วนวิธีที่ใช้การพูดคุยสื่อสาร ก็จะเป็นการพูดคุยโดยตรงหรือจะใช้การพูดคุยทางอ้อม โดยจะมีการยกตัวอย่างจากหนังสือ สื่อในรูปแบบต่างๆ บางกลุ่มตามบุตรไม่ทัน เนื่องจากปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและไปไกลมากแล้ว นอกจากนี้ ยังมีพ่อแม่บางกลุ่มเห็นว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องห้ามและเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด ไม่ควรมีการสอนและการพูดคุย เพราะการสอนเรื่องดังกล่าวจะทำให้เป็นการชี้โพรงให้กระรอก จึงทำให้บุตรที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม กุลกานต์ อภิวัฒน์สังการ ,บุญเสริม หุตะแพทย์ และประกายรัตน์ ภัทรธิตี, 2551 แก้วตะวัน ศิริลักษณ์นันท์, 2553 ชลนิทรา แสงบูรณ, 2551)

ขณะเดียวกันครอบครัวกับเรื่องเพศ ก็เป็นสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันภายในครอบครัวด้วยเช่นกัน เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด

ครอบครัวกับเพศศึกษา

สถาบันครอบครัวกับเรื่องเพศศึกษา โดยสถาบันทางสังคมครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรก ของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ ซึ่งพ่อและแม่เป็นบุคคลแรก หรือเป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็ก โดยการศึกษาจากแบบอย่าง คำสั่งสอนข้อเท็จจริง การแนะนำแนวทางหรือให้คำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือพูดอย่างง่ายๆว่า เป็นการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องดีหรือเรื่องไม่ดี ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากภายในครอบครัว ก่อนที่จะก้าวสู่สังคมภายนอกครอบครัว โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบัน หากสังคมยังไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง โดยอ้างว่าตัวเลขหรือข้อมูลต่างๆมายืนยัน ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องพฤติกรรมทางเพศนั้นยังไม่เกิดขึ้น และยังไม่นิยมนำให้คนในสังคมให้มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศแล้ว นั่นก็เห็นว่าสังคมนั้นได้กระทำผิด โดยเป็นการสร้างปัญหาให้กับคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้ว เพราะเรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องที่อยู่

รอบๆตัวของเรา ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน โรงเรียน สื่อมวลชนต่างๆ ที่เด็กในสังคมต้องการที่จะได้รับความรู้และเรียนรู้ในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่จะยินยอมที่จะให้เด็กนั้นได้รับความรู้หรือไม่ก็ตาม แต่สิ่งสำคัญคือ ความรู้ในเรื่องเพศเหล่านี้ ถ้าหากเด็กไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ก็ทำให้เกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความสัมพันธ์ไม่ดีระหว่างเด็กกับครอบครัว ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาระหว่างเพศเกิดขึ้นตามมาได้ การที่ให้ความสำคัญกับ พ่อแม่ เป็นบุคคลแรกในการอบรมให้ความรู้เรื่องเพศ เพื่อที่จะป้องกันไม่让孩子ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ผิดๆ จากแหล่งอื่นๆ หรือจากผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศที่ผิดๆ ดังนั้นการที่ให้พ่อแม่เป็นผู้ที่จะให้ความรู้เรื่องเพศกับเด็ก เพื่อจะช่วยให้เด็กมีจิตสำนึก ปลูกฝังค่านิยมที่ดีและถูกต้องในเรื่องเพศ ตลอดจนให้มีความรับผิดชอบ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพ และไม่สร้างความเดือนร้อนให้กับสังคม และสามารถเป็นคู่สมรสที่ดี มีบทบาทหน้าที่เป็นพ่อแม่ที่ดีและมีคุณภาพต่อไปได้ (กมลชนก ขำสุวรรณ, 2556)

ครอบครัวอิสลามกับเรื่องเพศ

อิสลามกับเรื่องเพศ จรัญ มะลูลีม (2556) ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า การแตกสลายของครอบครัว ความขาดตกบกพร่องและการศึกษา ในรูปแบบที่ก่อให้เกิดการขาดระเบียบทางสังคม ตลอดจนความยุ่งเหยิงทางวัฒนธรรม ทั้งหมดนี้ทำให้เกิดความจำเป็นอันยิ่งใหญ่ อย่างไม่เคยเกิดมาก่อนที่ต้องนำคำสอนของอิสลามเกี่ยวกับครอบครัวและวัฒนธรรมทางเพศ มากล่าวถึงการรุกเข้ามาอย่างป่าเถื่อนของวิถีชีวิตแบบตะวันตก การโฆษณาอย่างขาดมารยาท โดยผู้สร้างภาพยนตร์ทำให้แบบอย่างที่ดีทางเพศของชาวมุสลิมเหือดหายไป ตัวอย่างภาพเปลือยจากวิดีโอ การหาความสุขจากภาพเปลือย การโผล่ตัวออกมาของคนที่เป็นทอม อันเป็นงานที่ผลิตขึ้นมาโดยสื่อที่ "ก้าวหน้า" ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดความตกต่ำ เพราะไม่อาจควบคุมจิตใจและมีการละเลยมารยาท (อะดาบ) ของอิสลามบ้านที่แตกทำลาย คือหลักฐานที่เด่นชัดของความล้มเหลวทางจิตวิทยา และสังคมวิทยา "สมัยใหม่" จิตวิทยา และสังคมวิทยาสมัยใหม่ได้ตั้งคำถามอยู่เสมอถึงการนำทฤษฎีของท่านศาสดา สุตท้ายมาใช้ในครอบครัวของเราทุกวันนี้และปฏิเสธ "ความมีเหตุผล" ของการแก้ปัญหา

อิทธิพลของเรื่องเพศ ครอบครัวเป็นโครงสร้างหลักที่เป็นสื่อกลางหลักในการให้ความรู้เรื่องเพศ โดยโครงสร้างของครอบครัวและสัมพันธ์ภาพในครอบครัวจึงเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัวและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว

ในปัจจุบันครอบครัวกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ส่วนครอบครัวขยายมีจำนวนน้อยลงมาก ซึ่งภายในครอบครัวเดี่ยวจะมีสมาชิกที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ทำให้ส่งผลมีรูปแบบครอบครัวที่มีขนาดเล็กลง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวลดลง รวมทั้งจำนวนเครือญาติก็ลดลงด้วย ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง (ชายาย โพธิสิตา, 2552) ซึ่งทำให้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวจํานํามาซึ่งการสลายตัวทางศีลธรรม วัฒนธรรม ประเพณี ที่ครอบครัวยึดถือกันมาในอดีต เนื่องจากผู้อาวุโสที่เคยทำหน้าที่เป็นผู้ขัดเกลาทางสังคม ในเรื่อง การอบรมสั่งสอนกิริยามารยาท การขัดเกลาทางจิตใจ การปลูกฝังให้ลูกหลานรู้จักและซาบซึ้งในค่านิยม ทางด้านประเพณี วัฒนธรรม

ของไทยที่ดิงาม การสอนทางด้านสังคม รวมไปถึงการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญด้านอาชีพต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งมีแนวโน้มลดความสำคัญลงด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวที่มีวัยรุ่นในสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นวัยเปลี่ยนผ่านจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ประกอบกับปัจจุบัน เราอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้คนส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารหลากหลายช่องทางมากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมา ว.วชิรเมธี (2556) หากครอบครัวไม่มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือพบปะพูดคุยกัน ไม่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จะทำให้เกิดความเหินห่าง ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเริ่มจืด ครอบครัวขาดความอบอุ่น ไม่มีช่วงเวลาที่จะทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวได้ เช่น การรับประทานอาหารร่วมกัน การเข้าวัดทำบุญร่วมกัน การปลูกต้นไม้ร่วมกัน ก็จะทำให้ขาดการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือระบายความทุกข์ร้อนในหรือความไม่สบายใจได้

ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ถือเป็นแบบอย่างที่สำคัญในการปรับตัว ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ถ้าหากได้แบบอย่างที่ดีก็จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับวัยรุ่น จะสามารถทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และสามารถปรับตัวเข้าสังคมได้ (เกษมศรี อัครศรีพงษ์ศรี, 2554)

การมีเพศสัมพันธ์ในศาสนาอิสลาม

มารยาทในการมีเพศสัมพันธ์ในอิสลาม

อับดุลลาเฮด สุนคธา (2558) กล่าวถึง การมีเพศสัมพันธ์ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิตของมนุษย์บนโลกนี้ ซึ่งศาสนาอิสลามได้กำหนดรูปแบบและขอบเขต ซึ่งได้อธิบายไว้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมารยาท ชุกุมต่างๆ ของการมีเพศสัมพันธ์ตามหลักการอิสลาม หากว่าการใช้ชีวิตปราศจากสิ่งนี้แล้วก็จะทำให้การดำเนินชีวิตไม่มีความสุข ไม่รู้ถึงรสชาติของชีวิต และจะใช้ชีวิตอยู่อย่างเศร้าหมอง ไร้จุดหมาย หากว่าการใช้ชีวิตที่มีเพศสัมพันธ์ในอิสลามดำเนินไปด้วยการตั้งเจตนาที่ดี อ่านอัลฮักร์ และดำรงไว้ซึ่งมารยาทอันดีงาม ก็จะทำให้ชีวิตของท่านก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงส่ง และการอิบาดะฮ์ทุกอย่างของเขานั้นได้รับภาคผลอย่างแน่นอน

เป้าหมายหลักของการมีเพศสัมพันธ์ มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน

1. การมีเพศสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดกัน และสืบทอดวงศ์ตระกูล ซึ่งเป็นมุมมองของผู้ชาย ที่ทำให้เผ่าพันธุ์ของมนุษย์ดำรงอยู่จนทุกวันนี้ ตามความประสงค์ของพระองค์
2. การหลั่งอสุจิออกมาช่วยให้ผ่อนคลายสบาย หลังสนธิ ทำให้ร่างกายผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่ตึงตียบอยู่ก็จะคลายตัว ไม่ส่งผลเสียต่อระบบสืบพันธุ์
3. การมีเพศสัมพันธ์มีประโยชน์ต่อสุขภาพอย่างมาก ทำให้สุขภาพจิตดี อารมณ์แจ่มใส จะช่วยทำให้ไม่เครียด

บรรดาผู้ที่เชี่ยวชาญทางการแพทย์บอกถึงเรื่องของการการมีเพศสัมพันธ์ ที่ส่งผลดีต่อสุขภาพอย่างมาก อัลลอฮ์ ทรงได้กำหนดทุกสิ่งล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ทั้งหมด เพศสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้การใช้ชีวิตของมนุษย์มีความสมบูรณ์แบบ ลดสายตาต่อเพศตรง

ข้าม ช่วยระงับจากอารมณ์ต้นเหตุ หลีกเลี่ยงจากการกระทำของชะวอม ทำให้เกิดผลดีทั้งโลกนี้และโลกหน้าและจะได้รับความสุขและประโยชน์ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

สิ่งสำคัญควรรู้ในขณะมีเพศสัมพันธ์ในอิสลาม

1. มีความบริสุทธิ์ใจในการมีเพศสัมพันธ์ เจตนากระทำดังกล่าวเพื่อปกป้องชีวิตตัวเองและครอบครัว ห่างไกลจากสิ่งที่เป็นชะวอม จากการทำซินา และเพื่อสร้างประชากรของท่านนบีมุฮัมมัดให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อยกระดับของความเป็นเกียรติที่สูงส่ง ไม่ใช่เพียงเพื่อเป็นการระบายอารมณ์ใคร่และต้นเหตุของแต่ละคน การมีเพศสัมพันธ์จะทำให้เรามีความสุข อิ่มเอิบใจ
2. การเล้าโลมเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับความสุขและชีวิตแต่งงานที่ไม่ควรถูกละเลย เป็นเรื่องสำคัญอย่างแท้จริงว่า สามีควรปลุกเร้าทางเพศแก่ภรรยาของเขา โดยผ่านการเล้าโลมก่อนที่จะหาความสำราญในการร่วมเพศ เพราะว่าท่านก็เคยมีการเล่น หรือ เล้าโลมภรรยา เช่น การจูบควรรทำอย่างนุ่มนวล การลูบคลำอย่างแผ่วเบา
3. ต้องอ่านดูอาในขณะมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา
4. อนุญาตให้สามีร่วมเพศกับภรรยาทางอวัยวะเพศของนางจากด้านไหนก็ได้ ไม่ว่าจะมาจากด้านหน้าหรือด้านหลังที่นางสามารถให้การกำเนิดลูกได้ แต่ห้ามมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก
5. อิสลามได้ห้ามมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ของนางในทุกๆสภาพ
6. เมื่อสามีร่วมเพศสัมพันธ์กับภรรยาของเขาแล้วยังต้องการร่วมอีกครั้ง ก็มีสุนัตสำหรับเขาให้อาบน้ำละหมาด
7. จำเป็นจะต้องอาบน้ำญะนาบะ หรือ ยกหะดัซใหญ่ ระหว่างสามีภรรยา หรือคนหนึ่งคนใด ที่อยู่ทีสภาพต่อไปนี้ เมื่ออวัยวะทั้งสองสัมผัสกัน แม้วาน้ำอสุจิจะหลังหรือไม่หลังก็ตามจำเป็นต้องอาบน้ำยกหะดัซใหญ่ เมื่อมีน้ำอสุจิหลังออกมา การอาบน้ำร่วมกัน อนุญาตให้เขาทั้งสองอาบน้ำร่วมกันในที่เดียวกัน ถึงแม้จะมีการมองเห็นซึ่งกันและกันในห้องน้ำในบ้านของเขาก็ตาม
8. อนุญาตสำหรับผู้ที่มีญุนบ ที่ยังไม่ต้องการอาบน้ำยกหะดัซใหญ่ ส่งเสริมสำหรับเขาจะต้องล้างอวัยวะเพศแล้วก็ทำน้ำละหมาดก่อนเข้านอน
9. ถือว่า เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับสามีในการที่จะมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา ในขณะที่นางกำลังมีประจำเดือน หรือมีนิฟาส (เลือดอันเนื่องมาจากการคลอดบุตร) กรอานได้ย้ำอย่างหนักแน่นห้ามการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างการมีรอบเดือน แต่เป็นที่อนุมัติสำหรับสามีที่จะหาความสุขกับภรรยาในช่วงที่นางมีรอบเดือนได้ทั้งหมด เว้นแต่การมีเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว และไม่อนุญาตให้สามีภรรยานำเรื่องความลับบนเตียงไปเล่ากับคนอื่นฟัง

ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมุสลิม สรุปได้ว่า เป็นการพูดคุยการสื่อสาร หมายถึง เป็นการแลกเปลี่ยนคำพูดข่าวสารเรื่องเพศระหว่างบุคคล โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร การถ่ายทอดข่าวสารซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลกันโดยผ่านสื่อต่างๆที่เหมาะสมและตอบสนองวัตถุประสงค์ หรือสิ่งที่ต้องการในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัวในปัจจุบัน จำนวนครอบครัวขยายมีจำนวนน้อยมาก โครงสร้างของครอบครัวเริ่มกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ซึ่งสมาชิกในครอบครัวจะประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ทำให้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวมีขนาดเล็กลง รวมทั้งจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีจำนวนลดลงด้วย และจำนวนเครือญาติก็มีจำนวนลดลงด้วย โดยการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศในนั้นครอบครัวแต่ละครอบครัวหรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต่างมีปัญหาในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัวด้วยกัน ทั้งบทบาท สถานะ แรงกดดันต่างๆในครอบครัวที่เกิดจาก

อารมณ์ต่างๆ จนนำไปถึงเป้าหมายที่ต่างกัน ก็นำไปสู่การเกิดปัญหาในการสื่อสารในครอบครัว ทั้งพ่อแม่ และลูก ทำให้สัมพันธภาพในครอบครัวติดลบ ซึ่งหลักในการพูดคุยจะต้องพูดคุยกับลูกอย่างมีข้อเท็จจริงและให้ความรู้สึกที่เป็นส่วนตัว ซึ่งลูกจะมีการเรียนรู้ การลอกเลียนแบบบทบาททางเพศ และเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตนเองในสังคม และมีพฤติกรรมจากการกระทำของพ่อแม่ที่เป็นต้นแบบในการหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่างๆ ของลูก ส่วนการสอนเรื่องเพศในครอบครัว โดยผู้ปกครองมีทั้งไม่ยอมสอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่เด็กและยอมสอนและสร้างความเข้าใจให้กับเด็กจึงมีความแตกต่างกันในแต่ละครอบครัว ส่วนอุปสรรคในการสื่อสารก็จะเกิดจากพ่อแม่และผู้ปกครอง เกิดจากสื่อ สภาพแวดล้อมต่างๆ ในระหว่างการสื่อสาร ล้วนแล้วเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวจึงต้องใช้ความเข้าใจซึ่งกันและกันกับบุคคลในครอบครัวในการสื่อสารให้เข้าใจในการพูดคุย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวและอุปสรรคในการสื่อสาร มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัย ในประเด็นปัจจัยและอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 8 สังคมมุสลิมกับการอธิบายเพศวิถี เพศสภาพในจังหวัดปัตตานี

อันธิมา แสงชัย (2560) กล่าวถึงพื้นที่จังหวัดปัตตานีว่า “พื้นที่ที่เราอยู่ในดินแดนแห่งนี้ยังขาดพื้นที่ที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรื่องเพศวิถีและความหลากหลายทางเพศอย่างเข้าใจเพราะเป็นเรื่องที่พูดได้ยากมากและพื้นที่ที่จะพูดไม่มีจริงๆ เราต้องยอมรับก่อนว่าคนที่มีความหลากหลายทางเพศในพื้นที่ 3 จังหวัดมีจำนวนเยอะมากไม่ต่างกับพื้นที่อื่นๆ ในประเทศไทยหรือพื้นที่อื่นๆ ทั่วโลก และไม่ได้มีเฉพาะชาวมุสลิมเท่านั้น แต่มีทั้งคนที่ไม่มีศาสนา คนพุทธ และคนศาสนาอื่นๆ ที่มีความหลากหลายทางเพศก็อยู่ที่นี้ด้วย ในที่สุดเราคิดว่ามันถึงเวลาที่เราจะขยับหรือทำอะไรได้บ้างในวันนี้ เรามองว่าสิทธิมนุษยชนมาที่หลังศาสนาก็จริง แต่เหตุผลในการมาของมันเป็นไปเพื่อรับรองสิทธิของมนุษย์ที่จะมีความคิดความเชื่อเป็นของตนเอง เพื่อการันตีว่าเราจะไม่เอาเหตุแห่งความเชื่อที่แตกต่างนั้นมาทำร้ายกัน มาเบียดขับใส่กันไม่ว่าแต่ละคนจะแตกต่างกันเท่าไรก็ตาม”

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2558) นอกจากนี้นางอังคณา กล่าวว่า ปัญหาที่ผู้หญิงมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ต้องเผชิญเกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงทางเพศ เช่น การถูกข่มขืนและถูกบังคับให้แต่งงานกับผู้ข่มขืน หรือการบังคับให้ผู้หญิงและเด็กหญิงแต่งงานโดยไม่สมัครใจ โดยเมื่อเกิดปัญหาผู้หญิงมักถูกกล่าวหาว่าเป็นฝ่ายผิดจากการประพฤติตัวไม่เหมาะสม โดยที่ไม่มีโอกาสได้ชี้แจง เช่นกรณีการถูกข่มขืน ผู้นำศาสนา และผู้นำชุมชนมักมองว่าเป็นเรื่องน่าอับอายและเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกล่าวถึง และมักยุติปัญหาที่การให้ผู้หญิงแต่งงานกับผู้ข่มขืนตน นอกจากนี้ผู้หญิงยังเผชิญข้อจำกัดอย่างมากในการเข้าถึงสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์และอนามัยแม่และเด็ก เช่น มีความเชื่อเรื่องการขลิบอวัยวะเพศเด็กหญิงเมื่อแรกเกิดเพื่อลดความต้องการทางเพศของผู้หญิง ปัญหาการไม่สามารถเข้าถึงวัคซีนของเด็ก รวมถึงการป้องกันและรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวครองมรดก

โดยคู่มือหลักกฎหมายอิสลาม ว่าด้วยครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม) กล่าวถึงการแต่งงานและการมีครอบครัวเป็นวิถีทางหนึ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดแก่สรรพสิ่งที่พระองค์สร้างขึ้น มันเป็นสิ่งที่ครอบคลุมทั้งสรรพสัตว์และพืชพรรณต่างๆ ด้วย สำหรับมนุษย์นั้นอัลลอฮ์ได้สร้างขึ้นแตกต่างจากสรรพสิ่งอื่นๆ ที่ไม่มีขอบเขตด้านการสนองความใคร่โดยสิ้นเชิง และอัลลอฮ์นั้นได้วางกรอบแนวทางและกฎระเบียบที่ชัดเจนเหมาะสมกับการเป็นสัตว์ประเสริฐ เพื่อที่จะรักษาชื่อเสียงเกียรติยศและวงศ์ตระกูลของมนุษย์เอง สิ่งเหล่านี้ย่อมจะรักษาได้ก็ต่อเมื่อมีการแต่งงานที่ถูกต้องและการแต่งงานนั้นย่อมก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงที่มีเกียรติ บนฐานแห่งความพอใจระหว่างกัน การให้และการรับ และมีความรักใคร่ซึ่งกันและกัน การแต่งงานเป็นการสนองต่ออารมณ์ด้วยทางที่ถูกต้อง และเพื่อที่จะรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูลให้สามารถดำรงสืบสานต่อไปได้ และปกป้องสตรีเพศจากการเป็นเหยื่อถูกกระทำจากใครก็ตามที่ประสงค์ไม่ดีกับนาง ซึ่งการแต่งงาน (นิกาค์ หรือ ซะวาญ์) คือ พันธะสัญญาตามหลักศาสนา ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ฝ่ายชายและหญิงนั้นสามารถหาความสุขซึ่งกันและกันจากคู่ครองของเขาได้

ซึ่งคู่มือหลักกฎหมายอิสลาม ว่าด้วยครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม) กล่าวว่า การรับมรดกของกฎหมายอิสลามจะประกอบด้วย 1. เจ้ามรดก คือ เจ้ามรดกในขณะตายมีทรัพย์สิน 2. กองมรดก คือ ทรัพย์สินทั้งหมดที่ตกทอดแก่ผู้รับมรดกได้ตามกฎหมายของเจ้ามรดกโดยไม่รวมถึงทรัพย์สินที่เจ้ามรดกได้จะกัฟ (บริจาคให้เป็นสมบัติของสาธารณะ) ไปแล้ว หรือโอนกรรมสิทธิ์ให้บุคคลอื่นไปแล้วโดยการยกให้ จำหน่าย ขาย แลกเปลี่ยน หรือนิติกรรมอื่นๆ ที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายนี้ 3. ผู้รับมรดก คือ บุคคลที่มีสิทธิในกองมรดกของเจ้ามรดก ซึ่งมีสามประเภท คือ ทายาทโดยธรรม ทายาทตามพินัยกรรม และองค์กรของรัฐ ซึ่งองค์กรของรัฐ หมายถึง องค์กรของรัฐอิสลามที่มีหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้แก่รัฐและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคลังของรัฐ ซึ่งมีระบบการจัดการในการจัดเก็บและบริหารรายได้หรือทรัพย์สินของรัฐนั้นที่ไม่ขัดกับกฎหมายนี้ที่มีชื่อเรียกว่า “บัยตุลมาล” (ส่วนกลาง) หรือชื่ออื่น

ซึ่งสิทธิในการการรับมรดกมีดังนี้ 1. กล่าวถึงสิทธิของลูกชายและลูกสาว พ่อและแม่ ความว่า “อัลลอฮ์ได้ทรงสั่งพวกเจ้าไว้ในลูกๆของพวกเจ้าว่า สำหรับเพศชายจะได้รับเท่ากับส่วนที่ได้ของผู้หญิงสองคน แต่ถ้าลูกๆ เป็นผู้หญิงเกินกว่าสองคน พวกเขาก็จะได้รับสองในสามของสิ่งที่เขาได้ทิ้งไว้ และถ้าลูกเป็นหญิงคนเดียวนางก็จะได้ครึ่งหนึ่ง และสำหรับบิดาและมารดาของเขานั้น แต่ละคนในทั้งสองนั้นจะได้หนึ่งในหกจากสิ่งที่เขาได้ทิ้งไว้หากเขามีบุตร แต่ถ้าเขาไม่มีบุตรและมีบิดามารดาของเขาเท่านั้นที่รับมรดกของเขาแล้ว มารดาของเขาก็ได้รับหนึ่งในสาม ถ้าเขามีพี่น้องหลายคน มารดาของเขาก็ได้รับหนึ่งในหกทั้งนี้หลังจากพินัยกรรมที่เขาได้สั่งเสียมันไว้หรือหลังจากหนี้สินบรรดาบิดาของพวกเจ้าและลูกๆ ของพวกเจ้านั้น พวกเจ้าไม่รู้ดอกว่าฝ่ายไหนในพวกเขานั้นเป็นผู้ที่มีคุณประโยชน์แก่พวกเจ้าใกล้กว่ากัน

2. กล่าวถึงสามีและภรรยา และพี่น้องชายหญิงร่วมมารดา ความว่า และสำหรับพวกเจ้านั้นจะได้รับครึ่งหนึ่งของสิ่งที่บรรดาภรรยาของพวกเจ้าได้ทิ้งไว้ หากมิได้ปรากฏว่าพวกนางมีบุตร แต่ถ้า

พวกนางมีบุตรพวกเจ้าก็จะได้รับหนึ่งในสี่จากสิ่งที่พวกนางจะได้สั่งเสียมันไว้ หรือหลังจากหนี้สิน และสำหรับพวกนางนั้นจะได้รับหนึ่งในสี่จากสิ่งที่พวกเจ้าได้ทิ้งไว้ หากมีปรากฏว่าพวกเจ้ามีบุตร พวกนางก็จะได้รับหนึ่งในแปดจากสิ่งที่พวกเจ้าทิ้งไว้ ทั้งนี้หลังจากพินัยกรรมที่พวกเจ้าสั่งเสียมันไว้ หรือหลังจากหนี้สิน และถ้ามีชายคนหนึ่งหรือหญิงคนหนึ่งถูกรับมรดกในฐานะเป็นผู้ที่ไม่มีบิดาและบุตร แต่เขามีพี่ชายหรือน้องชายคนหนึ่ง หรือมีพี่สาวหรือน้องสาวคนหนึ่งแล้ว แต่ละคนจากสองคนนั้นจะได้รับหนึ่งในหก แต่ถ้าพี่น้องของเขามีมากกว่านั้น พวกเขา ก็เป็นผู้รับร่วมกันในหนึ่งในสาม ทั้งนี้หลังจากพินัยกรรมที่ถูกสั่งเสียไว้หรือหลังจากหนี้สินโดยมิใช่สิ่งที่นำมาซึ่งผลร้ายใดๆ เป็นคำสั่งที่มาจากอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงรอบรู้และเป็นผู้ทรงหนักแน่น

3. กล่าวถึงพี่น้องชายหญิงร่วมพ่อแม่ และร่วมพ่อ ความว่า “เขาเหล่านั้นจะขอให้เจ้าชี้ขาดปัญหา จงกล่าวเถิดว่า อัลลอฮ์ จะทรงชี้ขาดให้แก่พวกเจ้าในเรื่องของผู้เสียชีวิต ที่มีบิดาและบุตร คือ ถ้าชายคนหนึ่งตาย โดยที่เขาไม่มีบุตรแต่มีพี่สาวหรือน้องสาวคนหนึ่งแล้ว นางจะได้รับครึ่งหนึ่งของมรดกที่เขาได้ทิ้งไว้และขณะเดียวกันเขาก็จะได้รับมรดกของนาง หากนางไม่มีบุตร แต่ถ้าปรากฏว่าพี่สาวหรือน้องสาวของเขามีด้วยกันสองคน ทั้งสองนั้นจะได้รับสองในสามจากมรดกที่เขาได้ทิ้งไว้ แต่ถ้าพวกเขาเป็นพี่น้องหลายคนทั้งชายและหญิง สำหรับชายจะได้รับเท่ากับส่วนที่ได้จากของผู้หญิงสองคน ที่อัลลอฮ์ทรงแจกแจงแก่พวกเจ้านั้น เนื่องจากการที่พวกเจ้าหลงผิดและอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้ในทุกสิ่งทุกอย่าง

ตอนที่ 9 บริบทพื้นที่จังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายภายในสังคมที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว ในการดำเนินชีวิต มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนในพื้นที่มีทั้งชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม พุทธ อิสลาม คริสต์ อัตลักษณ์ของปัตตานี และความมั่งคั่งของเมืองตานีหรือที่มีคำขวัญสั้นๆว่า “ดินแดนสามวัฒนธรรมงามล้ำประเพณีท้องถิ่น” ไม่ว่าจะ เป็น ไทยพุทธ ไทยมุสลิม หรือคนไทยเชื้อสายจีน ปัตตานี จึงได้ชื่อว่า “ดินแดนแห่งสามวัฒนธรรม” ไทยพุทธ มี วัด เป็นสัญลักษณ์แห่งความศรัทธาในศาสนาพุทธ ไทยมุสลิม มี มัสยิด เป็นสัญลักษณ์แห่งศาสนาอิสลาม และชาวไทยเชื้อสายจีน มี ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นสัญลักษณ์ ถึงแม้ ปัตตานีของเราจะมีผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม แต่พวกเรา ก็สามารถ “อยู่ร่วม” กันได้อย่างมีความสุขท่ามกลาง “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ถึงแม้ว่าจะเป็นด้วยเพราะเหตุผลกลใดก็แล้วแต่ที่มีผู้เจตนาดี ประสงค์ร้ายทำลายช่องว่างของคนทั้งสามวัฒนธรรมออกจากกัน ทำให้เกิดความคลางแคลงใจต่อกัน ไม่วางใจต่อกันแต่พวกเรา ก็คงจะปล่อยให้ “สัมพันธภาพ” ของพวกเราคนสามวัฒนธรรม จืดจางไปตามความต้องการของกระนั้นหรือ “คนชั่ว” (สำนักข่าวเจ้าพระยา, 2555)

ปัตตานีคือดินแดนแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมและผู้คนในพื้นที่ก็ต่างอยู่ร่วมกันได้ โดยการอยู่ร่วมกันนี้มีด้วยกัน 2 ส่วน คือ สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ และสามารถแยกทำกิจกรรมของแต่ละกลุ่มได้ด้วยเช่นกัน เช่น พี่น้องมุสลิมจะเข้ามัสยิดละหมาดทุกวันศุกร์ เดือนหนึ่งก็เข้ามัสยิด 4 ครั้ง ในขณะที่พี่น้องไทยพุทธก็เข้าวัดทุกวันพระ เดือนหนึ่งก็ 4 ครั้งเช่นกัน นอกจากนี้ ศอ.บต. ยังส่งเสริมให้พี่น้องมุสลิมได้ไปนครเมกกะ เช่นเดียวกับที่ส่งเสริมให้พี่น้องไทยพุทธไปสังเวชนียสถาน

แม้จะแยกกันทำกิจกรรมแต่ก็มีความเชื่อมโยงของวัฒนธรรมและความเชื่อที่เหมือนกัน ในขณะที่กิจกรรมที่ทำร่วมกันก็มีเช่นวัฒนธรรมทางอาหารแม้พี่น้องมุสลิมจะมีข้อกำหนดที่ต้องรับประทานอาหาร ฮาลาลเท่านั้น ซึ่งหมายถึงอาหารที่สะอาด ถูกหลักอนามัย มีกรรมวิธีการปรุงและการทำตามหลักของศาสนาอิสลาม แต่พี่น้องไทยพุทธก็สามารถรับประทานอาหารนี้ได้ อีกทั้งยังมีคนที่ปรุงอาหารฮาลาลได้ด้วย รวมถึงมีวันสำคัญ และวัฒนธรรมหลายอย่างที่ทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิมมาร่วมกันทำ “สวนที่ไทยพุทธและมุสลิมทำร่วมกันได้ก็อย่าง เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสำคัญต่างๆ ของชาติ ก็จะร่วมกันทำกิจกรรมได้ แต่ถ้าละหมาดขอพรให้ในหลวงก็ต้องไปละหมาดที่มัสยิด คือการเป็นอยู่อย่างนี้ถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน เพราะฉะนั้นร้านอาหาร ข้าวของเครื่องใช้ สามารถไปใช้จ่ายร่วมกันได้ เพราะอยู่อย่างพี่น้องจริงๆ พหุวัฒนธรรม ทั้งนี้ ศอ.บต. ยังได้วางหลักของการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไว้ จากวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ ซึ่งมีอยู่ 4 วิธี ซึ่งให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน โดยทางแรกจะให้ผลลัพธ์ที่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ชนะและอีกฝ่ายเป็นผู้แพ้ (I win you lose) ทางที่ 2 เป็นการประเพณีประนีประนอมกันทั้ง 2 ฝ่าย (I lose you win) ทางที่ 3 คือเจรจาตกลงกันเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกันจนเป็นที่ถูกใจทั้ง 2 ฝ่าย (win win) และทางที่ 4 คือการร่วมแรงร่วมใจกันแก้ไขปัญหา (collaboration) ซึ่งแนวทางที่ 4 เป็นหนทางที่จะนำไปสู่สังคมสันติสุข (ฐิตาวลัย ลาภจรรยา, 2561)

สำนักงานจังหวัดปัตตานี [ม.ป.ป.] กล่าวว่า ปัตตานีเป็นจังหวัดที่เก่าแก่ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาช้านานหลายชั่วอายุคน โดยได้รับอิทธิพลจากลัทธิศาสนาต่างๆ เช่น ฮินดู พุทธ อิสลาม และวัฒนธรรมจากจีน เป็นต้น ซึ่งประเพณีที่ขึ้นชื่อของชาวจังหวัดปัตตานี ได้แก่

ประเพณีแห่เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 3 ของทุกปี จะมีงานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว งานสมโภชนี้จะมีคามยิ่งใหญ่มหาสาร 2 อย่าง ที่จะขาดเสียมิได้ คือ จั้ว และ มโนราห์จะจัดแสดงบนโรงถาวรหน้าศาลเจ้าเพราะถือว่าเจ้าแม่ชอบดูศิลปะการแสดงทั้ง 2 อย่างนี้มาก มีการหามพระลุยไฟตอนเช้าตรู่ของวันขึ้น 15 ค่ำ โดยธรรมเนียมปฏิบัติพระหมอมจะเป็นคานหามนำ ตามด้านคานหามเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวเป็นอันดับ 2 แล้ว จึงต่อด้วยคานหามพระองค์อื่นๆ ตามความเหมาะสม

ประเพณีแห่หนัก เป็นประเพณีพื้นเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ซึ่งได้กระทำสืบเนื่องกันมาเป็นเวลานาน จัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามโอกาสเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง เป็นประเพณีที่แสดงออกเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในศิลปะ และอาจจัดขึ้นในโอกาสเพื่อเป็นการแสดงความคารวะ แสดงความจงรักภักดีแก่ผู้ใหญ่ที่ควรเคารพนับถือ หรือในโอกาสต้อนรับแขกเมือง บางที่อาจจะจัดขึ้น เพื่อความรื่นเริงในพิธีการเข้าสู่หน้หรือที่เรียกว่า “มาชะยาวิ” หรือจัดขึ้นเพื่อการประกวดเป็นครั้งคราว

การเข้าสู่หน้การเข้าสู่หน้ หรือ มาชะยาวิ เป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งของอิสลามที่มุสลิมทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หมายถึงการขริบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศในอดิตินิยมทำเมื่อเด็กอายุได้ 20 ปี แต่ปัจจุบันนิยมทำเมื่อเด็กอายุระหว่าง 6-15 ปี วัตถุประสงค์เพื่อความสะอาดในการทำ

สะอาดอวัยวะเพศ อันจะมีผลต่อการปฏิบัติศาสนกิจคือการทำละหมาดในข้อที่ว่าต้องชำระล้างร่างกายให้สะอาดก่อนการละหมาด

ประเพณีแห่ลาซังหรือที่ชาวไทยมุสลิมเรียกว่า “บุญอือแน” เป็นพิธีกรรมที่กระทำขึ้นเพื่อเป็นการอำลาต้นข้าวหลังการเก็บเกี่ยวและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการประกอบอาชีพการทำนาของชาวนา เนื่องจากประเพณีลาซัง - แห่โต๊ะชุมพุก เป็นประเพณีปฏิบัติอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมได้เห็นการทำงานร่วมกันของคนในท้องถิ่น เห็นถึงความรัก ความสามัคคี และที่สำคัญที่สุดคือความกตัญญูต่เวทีที่มีต่อพระแม่โพสพ ซึ่งเป็นเทพแห่งข้าว

การเกิด และการโกนผมไฟของศาสนาอิสลาม เมื่อเด็กคลอด หลังจากตัดสายสะดือและอาบน้ำทำความสะอาดทารกแล้วผู้มีความรู้ทางศาสนาจะทำพิธีอูซาน คือพุดกรอกหูขวา และอิกอมะฮ์ คือ เปล่งเสียงเบาๆ กรอกหูซ้าย เป็นภาษาอาหรับ มีใจความว่า “อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ องค์อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ ข้าขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดอีกแล้ว นอกจากองค์อัลลอฮ์ข้าขอยืนยันว่าท่านบิหมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์จงมาสู่การปฏิบัติละหมาดเถิด จงมาในทางที่มีชัยเถิด แท้จริงข้าได้ยินละหมาดแล้วองค์อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากองค์อัลลอฮ์”

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบัน “ปัตตานี” กลายเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์ที่พิเศษเฉพาะตัว มีความหลากหลายและเพียบพร้อมด้วยแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ในแง่ของทรัพยากรธรรมชาติ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และหลักศรัทธาความเชื่อของผู้คนที่หลากหลาย ผ่านการอยู่ร่วมกันผสมผสานการดำรงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้อย่างลงตัว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายภายในสังคมที่ผสมผสานกันอย่างลงตัวในการดำเนินชีวิต มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนในพื้นที่มีทั้งชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม พุทธ อิสลาม คริสต์ จีน รวมถึงมีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่พหุวัฒนธรรมในการอยู่กันเ็นสังคมพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่ประสมกลมกลืนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล

1. อายุ

อายุของบิดามารดา เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากอายุมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในอดีต ถ้าบิดามารดา อายุน้อยมักจะมีผลจะไม่มีประสบการณ์การอบรมเลี้ยงดูบุตร และมีปัญหาด้านการเงิน ทำให้เลี้ยงดูบุตรได้ไม่เต็มที่และมีอารมณ์เครียด อย่างไรก็ตาม บิดามารดาที่มีอายุน้อยมักจะทำให้ความเป็นเพื่อนแก่บุตร มีเวลาและพลังงานที่จะติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ส่วนบิดามารดาที่มีอายุมาก มีประสบการณ์และฐานะการเงินที่มั่นคงแต่มีข้อเสียคือมีเวลาให้บุตรน้อย ไม่มีโอกาสได้อบรมสั่งสอนบุตรอย่างใกล้ชิด (มลิจันทร์ เกียรติสังวร, 2542, น. 55) ซึ่งมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับอายุของบิดามารดาไว้หลายท่านได้แก่

จากงานวิจัยของ (ชินานาฏ จิตตารมณ, จารุวรรณ ต.สกุล, สุวิมล กิมปี และจิราภา เวคะวณิชย์, 2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น พบว่า เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด บุคคลที่มีอายุมาก จะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย ซึ่งบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรม ตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่ออายุมากขึ้น จึงทำให้ความคิดทัศนคติ และความรู้สึกของคนต่างวัยไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวที่มีวัยต่างกันมาก อาจส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย มีปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ความหมายของการสื่อสารในสิ่งเดียวกันต่างกัน

มลจินทร์ เกียรติสังวร (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในการให้ความรู้เรื่องเพศ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภาศิริ การิกกาญจน์ (2541) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของพ่อแม่ ในการสอนเพศศึกษาของลูกสาว คือ พ่อแม่ที่มีอายุมากขึ้นจะมีบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลในด้านของอายุของพ่อแม่ ผู้ปกครอง อายุนั้นมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม

2. เพศ

จากงานวิจัยของ อุมพร ตรังคสมบัติ (2547) ซึ่งศึกษาเรื่อง สร้าง EQ ให้ชีวิตคู่ พบว่า ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่ต่างกันอย่างกล่าวคือ ผู้หญิงและผู้ชายมีวิธีสื่อสารที่ต่างกันอย่างและความต่างนี้เอง อาจทำให้เกิดปัญหาเพศหญิงมักจะเป็นคนมีจิตใจอ่อนไหว ละเอียดอ่อนประนีประนอมและหยิ่งลึกจิตใจคนอื่นได้ดีกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายจะมีการสื่อสารตรงไปตรงมาจนบางครั้งเป็นคำพูดที่ตรงเกินไปจนผู้อื่นรับไม่ได้ และจากการวิจัยของ (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ พบว่ามีการศึกษาผลของเพศที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครองไว้ว่า บุตรสาว 60 เปอร์เซ็นต์พูดคุยเรื่องเอชไอวี (HIV) ในขณะที่บุตรชายเพียง 49 เปอร์เซ็นต์ที่พูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องเอชไอวี (HIV) และพบว่าการพูดคุยระหว่างแม่และบุตรสาว จะมีหัวข้อสุขภาพทางเพศมากกว่า การพูดคุยระหว่างแม่และบุตรชาย ส่วนการพูดคุยระหว่างพ่อและบุตรสาวเกี่ยวกับเรื่องเพศมีไม่บ่อยนัก ในขณะที่ไม่พบการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างพ่อและบุตรชายเลย สำหรับวัยรุ่นไทยและครอบครัวไทย อาจจะมีความสัมพันธ์ของปัจจัยเพศที่แตกต่างออกไปจากประเทศตะวันตก อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ศาสนา เจตคติและค่านิยม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าเพศของวัยรุ่นสัมพันธ์ ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของนักเรียนกับผู้ปกครองอย่างไร ซึ่งเพศหญิงมีการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นหญิงนั้นได้รับอิสระจากผู้ปกครองน้อยกว่าวัยรุ่นชาย ตลอดงานวิจัยของ นภัสชญา โพประยูร, พัชรภรณ์ เกษะประกร และ มลลิกา

ผลอนันต์ (2557) พบว่าครอบครัวที่ไม่ค่อยมีรายได้ อย่างอาชีพรับจ้างจะทำงานกันอย่างเดียวจนไม่ค่อยมีเวลาพูดคุยกับลูก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยผู้หญิงและผู้ชายมีวิธีสื่อสารที่แตกต่างกันและความแตกต่างอาจทำให้เกิดปัญหาเพศหญิงมักจะเป็นคนมีจิตใจอ่อนไหว ในขณะที่เพศชายจะมีการสื่อสารตรงไปตรงมาจนบางครั้งเป็นคำพูดที่ตรงเกินไปจนผู้รับไม่ได้และพบว่าการพูดคุยระหว่างบุคคลทั้ง 2 เพศ โดยมีความแตกต่างกัน

3. การศึกษาของบุคคลในครอบครัว

การศึกษาจะเป็นสิ่งสร้างเสริมประสบการณ์ของบุคคล ให้สามารถนำประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ และช่วยเพิ่มความสามารถให้บุคคลที่จะจัดประสบการณ์ใหม่ให้แก่ตนเอง การศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการสร้างความเจริญงอกงาม ช่วยให้มีรู้ความสามารถมากขึ้นกว่าเดิม ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า มักมีความสามารถในการคิด จำแนก ประเมิน ไตร่ตรอง ใช้เหตุผลได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ มลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) ซึ่งมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดา ไว้หลายท่าน ดังนี้

ประวีล ชัยยะเกิด (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังในการติ่มแอลกอฮอล์ของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความแตกต่างด้านการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การรับรู้ และการจัดการกับปัญหาแตกต่างกัน บุคคลที่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา อาจขาดทักษะในการปรับตัวหรือมีทักษะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ น้อยกว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างไม่เป็นระบบ

อนงค์ ชีระพันธุ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของบุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศ

4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งที่บอกถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น เพราะรายได้จะนำมาซึ่งสิ่งที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการได้มาซึ่งความสุขของครอบครัว โดยกล่าวว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำจะมีการเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่นแบบคุมมากกว่า และมักมีปัญหาเรื่องความเป็นอยู่และสภาพคล่องของการใช้จ่ายเงิน ส่งผลถึงสภาพที่อยู่อาศัย ภาวะแวดล้อม การมีเพื่อนบ้านที่ไม่ดีและผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่อย่างทั่วถึง จึงทำให้ผู้มีรายได้ต่างกัน แสดงออกในลักษณะที่ต่างกันออกไป มีการดำเนินชีวิตที่มีค่านิยมไม่เหมือนกัน จึงเป็นผลให้บุคคลเหล่านั้นมีการอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่บุตรไม่เหมือนกัน (มลิจันทร์ เกียรติสังวร, 2542, น. 60) มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวไว้หลายท่าน ดังนี้

ชินานาฏ จิตตารมณฺ์, จารุวรรณ ต.สกุล, สุวิมล กิมปี และ จิราภา เวคะวณิชย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพในครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นพบว่า ครอบครัวที่มีรายได้น้อย มักใช้การลงโทษทางกาย ที่ใช้อารมณ์ในการลงโทษสมาชิกในครอบครัวมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะในทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง โดยครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและปานกลาง น่าจะมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการสื่อสารในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

มลจินทร์ เกียรติสังวร (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

รุ่งนภา มหาวรรณศรี (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการหารายได้เพื่อจุนเจือครอบครัว

วัฒนา สาระขวัญ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม พบว่า ปัจจัยทางด้านของรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง

วัชรภรณ์ รังษิกุลพิพัฒน์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศ กรณีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้ของผู้บิดามารดาหรือปกครอง มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว โดยรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความรู้เพศศึกษาและทัศนคติในเรื่องเพศ ความรู้เรื่องเพศศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหรือรายได้ พบว่า โดยส่วนใหญ่รายได้ของครอบครัวนั้น เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการสื่อสารในครอบครัว แต่มีเพียงบางส่วนที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลการให้ความรู้เรื่องเพศ

5. อาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง เป็นตัวที่สืบเนื่องมาจากระดับการศึกษาของบุคคลและมีความเกี่ยวข้องกับรายได้ อาชีพแต่ละอาชีพ ทำให้บุคคลมีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันและบุคคลเหล่านั้นย่อมมีฐานะความเป็นอยู่ เจตคติ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนั้นการประกอบอาชีพนอกบ้านทำให้บุคคลมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในเรื่องต่างๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูบุตร ความเป็นอยู่ชีวิตประจำวัน เป็นต้น บุคคลจะมีประสบการณ์มากขึ้น แนวคิดและความประพฤติ การปฏิบัติในด้านต่างๆ ย่อมคล้อยไปกับสังคมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาชีพจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะเกี่ยวข้องกับความรู้และการปฏิบัติในการให้ความรู้เรื่องเพศ (มลจินทร์ เกียรติสังวร, 2542) โดยมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครองไว้หลายท่าน

มลิจันท์ เกียรติสังวร (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

สมควร ใจกระจ่าง (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ชาวเผ่าม้ง พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ ชีระพันธุ์ (2544) ที่พบว่าอาชีพเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ แต่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้เรื่องเพศ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่น ในครอบครัว สรุปได้ว่า มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวที่ประกอบด้วย เพศของบุตรที่ผู้หญิงและผู้ชาย มีวิธีสื่อสารที่แตกต่างกันและความแตกต่างอาจทำให้เกิดปัญหาเพศหญิงมักจะเป็นคนมีจิตใจอ่อนไหว ในขณะที่เพศชายจะมีการสื่อสารตรงไปตรงมาจนบางครั้งเป็นคำพูดที่ตรงเกินไปจนผู้อื่นรับไม่ได้ และพบว่า การพูดคุยระหว่างบุคคลทั้ง 2 เพศ มีความแตกต่างกัน ส่วนอายุของคนในครอบครัว มีความเกี่ยวข้องกันในการสื่อสาร ส่วนระดับการศึกษาของบุคคลในครอบครัว มีผลต่อการให้ประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ และช่วยเพิ่มความสามารถให้บุคคลที่จะจัดประสบการณ์ใหม่ให้แก่ตนเองในการสื่อสาร ฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้ และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ล้วนแล้วสิ่งเหล่านี้กล่าวมามีผลต่อการสื่อสารในครอบครัวทั้งสิ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศ

พบว่า งานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัว ประกอบด้วย บทบาทของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เนื้อหาสาระที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง รูปแบบการสื่อสาร ช่องทางการสื่อสารเรื่องเพศ ช่วงเวลาการสื่อสารเรื่องเพศ และความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศ อายุที่เหมาะสมในการสื่อสาร รวมถึงปัญหาอุปสรรคของการสื่อสาร สรุปตั้งรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบทบาทของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง วิธีการสอนและเนื้อหาสาระที่ใช้ในการพูดคุย

จากการศึกษา พบว่า การสอนเรื่องเพศในครอบครัวมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะครอบครัวถือว่ามีผลใกล้เคียงและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในครอบครัว (อาภาพร เผ่าวัฒนา, 2553) พ่อและแม่เป็นบุคคลที่เหมาะสมที่จะสอนเรื่องเพศ และมีความสำคัญในฐานะของบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับบุตรมากที่สุด ตลอดจนมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของบุตร ในเรื่องเพศ (กุลกานต์ อภิวัฒน์สังการ, บุญเสริม หุตะแพทย์ และประกายรัตน์ ภัทรจิตติ, 2551 ชลนิทรา แสงบุราณ, 2551 แก้วตะวัน ศิริลักษณ์นันท์, 2553) ซึ่งพ่อ แม่ จะมีบทบาทหลักและมีหน้าที่หลักในการสอนและดูแลลูกๆ เพราะเป็นครูคนแรกของลูก (Nitirat Pinsomboon, 2007) และยิ่งพบว่า การพูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่เป็นเรื่องธรรมดาโดยวัยรุ่นจะแสดงความต้องการให้พ่อแม่

ผู้ปกครองสอนเรื่องเพศศึกษา เนื่องจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับลูกๆ และต้องสอนเรื่องเพศอย่างมีเหตุผล ใจเย็น ต้องเข้าใจลูก และไม่ใช่อารมณ์ (Chung, Travis et al., 2007; Ramos and Bouris, 2008) ดังนั้น ครอบครัวจึงมีความสำคัญและเป็นกลุ่มบุคคลแรกที่จะสอนเรื่องเพศศึกษา (Halstead and J..Reiss, 2003)

เรื่องเพศเป็นเรื่องของธรรมชาติ การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อ แม่ ผู้ปกครองกับวัยรุ่น จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและบุตรก็ให้ความเคารพนับถือ เพราะเป็นบุคคลที่สามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องได้ ช่วยให้บุตรสามารถระมัดระวังและป้องกันตัวในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ได้ รวมถึงการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการท้องในวัยเรียน และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ด้วย ส่วนเนื้อหาที่พูดคุยกัน ส่วนใหญ่เป็นการเตือนไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศ อีกทั้งพูดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยพ่อแม่ส่วนใหญ่สอนเรื่องเพศจากประสบการณ์ตรงของตนเองเป็นหลัก (กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ, บุญเสริม หุตะแพทย์ และ ประกายรัตน์ ภัทรธิตี, 2551 ชลนิทรา แสงบูรณ, 2551 แก้วตะวัน ศิริลักษณ์นันท์, 2553) พรฤดี นิธิรัตน์, 2550) และผู้ปกครองให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการวางตัวเมื่ออยู่กับเพศตรงข้าม เนื่องจากผู้ปกครองมีความเห็นว่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เช่น การจับมือถือแขนเพื่อนต่างเพศ และการวางตัวที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตนและให้เกียรติเพศตรงข้าม (รุ่งนภา มหาวรรณศรี, 2558) ด้านการสืบพันธุ์ การปฏิสนธิ การคบเพื่อนต่างเพศ การปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและผลกระทบ การจัดการอารมณ์ทางเพศ เรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อมีรอบเดือน (ระดู) เช่นวิธีการใส่ผ้าอนามัย การรักษาความสะอาด (ชลนิทรา แสงบูรณ, 2551) นอกจากนี้ในการศึกษาของ Boonmongkon et al. (1998) พบว่า ผู้หญิงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบ 70 % เคยมีปัญหาอนามัยเจริญพันธุ์ ได้แก่ ตกขาว กลิ่นเหม็น สีผิดปกติ คันช่องคลอด มีแผลและผื่นแดง คันบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ ซึ่งผู้เป็นแม่ เป็นบุคคลที่สื่อสารดีที่สุดในการพัฒนาการสื่อสารเพื่อที่เป็นเกราะป้องกันให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกันตนเอง เมื่อวัยรุ่นอยู่ในสังคมที่มีโอกาสที่จะเสี่ยงต่อเรื่องเพศ การสอนเรื่องเพศระหว่างพ่อกับแม่มีความแตกต่างกัน (อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และจินตนา ไชยวิโน, 2551) และความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศระหว่างลูกผู้ชายกับลูกผู้หญิงที่มีความต่างกัน (สุรียพร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์, จูติพร อิงคถาวรวงศ์ และ จริญญา ศรีทวีวัฒน์, 2551)

ซึ่งในขณะที่วัยรุ่นยังเรียนหนังสืออยู่การมีแฟนหรือคนรัก เป็นเรื่องที่บิดามารดาไม่สนับสนุน เพราะอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนหนังสือได้ เช่นมีเวลาในการศึกษาเล่าเรียนน้อยลง และไม่ควรมีการแต่งงานและไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ในช่วงเรียนหนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่ยังไม่ได้แต่งงาน ถึงแม้การแต่งงานหรือการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิทธิส่วนบุคคลก็จริงแต่ควรที่จะกระทำก็ต่อเมื่อถึงวัยอันควร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา รวมทั้งวัยรุ่นที่กำลังเรียนหนังสือหรือไม่ได้เรียนหนังสือก็ตาม การตั้งครรภ์โดยไม่ได้แต่งงาน ถือเป็นเรื่องที่เกิดหลักการศาสนาเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นการอยู่ก่อนด้วยกันก่อนแต่งงานของนักเรียนนักศึกษาถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและผิดศีลธรรมเป็นอย่างยิ่ง (สุรรัตน์ รงเรือง, 2559)

จึงควรสร้างความตระหนักให้แก่ครอบครัวถึงความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรหลาน ไม่ควรมอบหมายภาระหน้าที่ในการสอนเรื่องเพศให้แก่โรงเรียนแต่เพียงผู้เดียว ควรที่จะให้ครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาด้วย พร้อมทั้งสอดแทรกกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ของวัยรุ่น แต่ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ครอบครัวมีความรู้เรื่องเพศศึกษา และเรื่องเพศในวัยรุ่นน้อย อีกทั้งมีทัศนคติทางลบต่อการสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับวัยรุ่น (ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย, 2548) (วิศนีย์ บุญมัน, 2550) ควรที่จะช่วยเหลือและการส่งเสริมครอบครัว ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถจะมีกิจกรรมหรือรูปแบบการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ทางด้านเนื้อหาสาระ พบว่า ควรที่จะสอน เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไป ที่มีความต่อเนื่องกันและครอบคลุมตั้งแต่วัยรุ่นน้อยจนโต และจะต้องปรับเนื้อหาให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของบุตร บิดา มารดา ควรจะมีความเข้าใจก่อนว่าการพูดคุยเรื่องเพศ เป็นกระบวนการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา หากบิดา มารดา พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรชัดเจนมากเท่าไร ก็ยิ่งช่วยให้บุตรมีความเข้าใจและสามารถนำสิ่งเหล่านั้นไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น (สุรียพร กฤษเจริญ, กัญจนี พลอินทร์, ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์ และ จริญญา ศรีทวีวัฒน์, 2551)

นอกจากนี้ ควรเน้นย้ำเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ และเน้นเรื่องของธรรมชาของเพศชายและเพศหญิง และที่สำคัญควรสอนในเรื่องหลักศีลธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย (มรรดา เจริญทวีทรัพย์, 2545) และควรมีบุคคลหรือหน่วยงานดูแลในเรื่องการตั้งครมภ์ในวัยรุ่นมุสลิมอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา มีการใช้ระเบียบและกฎกติกาของสถานศึกษา ควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษาหรือปลูกจิตสำนึกในเรื่องศาสนาให้มากยิ่งขึ้น หน่วยงานหรือองค์กรอิสลามที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เช่น คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดควรเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้ เพราะขัดต่อศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ครอบครัวควรเอาใจใส่บุตรหลาน ไม่ควรปล่อยให้เป็นที่ของสถาบันการศึกษาหรือศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่เดียวกัน ควรมีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานคอยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีการตั้งครมภ์ในขณะที่กำลังเรียน และอนุญาตให้นักศึกษาสามารถเล่าเรียนตามปกติ ได้ในขณะที่การตั้งครมภ์ ส่งเสริมให้ให้มีการอบรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อให้รู้เท่าทันความคิดระหว่างชายและหญิง เช่น เปิดการสนทนาระหว่างชายหญิง ที่จะวางตัวอย่างไรระหว่างหญิง ชาย หรือถ้ามีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน มีการตั้งครมภ์ จะส่งผลอย่างไรกับตัวเองอย่างไร จะแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร (สุรรัตน์ รุ่งเรือง, 2559) จากการศึกษาโดย แอคเคอร์ (Akers, 2011) ทักษะการสื่อสารด้านเพศ หมายถึง การที่บิดามี ความสามารถในการพูดคุย แสดงออกทั้งภาษาพูดและภาษากาย เพื่อทำให้บุตรเข้าใจ พัฒนาการทางเพศ พฤติกรรมทางเพศ สุขอนามัยทางเพศ จริยธรรมทางเพศ มี 4 องค์ประกอบได้แก่ (1) ความตั้งใจในการ คือ การที่บิดามีความพยายามแสดงออกทางคำพูด ความคิด ความรู้สึก การกระทำของตนเองอย่างจริงจัง ระหว่างพ่อกับลูก เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจ มั่นใจในการพูดคุยให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ความรู้สึกในการสื่อสารด้านเพศกับลูก (2) ทัศนคติต่อการสื่อสาร คือการที่บิดามีความคิดความเชื่อ ในการที่จะบอกเล่า พูดคุย ประสบการณ์เรื่องเพศต่อบุตร อารมณ์ความรู้สึก ที่ไม่ปิดกั้นเรื่องเพศ การยอมรับการพูดคุยเรื่องเพศ และการแสดงออกต่อการ สื่อสารด้านเพศ ที่พ่อแม่มีกับลูก (3) คุณภาพของการ

สื่อสาร คือ การที่บิดาสามารถพูดคุยเรื่องเพศ กับบุตรอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการ ข้อมูลพัฒนาการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในช่วงวัยรุ่นโดยมีเนื้อหาที่ลูกวัยรุ่นสามารถเข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (4) ความรู้สึกสะทกใจในการสื่อสาร คือ ความรู้สึกสบายใจ ผ่อนคลาย สามารถยอมรับ รับฟัง และเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็น ได้ เล่าหรือระบายความรู้สึกส่วนตัว โดยไม่แสดงอาการตำหนิ ตีเตือน หรือแสดงออกทางด้านพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ เช่น การสาย หน้า โบกมือ โดยทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสารต้องไม่รู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องพูดคุยเรื่องเพศ ซึ่งการสอนเรื่องเพศศึกษาจะส่งผลดีมากกว่าการไม่สอน และควรสอนเพศศึกษาแบบเน้นการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสอนเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยควบคู่ไปด้วย (พรฤดี นิธิรัตน์, 2550)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สรุปได้ว่า เนื้อหาและบทบาทในการสื่อสารเรื่องเพศ การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลในครอบครัวของวัยรุ่นคือ พ่อและแม่ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับบุตรมากที่สุดที่จะพูดคุยสื่อสารกับลูกให้เข้าใจได้มากที่สุด แต่บุคคลที่สื่อสารได้ดีที่สุดก็คือแม่ โดยแม่จะเป็นเกราะกำบังให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกันตนเองเป็นอย่างดี อีกทั้ง พ่อและแม่ก็มีบทบาทหลักๆ ในการดูแลลูกๆ ของตนในการสอนเรื่องเพศต่างๆ เช่น การระมัดระวังตัวและการป้องกันตัว สำหรับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การป้องกันเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยเรียน โดยจะต้องปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับความต้องการของลูก

2. ด้านรูปแบบการสื่อสาร สื่อที่ใช้ ช่องทาง ช่วงเวลาและความถี่ในการสื่อสาร

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ด้านแหล่งข้อมูลที่วัยรุ่นสามารถเข้าถึงเรื่องเพศศึกษาได้ คือ กลุ่มพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อน และ โรงเรียน สำหรับแหล่งข้อมูลอื่นๆ มาจากการที่เด็กผู้หญิงจะขอปรึกษาจากนิตยสารเป็นส่วนใหญ่ มากกว่าเด็กผู้ชาย ในขณะที่อินเทอร์เน็ตก็ได้รับความนิยมพอกัน (ธนวดี บุญลือ, ม.ป.ป.) ส่วนสื่อมวลชนที่วัยรุ่นเปิดรับมากที่สุดคือ โทรทัศน์ รองลงมาได้แก่นิตยสาร/วารสาร และหนังสือการ์ตูน การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเพศศึกษาทางสื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา และการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องเพศศึกษา ทางสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องเพศศึกษา (ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2544 เบ็ญจวัน ณ นคร, 2548) วัยรุ่นส่วนใหญ่จะพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนมากที่สุด และให้ความสำคัญกับการสอบถามข่าวสารเรื่องเพศจากเพื่อนและพ่อแม่ สำหรับช่องทางการสื่อสารระหว่างบุตรกับ บิดา มารดา จะเน้นช่องทางที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้โทรศัพท์มือถือ การใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากการสื่อสารด้วยโทรศัพท์มือถือมีความรวดเร็ว โดยมารดาระบุว่า เขาใช้เฟซบุ๊กติดต่อสื่อสารพูดคุยกับบุตร แต่ทั้งบิดาและมารดาก็ยังใช้การสื่อสารแบบเห็นหน้าผ่านการใช้โทรศัพท์มือถือ ที่สามารถสื่อสารรวดเร็ว นอกจากนี้วิธีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร การสื่อสารของบิดามารดาส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารโดยใช้วาจา จะเป็นในลักษณะของการพูด จะมีทั้งแบบการสื่อสารโดยการพูดตรงไปตรงมาและการพูดจาแบบอ้อมๆ ที่มีทั้งนุ่มนวลอ่อนโยน ดุว่ากล่าว ห้ามปราม ตักเตือน โดยจะเป็นรูปแบบการสื่อสารเมื่ออยู่ต่อหน้า การสื่อสารแบบตรงไปตรงมา ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในการสื่อสารระหว่างบิดาและมารดาที่มีเพศตรงกันข้ามกับบุตร การสอนแบบอ้อมๆ หรือการพูดหลีกเลี่ยงไป ก็มักจะเกิดในการสื่อสาร

ระหว่าง บิดา มารดา และบุตร ที่มีเพศตรงกันข้าม (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ทีมศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Kirby, Sluijs et al., (2010) เรื่องการสื่อสารเรื่องเพศระหว่าง บิดา มารดา และวัยรุ่น จะมีวิธีการพูดคุยกับลูกแบบตรงๆ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่ไม่มึผลกระทบต่อความรู้สึกหรือเรื่องที่ละเอียดอ่อนมากนัก เช่น เรื่องอนามัยส่วนบุคคล และการสอนโดยทางอ้อม คือ วิธีการบูรณาการในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำตามความเหมาะสมกับเพศของบุตร (ภารดี ประเสริฐวงษ์, พร้อมจิตร ห่อนheim, กชพร สิงหะหล้า, ทักษณี มหาศิริพันธุ์และจารุณี เทียบโพธิ, 2549)

ส่วนรูปแบบและวิธีการพูดคุย บิดา มารดา เป็นฝ่ายเริ่มสื่อสารก่อน โดยการสื่อสารของ บิดา มารดา จะสื่อสารตามจังหวะและโอกาส หรือช่วงเวลาด่าง ซึ่งไม่ได้จำกัดว่าจะเป็นเวลาใด แต่จะมีบิดา มารดา บางท่านให้ความเห็นเรื่องช่วงเวลาของการพูดคุยเรื่องเพศว่า ไม่ควรจะพูดคุยในช่วงเวลา รับประทานอาหาร เพราะจะทำให้บุตรเครียด รับประทานอาหารไม่ลง (เขาวฤทธิ์ แดงซอน, 2552) ซึ่งจะเป็นการพูดคุยในลักษณะนั่งคุยกันตรงๆ ในช่วงรับประทานอาหารเย็นร่วมกันในครอบครัว หรือ ช่วงนั่งดูโทรทัศน์ จะเป็นการสอนตามพัฒนาการและการเจริญเติบโต เช่น การมีประจำเดือนสำหรับผู้หญิง การมีฝันเปียก การมีเสียงแตกหรือตามปัญหาที่บุตรถาม (กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ, บุญเสริม หุดะแพทย์ และประกายรัตน์ ภัทรธิตี, 2551 แก้วตะวัน ศิริลักษณ์นันท์, 2553) และวิธีการสอนโดยทางตรงเป็นวิธีที่บิดามารดาส่วนใหญ่ปฏิบัติค่อนข้างน้อย ได้แก่ การนำเอกสาร หนังสือสื่อต่างๆเกี่ยวกับเรื่องเพศให้บุตรศึกษาด้วยตัวเอง (ภารดี ประเสริฐวงษ์, พร้อมจิตร ห่อนheim, กชพร สิงหะหล้า, ทักษณี มหาศิริพันธุ์และ จารุณี เทียบโพธิ, 2549)

3. ด้านช่วงอายุที่เหมาะสมการสื่อสาร

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การสอนเรื่องเพศ เป็นกระบวนการศึกษา ที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้ธรรมชาติความเป็นจริงของชีวิตและสังคม โดยมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เพื่อให้บุคคลนั้นมีความรู้ ทักษะที่ดี และมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในเรื่องเพศ ตลอดจนสามารถให้บุคคลนั้นปรับตัวตามพัฒนาการในการใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสม บิดา มารดา ควรจะเริ่มพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรตั้งแต่อายุยังน้อยๆ เพื่อที่จะง่ายต่อการสื่อสาร เช่น เริ่มสื่อสารกับเด็ก หรือเริ่มเมื่อมีบุตรเริ่มก่อนบุตรมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ซึ่งมีอายุเฉลี่ยประมาณ อายุ 10 – 12 ปี ตลอดจนเริ่มการสื่อสารก่อนที่บุตรจะเริ่มมีกิจกรรมทางเพศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548)ซึ่ง บิดา มารดา มองเห็นว่าอายุของบุตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสอนเรื่องเพศให้กับบุตร (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ทีมศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2556) และบุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด โดยที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการสื่อสาร ต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย ซึ่งบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรมตอบสนอง ต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่ออายุมากขึ้น จึงทำให้ความคิด ทักษะดี และความรู้สึกของคนต่างวัยไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวที่มีวัยต่างกันมาก อาจส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยมีปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ความหมายของการสื่อสารในสิ่งเดียวกันต่างกัน (ชินานาฏ จิตตารมณ,จารุวรรณ ต.สกุล, สุวิมล กิมปี และ จิราภา เวคะวนิชย์, 2545)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับช่วงอายุที่เหมาะสมการสื่อสาร สรุปได้ว่า ช่วงอายุที่เหมาะสมในการเรียนรู้เรื่องเพศเป็นช่วงการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนตาย พ่อแม่ควรที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับเด็กตั้งแต่อายุน้อยๆ ส่วนพฤติกรรมการตอบสนองในการสื่อสารจะเปลี่ยนไปเมื่ออายุมากขึ้น โดยแต่ละเรื่องที่เด็กเรียนรู้จะต้องปรับตัวตามพัฒนาการของเด็กให้เหมาะสมกับวัย อีกทั้งครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวที่วัยต่างกันมากก็จะส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยได้ จึงต้องค่อยๆปรับให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย

4. ด้านอุปสรรคของการสื่อสาร

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและ การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น เป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สังคมจะต้องตระหนัก โดยการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรรภ์ของวัยรุ่นนั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านสุขภาพของวัยรุ่นที่สำคัญที่สังคมต้องตระหนัก ซึ่งยังมีความเข้าใจผิดกันอยู่มากในเรื่องเพศ ซึ่งการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ไม่ใช่เป็นการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ แต่เป็นการสอนให้มีการรู้จักบทบาท หน้าที่ ของเพศชายและเพศหญิงที่มีคุณค่าในสังคม (คณิตรา พุททสาโรช, 2548) ยังพบอีกว่า บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ก็เป็นสาเหตุของการตั้งครรรภ์ในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น จึงทำให้เกิดความพยายามที่จะขัดขวางวัฒนธรรมกระแสหลัก ด้วยการสร้างอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่มขึ้นมาเพื่อสร้างการยอมรับและหาจุดยืน (ประไพพิศ เขมะชิต, สุมลมานันต์, ปราณี จิตรรัตนพงษ์ และ ดาวพันธ์ เฉลยพงษ์, 2552) รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และการรับรู้เรื่องเพศที่ต่างกันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ซึ่งอาจมาจากช่องว่างของการไม่เข้าใจกัน (ฉวีวรรณ ศรีดาวเรือง, ม.ป.ป.) ซึ่งบิดา มารดา ขาดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา โดยบิดา มารดา คิดว่าบุตรยังเด็กอยู่ บิดา มารดาไม่กล้าเปิดใจคุยเรื่องเพศกับบุตร อีกทั้งยังขาดทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ มีความเชื่อแบบโบราณ ไม่มีเวลา และตามบุตรไม่ทัน เพราะปัจจุบันบุตรสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลโดยผ่านเทคโนโลยีมากขึ้น โดยบิดาจะมีอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมากกว่ามารดา (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ทีมศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556) และจากการศึกษายังพบอีกว่า บิดา มารดา มีการสอนเรื่องเพศให้กับบุตรน้อยกว่าความต้องการที่บุตรจะเรียนรู้เรื่องเพศ ซึ่งเกิดจากบิดา มารดา ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในความรู้เรื่องเพศที่ตนมีอยู่ จะสามารถพูดคุยหรือแนะนำกับบุตรได้ถูกต้องหรือไม่ และบิดา มารดา ยังมีความลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศ เพราะมองว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้ามและเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด ไม่ควรที่จะมีการสอนหรือการพูดคุยเรื่องเพศ เพราะจะทำให้เป็นการชี้โพรงให้กระรอก ทำให้บุตรที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม (สุรีย์พร กฤษเจริญ ภัญจณี พลอินทร์, ฐิติพร อิงคดาวรรณ และ จริญญา ศรีทวีวัฒน์, 2551 กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ, บุญเสริม หุตะแพทย์ และ ประกายรัตน์ ภัทรธิดา, 2551 แก้วตะวัน ศิริลักษณ์นันท์, 2553) และการเรียนรู้เรื่องเพศ อาจกระตุ้นให้เกิดความอยากลองเข้าไปข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ที่ไม่เหมาะสม และพ่อแม่ยังยอมรับว่ารู้สึกอายที่ต้องพูดเรื่องเพศ นอกจากนั้นกลัวว่าลูกจะเข้าใจผิด คิดว่าลูกรู้แล้วและควรเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนต้องสอน (พรฤดี นิธิรัตน์, 2550)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปสรรคของการสื่อสาร สรุปได้ว่า พ่อแม่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ไม่มีเวลา มีความเชื่อแบบโบราณ รู้สึกเขินอายเมื่อต้องพูดเรื่องเพศ มีความลำบากใจที่จะคุยเรื่องเพศเพราะจะเป็นการชี้โพรงให้กระรอกกับลูกและเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้ก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ทำให้พ่อแม่ตามลูกๆไม่ทันในด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ซึ่งอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือ พ่อจะเป็นอุปสรรคในเรื่องสื่อสารเรื่องเพศระหว่างลูกมากกว่าแม่ โดยที่พ่อกับแม่ยังสอนเรื่องเพศให้กับลูกได้ ซึ่งน้อยกว่าความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่และลูกจะต้องปรับตัวและเรียนรู้ไปด้วยกัน เปิดใจกว้างในการยอมรับและเรียนรู้ด้วยกัน ในการสื่อสารในครอบครัวให้มีความเข้าใจตรงกันจะทำให้อุปสรรคในการสื่อสารลดน้อยลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารในครอบครัว

ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารในครอบครัวที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม คือ ประกอบด้วยปัจจัยทั่วไป มี 4 ด้าน คือ รูปแบบของครอบครัว การมีพี่น้องที่เป็นเพศเดียวกันกับวัยรุ่น และปัจจัยด้าน การเลี้ยงดู การเฝ้าระวัง และความใกล้ชิดของผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบของครอบครัว จากงานวิจัยของ มลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ได้แก่ จำนวนบุตรหญิงในครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดา เจตคติต่อเรื่องเพศศึกษาของมารดา ความสะดวกใจในการสอนเรื่องเพศศึกษาของมารดาและสัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว และสถานภาพสมรสจะเห็นได้ว่าในงานวิจัยข้างต้นนั้น ปัจจัยสถานภาพสมรสไม่มีผลต่อการที่ผู้ปกครองจะสื่อสาร สิ่งที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อบุตร แต่หากพ่อแม่ไม่ได้เป็นผู้ปกครอง หรือกรณีที่เกิดเป็นลูกบุญธรรมหรือมีพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ก็อาจจะทำให้สัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นไม่ดีพอ และส่งผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นได้ ถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะเห็นว่าผู้ปกครองไม่ใช่บุคคลที่จะพูดคุยเรื่องเพศและเป็นที่ปรึกษาเรื่องเพศได้มากเท่าเพื่อน (จริญญา นิลแพทย์, 2541) และรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ทำให้วัยรุ่นและพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ทำให้วัยรุ่นและผู้ปกครองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสนับสนุนการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น ซึ่งส่งผลในแง่บวกต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครองด้วย (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548)

2. การมีพี่น้องที่เป็นเพศเดียวกันกับวัยรุ่น จากงานวิจัยของ มลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การมีพี่น้องเพศเดียวกันกับวัยรุ่น สัมพันธ์ต่อการสอนเพศศึกษาของมารดาต่อบุตรสาว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง จึงน่าจะมี ความสัมพันธ์กับการมีพี่น้องเพศเดียวกันกับวัยรุ่นด้วยเช่นกัน

3. สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น : รูปแบบการเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น (Parent-child Connectedness) เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่ง

ของชีวิตครอบครัว บิดามารดาที่ให้ความรัก และดูแลเอาใจใส่บุตรอย่างสม่ำเสมอจะเกิดความรู้สึกผูกพันในครอบครัว และเกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน เป็นโอกาสในการพูดคุย สั่งสอนอบรมลูกในเรื่องต่างๆ ได้ จากงานวิจัยของ มลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผล ต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง และคุณภาพของการสื่อสารในเรื่องทั่วไป มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารมากกว่าตัวแปรด้านปัจจัยบุคคล ซึ่งก็คือ อายุของวัยรุ่นและเพศของวัยรุ่นที่ส่งผลต่อการสื่อสาร ทั้งนี้ยังพบอีกว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารของกลุ่มผู้ปกครองและของกลุ่มวัยรุ่นไม่เหมือนกัน (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548)

รูปแบบการเลี้ยงดู (Parenting Style) รูปแบบการเลี้ยงดูจะดูจากการเรียกร้องและการตอบสนอง

การเรียกร้อง (Demand) หมายถึง การวางมาตรฐานการประพฤติตัวของลูกไว้ในระดับสูง บอกให้ลูกรู้ว่าสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังคืออะไร จับตาลูกอย่างใกล้ชิดว่าลูกประพฤติตัวอย่างไรและมีการใช้กฎข้อบังคับเมื่อเด็กออกนอกกลุ่มนอกทาง

การตอบสนอง (Responsive) หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับลูก รับฟังลูกอย่างตั้งใจ รู้คุณสมบัติเฉพาะตัวของลูก และเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตลูก ผู้ปกครองจะแสดงออกว่ารัก อบอุ่น และให้กำลังใจ เรียกง่ายๆว่าทำตัวเป็นเพื่อนกับลูก

การเลี้ยงดูมีการศึกษาแล้วแบ่งออกเป็น 4 แบบ โดย Maccoby, E.E., & Martin, J.A. (1983) อ้างถึงใน (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548) แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครองไว้สี่แบบ คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองเป็นผู้ใช้อำนาจเด็ดขาด (Authoritarian) กลุ่มผู้ปกครองที่ตามใจ (Indulgent) กลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ใส่ใจ (Uninvolved) กลุ่มผู้ปกครองที่เอาใจใส่ (Authoritative)

กลุ่มที่ดีที่สุดคือกลุ่มผู้ปกครองที่เอาใจใส่ กลุ่มนี้จะมีการเรียกร้องและตอบสนองสูงพอๆกัน ผู้ปกครองแบบนี้จะทำให้ลูกเข้าใจชัดเจนว่าผู้ปกครองคาดหวังอะไร แต่ก็รับฟังอย่างตั้งใจด้วยว่า ลูกมีความคิดอย่างไรเกี่ยวกับกฎระเบียบ ให้ลูกมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญๆ และสามารถทำอะไรด้วยตนเองได้ในระดับหนึ่ง ผู้ปกครองแบบนี้จะยื่นมือเข้าช่วยเมื่อลูกทำหน้าที่ส่วนของตนเองไม่ได้ตามที่ตกลงกันไว้ แต่ก็ยังทำให้ลูกรู้สึกอบอุ่นและสบายใจ

เด็กที่ผู้ปกครองมีรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ จะทำทุกเรื่องที่คุณพ่อคุณแม่เห็นว่าสำคัญได้ดีกว่าเด็กที่ผู้ปกครองเป็นแบบอื่น พวกเขาจะมีความเป็นผู้ใหญ่และมีความนับถือตนเองสูง โดยจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆแต่ก็พึ่งพาตนเองได้เมื่อต้องเข้ากลุ่ม พวกเขาจะเข้ากับเพื่อนๆ ได้ดีสามารถแก้ไขความขัดแย้งได้ดี และปรับตัวเข้ากับโรงเรียนได้ดี เรียนได้คะแนนดี โกรธน้อยกว่า สุขุมหรือดีมีเล่ห์น้อยกว่าเด็กจากครอบครัวแบบอื่น กล่าวโดยสรุปก็คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นการเลี้ยงดูลูกให้เป็นเด็กที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548) และการอบรมเลี้ยงดูบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (สุภา โพธิ์ศรี, 2547) นอกจากนี้ยังกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนดีมากเท่าใด ก็จะมีการเปิดรับเนื้อหาทางเพศบนสื่ออินเทอร์เน็ต

น้อยลงเท่านั้น แต่หากกลุ่มตัวอย่างยังมีสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนน้อยลง ก็จะมีรับการเปิดรับเนื้อหาทางเพศบนสื่ออินเทอร์เน็ตมากขึ้น (วีรพงษ์ พวงเล็ก, 2557)

4. การเฝ้าสังเกต (Parent Monitoring) จากงานวิจัยของ นรมนต์ มหาศิริมงคล (2548) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ พบว่า การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครองมีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครอง เนื่องจากขั้นตอนการเฝ้าสังเกตมีผลนั่นคือวัยรุ่นได้รับรู้ถึงความรัก ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และผู้ปกครองได้แสดงความเอาใจใส่ต่อลูก ได้พูดคุยกับลูกอย่างสม่ำเสมอ และขั้นตอนเหล่านี้ได้ส่งผลให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นมีโอกาสที่จะสื่อสารเรื่องเพศกันมากขึ้น วิธีการเฝ้าสังเกตผู้ปกครองเพียงแค่คอยติดตามว่าลูกอยู่ที่ไหน อยู่กับใคร เมื่อไรจะกลับบ้าน ก็มีผลมากทีเดียวต่อสิ่งที่ลูกจะทำเมื่ออยู่นอกบ้าน เด็กที่ผู้ปกครองเฝ้าสังเกตอย่างใกล้ชิดมีแนวโน้มจะทำการที่ผู้ปกครองพอใจ มากกว่าจะทำการที่ผู้ปกครองไม่ชอบ แต่ถึงอย่างไร การเฝ้าสังเกตที่มากเกินไปก็เลวร้ายพอๆกับการปล่อยปละละเลย วัยรุ่นจำเป็นที่จะต้องกับผู้ปกครองคอยเฝ้าสังเกตและผู้ปกครองต้องทำให้วัยรุ่นรู้ว่ากำลังถูกเฝ้าสังเกตในทุกๆกิจกรรมที่ทำรวมไปถึงกิจกรรมในโรงเรียน การมีประสบการณ์ทำงาน กิจกรรม หลังเลิกเรียน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และการหาความบันเทิง ในขณะที่ขั้นตอนเหล่านี้ดำเนินไป การเฝ้าสังเกตโดยตรงจะลดลงแต่กลับเพิ่มการพูดคุยสื่อสาร การสังเกตการณ์ และเครือข่ายของผู้ปกครองขึ้น (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548)

5. ความใกล้ชิด (Closeness) ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเพศของลูกอย่างมาก วัยรุ่นที่พึงพอใจความสัมพันธ์ ระหว่างตนกับผู้ปกครองหรือรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ปกครอง มีเพศสัมพันธ์น้อยกว่า เริ่มมีเพศสัมพันธ์ช้ากว่าเด็กที่มีความสัมพันธ์ไม่ค่อยจะราบรื่นกับผู้ปกครอง เมื่อเด็กกลุ่มนี้เริ่มมีเพศสัมพันธ์ก็จะมีไม่บ่อยครั้งและมีคู่นอนไม่มาก และใช้วิธีคุมกำเนิดสม่ำเสมอ (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548)

การปฏิบัติที่ดูเป็นแบบต่างๆไปคือ การเรียกร้อง การตอบสนอง การเฝ้าสังเกต และความใกล้ชิด มีผลโดยเฉพาะต่อพฤติกรรมทางเพศของลูก ผลการวิจัยที่พบนี้อาจทำให้ผู้ปกครองหลายคนรู้สึกขัดแย้ง เพราะถ้าหากคิดอย่างมีเหตุมีผลแล้ว การพูดคุยเรื่องเพศกับลูกดูจะเป็นหนทางที่ชัดเจนที่สุดที่จะมีอิทธิพลต่อความคิดและนิสัยทางเพศของลูก เช่น ถ้าคุยเรื่องคุมกำเนิดกับลูกอย่างรอบคอบ ลูกสาวก็มีแนวโน้มจะเลือกใช้การคุมกำเนิดและมีโอกาสตั้งครรภ์น้อยลง แต่นักวิจัย พบว่าถ้าปราศจากความผูกพันใกล้ชิดระหว่างผู้ปกครองลูกแล้ว แม้จะมีคำพูดสื่อสารแบบใด ก็มีโอกาสน้อยที่เด็กจะมีความเข้าใจต่อเนื้อหา การยอมรับ การนำไปปฏิบัติ (นรมนต์ มหาศิริมงคล, 2548) และการปลูกฝังขัดเกลาวัฒนธรรมขั้นพื้นฐานไม่สมบูรณ์จากปัญหาครอบครัวนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (ปิยวรรณ กุมภีรัตน์, 2546)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว สรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้การสื่อสารเรื่องเพศน้อยลง และทำให้ครอบครัวไม่มีความเข้าใจและมีวิธีการสอนหรือการป้องกันให้ลูกหรือบุตรหลานที่อยู่ในความดูแลมีการปฏิบัติให้ถูกต้องนั้น พ่อและแม่จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมทางเพศของลูก เพราะลูกจะลอกเลียนแบบ พฤติกรรมทางเพศที่ได้มองเห็นและรับรู้จากพ่อและแม่ ว่ามีการเรียกร้อง

การตอบสนอง การสังเกต และความใกล้ชิดของพฤติกรรมลูกเป็นอย่างไรจากการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว จากนั้นก็ควรพัฒนาการสื่อสารในครอบครัว เพื่อเป็นการรักษาสัมพันธ์ภาพระยะยาวในครอบครัว เป็นการบอกถึงสมาชิกในครอบครัวจะต้องพูดคุยสื่อสารกันอย่างมีความหวัง และรักษาหัวใจซึ่งกันและกัน จะทำให้การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมีประสิทธิภาพและมีความเข้าใจกันในครอบครัว

ตอนที่ 11 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม จังหวัดปัตตานี เนื่องจากการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองกับลูกนั้น มีความจำเป็น และเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ควรสื่อสารกับวัยรุ่น แม้ว่าอาจมีอุปสรรคบ้าง เพราะปัจจุบันนี้วัยรุ่นประสบปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การถูกล่วงละเมิดทางเพศเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่างๆอีกด้วย แต่หากพ่อแม่คิดว่าเป็นเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ไม่ดีงาม ไม่ควรพูดคุยหรือเป็นเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผย เป็นเรื่องที่เรียนรู้ได้เอง การพูดเรื่องเพศก็อาจกลายเป็นดาบสองคม และเป็นการชี้โพรงให้กระรอกได้ ทำให้วัยรุ่นกลัวจะถูกพ่อแม่ดูว่ากล่าว จึงไม่ยอมปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากพ่อแม่ในเรื่องเพศ และรวมถึงปัญหาทางเพศที่เกิดขึ้นกับตัวเองด้วย ดังนั้นการสร้างความตระหนักในปัญหาดังกล่าวควรมีการเริ่มที่ครอบครัว เนื่องจากเป็นสถาบันหลักทางสังคมที่สำคัญที่สุดและมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด โดยที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการคิด การตัดสินใจ และการแสดงออกทางพฤติกรรมของวัยรุ่น และเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศให้กับวัยรุ่น ดังนั้นการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัว จึงมุ่งหวังให้พ่อแม่ผู้ปกครอง สามารถพูดคุยเรื่องเพศกับวัยรุ่นได้ และส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว คือ การแลกเปลี่ยนคำพูด อักษร สัญลักษณ์ หรือข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและทำที่ที่เป็นมิตร ทำให้การสื่อสารนั้นตรงประเด็นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวนั้น พ่อและแม่จะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความคิด ทักษะคิด และการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น เพราะว่าลูกได้รับการเรียนรู้และการสร้างพฤติกรรมเลียนแบบมาจากพ่อแม่ผู้ปกครองในครอบครัว ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภาพร เผ่าวัฒนา (2553) ที่พบว่า การสอนเรื่องเพศในครอบครัวนั้นมีความสำคัญ เพราะครอบครัวจะมีความใกล้ชิดและมีสัมพันธ์ภาพและปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งพ่อแม่มีบทบาทหลักในการสอนและเป็นครูคนแรกของลูกด้วย โดยเนื้อหาที่สอนจะเป็นเรื่องเพศขั้นพื้นฐาน เรื่องเพศศึกษาทั่วไป การดูแลรักษาสุขอนามัยทางเพศ ซึ่งเป็นการดูแลความสะอาดของร่างกาย รวมถึงการตกเดือนไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ เรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยพร กฤษเจริญ, กัญจนี พลอินทร์, จุติพร อิงคถาวรวงศ์ และ จริญญา ศรีทวีวัฒน์ (2551) ที่พบว่า เนื้อหาที่ควรสอนเป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไป และเนื้อหาจะครอบคลุมตั้งแต่เล็กจนโต และจะต้องปรับเนื้อหาสาระให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของบุตร ซึ่งวิธีการหรือแหล่งข้อมูลที่

วัยรุ่นสามารถเข้าถึงเกี่ยวกับเรื่องเพศ จะเป็นพ่อแม่ เพื่อน โรงเรียน สื่อต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวดี บุญลือ (ม.ป.ป.) ที่พบว่า วัยรุ่นสามารถเข้าถึงเรื่องเพศศึกษาได้จากกลุ่มบิดามารดา เพื่อน โรงเรียน สื่ออื่นๆ และเด็กผู้หญิงจะชอบศึกษาเรื่องเพศจากนิตยสารเป็นส่วนใหญ่มากกว่าเด็กผู้ชาย และอินเทอร์เน็ต ก็ได้รับความนิยมพอๆกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเนื้อหาที่มีการพูดคุยจะมีผลต่อความสัมพันธ์กันในการพูดคุย ต้องมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ที่ปัญหาเรื่องเพศ พฤติกรรมทางเพศอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยง ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและวัยรุ่นจะต้องสื่อสารเรื่องเพศอย่างเข้าใจ และมีวิธีการพูดคุยและช่วงเวลาที่เหมาะสม ที่สามารถเข้าถึงความต้องการในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเรื่องเพศให้ถูกต้องกับวัยรุ่นในครอบครัว

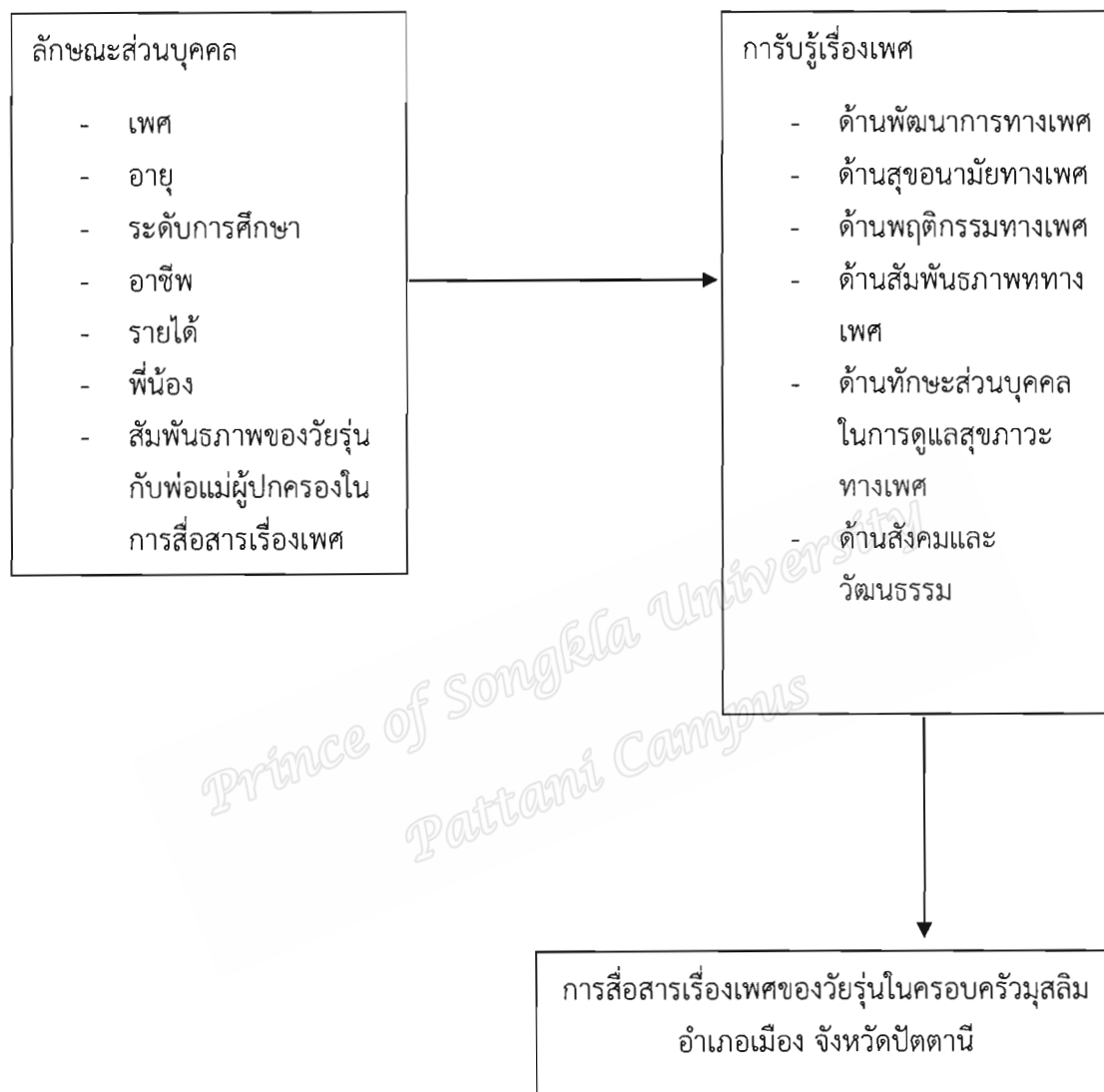
การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวดังที่กล่าวไว้ข้างต้น จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา ผู้วิจัยรวบรวมและเห็นว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นมุสลิม ในสถานศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามที่มีอายุ 15 - 25 ปี ในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 397 คน โดยลักษณะบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาของของบุคคล ในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว และสัมพันธ์ภาพของวัยรุ่นกับพ่อแม่ ผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศ จากการศึกษาผู้วิจัยใช้แนวคิดการสื่อสารเรื่องเพศ คำว่าการสื่อสารเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนหรือพฤติกรรมที่ไม่ใช้ภาษาพูดและเขียน โดยจากการศึกษาพบปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศที่ประกอบด้วย รูปแบบของครอบครัวจากงานวิจัยของ มลิจันท์ เกียรติสังวร (2542) การมีพี่น้องเพศเดียวกัน การเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด ของมลิจันท์ เกียรติสังวร (2542) เพศ ของ นรมนต์ มหาศิริมงคล (2548) โดยลักษณะส่วนบุคคลส่งผลต่อการรับรู้เรื่องเพศ โดยประกอบด้วยพัฒนาการการรับรู้เรื่องเพศ 6 ด้าน ซึ่งการรับรู้เรื่องเพศใช้แนวคิดเรื่องเพศของ สุรพงศ์ อัมพันธ์วงศ์ (2555) ที่พบว่าประกอบด้วยพัฒนาการ 6 ด้าน คือ 1. พัฒนาการทางเพศ คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศตามวัย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม 2. สุขอนามัยทางเพศ คือ ความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์ ความเข้าใจต่าง ๆ ในเรื่องเพศ 3. พฤติกรรมทางเพศ คือการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับเพศ และวัย 4. สัมพันธภาพ คือการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัว 5. ทักษะส่วนบุคคล คือความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ 6. สังคมและวัฒนธรรม คือค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยุ ซึ่งข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เรื่องเพศ ตามพัฒนาการรับรู้เรื่องเพศ 6 ด้าน ซึ่งข้อมูลทั้ง 6 ด้านมาจากการ

รับรู้ของวัยรุ่นว่ารับรู้จากแหล่งใด ประกอบด้วย พ่อแม่ผู้ปกครองในครอบครัว จากแหล่งอื่นๆ และไม่รับรู้จากแหล่งใดๆ ในการรับรู้ข้อมูลดังกล่าว และข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลและการรับรู้เรื่องเพศ ส่งผลที่จะทำให้เกิดการสื่อสารเรื่องเพศหรือไม่มีการสื่อสารเรื่องเพศ และมีอำนาจการต่อรอง การลงโทษของวัยรุ่นในครอบครัวในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูล ลักษณะส่วนบุคคล สถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้เรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัว นำมาวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ถึงสถานการณ์ ในการสื่อสารเรื่องเพศและปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 4 กรอบแนวคิดการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี